

új magyar szó

20 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
19. (1339.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2675 ▲
1 amerikai dollár	3,1079 ▲
100 magyar forint	1,5615 ▲

Aktuális

2

Szekus volt Sobi Cseh?

Sabin néven „mozis ügyeket intéző” besúgó volt Cseh Szabolcs (Sobi Cseh), a legismertebb romániai kaszkadőr – jelentette be a Szekuritáé Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS). A csikszeredai születésű kaszkadőr 1978 februárjában szervezték be – azokról a kollégáiról jelentett a Szekuritáénak, akik el akarták hagyni az országot.

Aktuális

3

Leváltották Székelyudvarhelyen a „munkakerülő” Szász Jenőt

„Semmittevés” miatt leváltotta alpolgármesteri tisztségéből Szász Jenőt, az MPP elnökét a székelyudvarhelyi önkormányzat. A leváltás mellett tíz tanácsos szavazott, ami elegendő volt, mert az alpolgármester menesztéséhez minimum tíz voksnak kellett összegyűlnie.

Kultúra

6

Megelevenítik a középkort

Turisztikai zárandokhelyé szeretnék tenni a történelmi Szatmár középkori templomait, ami nagyban hozzájárulhatna a régió fejlődéséhez. Ez ügyben tanácskoznak Szatmár és Szabolcs–Szatmár–Bereg megye illetékes szakemberei, egy határ menti együttműködés programja keretében.

Vezércikk

3

Éledező dzsinn

A szellemet a szabad demokraták nevezték nevén a kedvezményes honosításról szóló 2004-es decemberi népszavazáskor, amikor azt mondták: ha az igenek győznek, a határon túli magyarok nem adózó, de állampolgári jogaikkal élő tömegként jelennek majd meg, ezzel túlterhelve a magyar államháztartást.

Cseke Péter Tamás

KeGYES anyaország?

Komolytalannak tartja az MPP felvetését mind az RMDSZ, mind az EMNT**Megérné? A magyarországi kismamáknak egységesen 442 lej értékű segély jár három évig, a hazai nők két évig legkevesebb 600 lejt kapnak**

Fotó: MTI

Mind az RMDSZ, mind az EMNT komolytalannak tartja az MPP egyik alelnökének felvetését, miszerint a magyar állampolgárságot megszerző határon túliak magyarországi gyermeknevelési segélyt igényelhessenek. Kiss István az erre vonatkozó javaslatot a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) oktatási-művelődési albizottságában vetette fel. A magyar nemzetpolitikai államtitkárság tegnapi közleménye szerint gyermekgondozási segélyt csak magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár kaphat. **7. oldal**

Kelemen Hunor növeli előnyét

Az RMDSZ Maros megyei szervezeteinek küldöttei tegnap délután titkos szavazással döntöttek: Kelemen Hunort támogatják a február végi szövetségi elnökválasztáson. A jelen levő 73 képviselőből 53 a művelődési miniszterre, 18 Eckstein-Kovács Péterre, egy pedig Olosz Gergelyre voksolt. Utóbbi nem vett részt az ülésen. Kelemen Atilla, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke elmondta, demokratikus módon történt a szavazás, akárcsak a kongresszusi küldöttek kijelölése. **3. oldal**

Nem az etnikai autonómiára

A romakérdés kezelésére európai szintű stratégia kidolgozását szorgalmazta Traian Băsescu tegnap az Európa Tanács közgyűlésén. Egy magyar képviselőnek azt válaszolta: Románia nem híve az etnikai autonómiának, a régióhatárok átrajzolásáról pedig egyeztetni fognak az RMDSZ-szel is. **2. oldal**

Traian Băsescu beszédét a szociáldemokraták bojkottálták

Fotó: presidency.ro

Mégis kötelező a téligumi

Munkatársunktól

Hosszas vita után sürgősségi rendeletet bocsátott ki a kormány arról, hogy idén novemberből kötelezővé teszik a téli gumi használatát. Anca Boagiu szállításiügyi miniszter jelezte, hogy a szigorítás nem tűr halasztást. A szaktárca kezdeményezését már tavaly novemberben szertették volna bevezetni, de miután több szakmai szervezet és a gépkocsivezetők is tiltakoztak, a jogszabály életbelépését 2011 novemberére halasztották. A módosításra azonban szükség volt, hasonló jogszabályok vannak életben az Európai Unió országában is.

Folytatása a 7. oldalon

Mai mellékletünk:
úmsz színekép

Röviden

Lebukott a tanácselnök

Mentővel szállították el tegnap a pitești-i törvényszékről Constantin Nicolescu Argeș megyei tanácselnököt és feleségét, miután a bírói testület 29 napos előzetes letartóztatásba helyezte a csalással és csúszópénz elfogadásával vádolt férfit. A vádirat szerint Nicolescu 2006-ban 880 ezer eurós vissza nem térítendő uniós támogatást igényelt négy olyan iskola újjáépítésére, amelyek nem károsodtak a tavaszi áradások alkalmával.

Elhunyt Liana Dumitrescu

A fővárosi Elias sürgősségi kórházban tegnap reggel elhunyt Liana Dumitrescu, a macedón kisebbség parlamenti képviselője. A több napja kezelés alatt álló 39 éves honatyja szívinfarktust szenvedett, az orvosok háromnegyed órás újjáélesztési kísérletei sikertelenek voltak. A család azzal vádolja az Elias vezetőit, hogy megakadályozták Dumitrescu más kórházban való kezelését.

Szili: kell az alkotmányozás

Szili Katalin független magyar országgyűlési képviselő szerint egy új alkotmány nyilvánvaló szükségességét mutatják például az Alkotmánybíróság által az elmúlt húsz évben megfogalmazott hiányosságok, illetve az alaptörvény rendszerváltás óta történt összesen harmincnégy változtatása is. A Szociális Unió és a Szövetség a Jövőért Mozgalom elnöke tegnap sajtótájékoztatón hangsúlyozta: annak ellenére is részt vesz az alkotmányozásban, hogy az várhatóan egy „kapkodó és elhamarkodott folyamat” lesz.

Családok a Kárpát-medencében

Szívesen részt vesznek az új alkotmány kidolgozásában – jelezték a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének (KCSSZ) vezetői tegnap Budapesten, amikor fogadta őket Kövér László, a Magyar Országgyűlés fideszes elnöke. A KCSSZ példaértékűnek és más országok számára is követendőnek tartja a magyar kormány családbarát intézkedéseit. A szövetség tagszervezetei Erdélyben, a Felvidéken, a Vajdaságban és Kárpátalján egyaránt jelen vannak.

Belügyminiszterből vádlott

Vádat emelt Biszku Béla egykori magas beosztású MSZMP-politikus, volt belügyminiszter (képviselet) ellen a magyar ügyészség, mert 2010. augusztus 4-én a Duna Televízió adásában nagy nyilvános-

ság előtt a kommunista rendszer bűneit jelentéktelen színben tüntette fel. Magyarországon a kommunista rendszer bűneinek tagadása ugyanúgy eljárást von maga után, mint a náci bűnöké.

Domogyedovo: „szláv vonal”

A moszkvai Domogyedovo repülőtérén hétfőn elkövetett, 35 emberéletet kioltó öngyilkos merénnyel kapcsolatban „szláv nyomokat” találtak az orosz hatóságok. Egy Sztavropol környéki lakost keresnek, aki az úgynevezett Nogaj Dzsamaat (Nogaj csoport) tagja, bár az iszlámista csoportot korábbi jelentések szerint tavaly októberben szétverték.

Baradei lehet Mubarak kihívója

Kairóban állandósultak az elnök elleni tüntetések. A megmozdulásokban eddig már hatan veszítették életüket Gy. Z.

A több napja tartó kairói kormányellenes tüntetések nyomán hazatért Egyiptomba az ellenzék egyik vezéralakjaként számon tartott, külföldön nagy tekintélynek örvendő Nobel-békedíjas politikus, Mohammed-el Baradei. „Szerintem egész Egyiptomban hatalmas tüntetések lesznek, és én is ott leszek” – jelentette ki a bécsi székhelyű Nemzetközi Atomenergia-ügynökség korábbi főigazgatója. Hozzátette: Mubarak „30 évig szolgálta az országot, most már itt az ideje, hogy visszavonuljon”.

Baradei mostanáig az osztrák fővárosban élt, az utóbbi időben azonban külföldről is sokat hallatta a hangját, élesen bírálta a Mubarak-rendszert, és politikai reformokat, illetve változásokat

A jemeniek is hatalomváltásban reménykednek

Az ellenzék felszólítására Jemen fővárosában, Szanaában tegnap több ezeres tömeg követelte az arab ország 32 éve hatalmon lévő elnökének, Ali Abdallah Szálehnek a menesztését. A tüntetők hangoztatták: ha Zin el-Abidin ben Ali tunéziai elnököt több mint húsz év után eltávolították tisztségéből, akkor a jemenieknek is elégük van Száleh több mint harminc esztendei országglásából. A demonstrálók szerint sem lehet az elnöki mandátum meghosszabbításáról vagy a hatalom átörökítéséről.

követelt. Sokan úgy tekintik őt, mint a 82 esztendő Hozni Mubarak esélyes kihívóját az ideai elnökválasztáson. A korábbi hírek arról szóltak, hogy Mubarak a fiára készül átörökíteni a hatalmat, az utóbbi időben azonban fölerősödtek azok a nézetek, amelyek szerint az idős államfő mégiscsak harcba száll egy újabb mandátumért.

Csütörtökre virradó éjjel is folytatódott a kormányellenes tüntetések Egyiptomban. Elsősorban Kairóban és Szuez városában gyűltek össze az éjszaka során kisebb tiltakozó csoportok. A rendőrség ezúttal is erőt alkalmazott, és megpróbálta szétkergetni a tüntetőket. Az interneten mára újabb tüntetésekre szólítottak fel. Az egyiptomi kormányellenes megmozdulásokban az elmúlt napokban 6 személy vesztette életét. A sebesültek száma meghaladja a több százat. ◀

Határokon átnyúló hírek

Hírösszefoglaló

Sikeresebben értékelték a résztvevők a Csongrád megyei önkormányzat tulajdonában működő Megyeszolgálat Szolgáltató és Kereskedelmi Nonprofit Kft., illetve a temesvári Integratio Alapítvány együttműködését, amelynek célja egy közös sajtó- és hírszolgálat létrehozása, működtetése volt – derült ki a tegnapi zárókonferencián Szegeden. A Magyarország–Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007–2013 keretében támogatott programban olyan nyomtatott és online újságok, valamint rádió- és televízióműsorok készültek, amelyek a határ mindkét oldalán élők számára érdekes és aktuális információkat, híreket dolgoztak fel. Toró T. Tibor, az Integratio Alapítvány elnöke elmondta: tíz éve azon dolgoznak, hogy megtalálják azokat a lehetőségeket, amelyek a határ két oldalán élőket összekapcsolhatják. A területi közelség mellett a hasonló problémák is összekötik a térségeket, ezért örültek a Csongrád megyei önkormányzat együttműködési ajánlatának. Mint fogalmazott, a határ az uniós integráció előrehaladtával veszít jelentőségéből. ◀

Szekus besúgó volt Sobi Cseh?

F. I.

Sabin néven „mozis ügyeket intéző” besúgó volt Cseh Szabolcs (Sobi Cseh), a legismertebb romániai kaszkadőr – jelentette be a Szekuritáté Irattárát Átvilágító Bizottság (CNSAS). Az *Evenimentul zilei* című bukaresti napilap kérésére készített vizsgálat szerint a csíkszeredai születésű kaszkadőrt 1978 februárjában szervezték be – azokról a kollégáiról jelentett a Szekuritáténak, akik el akarták hagyni az országot. „Igaz, hogy aláírtam egy alkalmazási szerződést a Szekuritátéval” – ismerte el az *anchete-online.ro* honlapnak adott nyilatkozatában Cseh. Hangsúlyozta, hogy abban az időben a bukaresti filmstúdió alkalmazottja volt, három év alatt a románokat Európa legjobb kaszkadőrjevé tette, viszont a korrupció miatt egy idő után csak a gyengék jutottak szerződésekhöz. „Jelentem az észrevételem az illetékeseknek, abban a reményben, hogy segíthetnek, de ők (a szekusok – szerk. megj.) az egyes személyekkel kapcsolatos kérdéseket tettek fel. Nem mondtam semmi titkosat. Lehet, túl naiv voltam” – zárta nyilatkozatát.

A CNSAS szerint azonban egyértelmű bizonyítékok vannak

„Lehet, hogy túl naiv voltam.” Sobi Cseh aláírt és jelentett a Szekunak

arra vonatkozóan, hogy Cseh jelentette, ha valamelyik társa külföldön akart munkát vállalni. Egy 1984. július 13-i jelentése szerint R.C. nevű kaszkadőrtársa annak ellenére akarta Olaszországban forgatni egy ottani cég reklámfilmjét, hogy Romániában is megvoltak az ehhez szükséges adottságok. „Ha sikerül kijutnia Olaszországba, könnyen sikerül ott munkát találnia” – írta.

„Nem hiszek semmit abból, amit a CNSAS mond. Ezt mondták rólam is. Szoby Cseh

Traian Bănescu: nem az etnikai autonómiára

ÚMSZ

A romakérdés kezelése érdekében európai szintű stratégia kidolgozását szorgalmazta Traian Bănescu tegnap az Európa Tanács Strasbourgban tanácskozó parlamenti közgyűlése előtt elhangzott beszédében. Az államfő hangsúlyozta, hogy a romákkal szemben nem csupán saját államukat, hanem Európát is kötelezettségek terhelik, hiszen európai polgárok-ról van szó. Szerinte meg kell őrizni a roma közösség hagyományait, és nem szabad korlátozó intézkedésekkel „brutális módon” megváltoztatni a romák vándorló létformáját. Jogaik védelme és beilleszkedésük támogatása nem csupán az „eredetország” feladata, hanem az európai intézmények közreműködését is igényli – mondta. A beszédet követő vitában képviselői kérdésre válaszolva Bănescu annak a reményének adott hangot, hogy a Romániával szomszédos Moldova is az Európai Unió tagjává válhat. Kalmár Ferenc András KDNP-s magyar országgyűlési képviselő – utalva arra, hogy Romániának 2013-ig át kell rajzolni, összhangba kell hoznia az uniós előírásokkal az országban belüli régióhatárokat – azt kérdezte, hogy figyelembe fogják-e venni az egyes területek történelmi, etnikai, kulturális sajátosságait, valamint lesz-e mód a megyehatárok megváltoztatására is. Az államfő azt válaszolta, hogy Románia nem híve az etnikai alapú autonómiának, de támogatja az önkormányzatiságot, és ennek jegyében színházakat, iskolákat, kórházakat adnak át az érintetteknek. A régióhatárok átrajzolásának szempontrendszere még nincs napirenden – mondta –, de egyeztetni fognak az RMDSZ-szel is. ◀

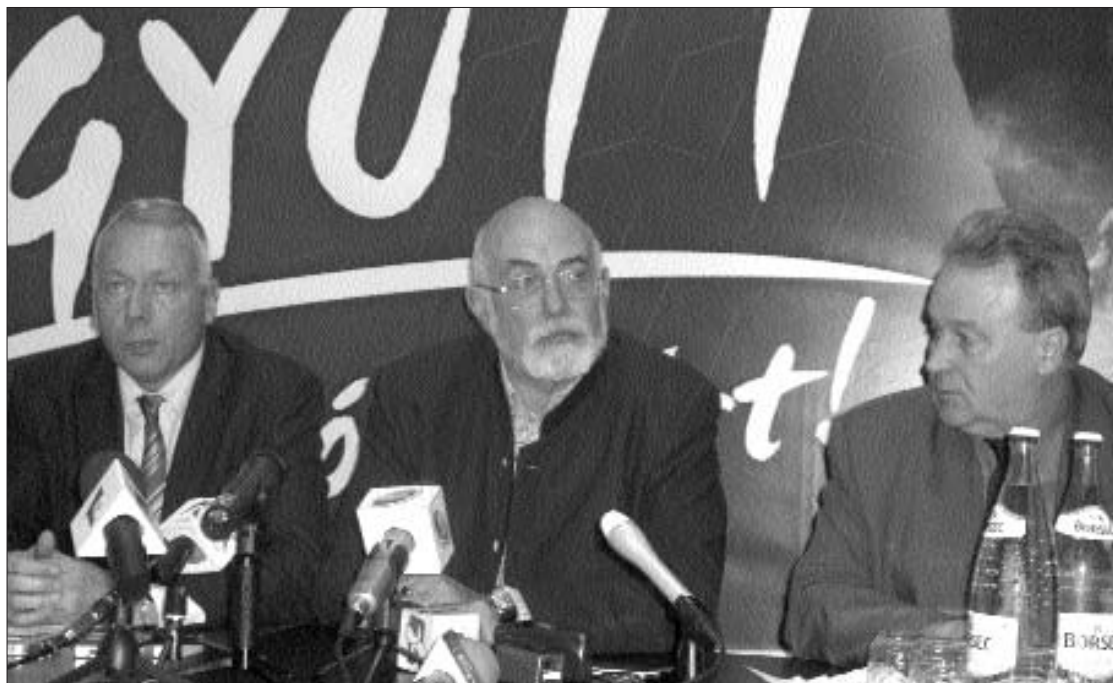
Kelemen növeli előnyét

A Maros megyei RMDSZ is „rangsorolta” a szövetségi elnökjelölteket

Antal Erika

Kelemen Hunort támogatják a február végi szövetségi elnökválasztáson az RMDSZ Maros megyei szervezete – döntötték el a tegnapi délutáni titkos szavazáson a küldöttek. A jelen levő 73 képviselőből 53 Kelemen Hunorra, 18 Eckstein-Kovács Péterre, egy pedig Olosz Gergelyre voksolt. Ugyanakkor a kongresszusi küldöttek személyéről is döntött a Területi Képviselők Tanácsa (TKT), 63 személy neve szerepel azon a listán, akik Maros megyét képviselik majd. Ehhez még hozzájön a különböző testületek küldötteinek a létszáma is, tehát Maros megye hetvennél több küldöttel vesz részt a nagyváradi tisztújításon – hangzott el a tegnapi esti sajtótájékoztatón.

A marosi szervezet tegnapi TKT-ülésén a három elnökjelölt közül ketten voltak jelen, Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter és Eckstein-Kovács Péter államelnöki tanácsos, Olosz Gergely levelet küldött, ugyanis személyesen nem tudott részt venni az értekezleten. A jelenlevők mindkét jelöltet meghallgatták, majd titkos szavazással döntöttek el, hogy a három lehetséges elnök közül kire adják a voksukat. Kelemen Atilla, az RMDSZ Maros megyei szervezetének elnöke elmondta, demokratikus módon történt a szavazás, akárcsak a kongresszusi küldöttek kijelölése. „Mind a tizenhét Maros megyei szervezetnek lesz delegátusa, senkit nem hagytunk ki, mindenkinek megadtuk a lehetőséget, hogy

Borbély László, Kelemen Atilla és Szabó Árpád a belső szavazás fontosságát hangsúlyozták

A szerző felvétele

ott lehessen a kongresszuson” – fogalmazott Kelemen Atilla.

Arra a külső megfigyelők által sokszor feltett kérdésre, hogy mennyire demokratikusak az RMDSZ belső választásai, Borbély László, a TKT megválasztott elnöke válaszolt. Hangsúlyozta, hogy egyenlő esélyt adtak mindhárom jelöltnek, a megjelentek ismertethették is programjukat, utána pedig a szavazócédulákra felvitt három névre szabadon voksolhattak a küldöttek „Az RMDSZ az egyetlen romániai szervezet, és ha visszatekintünk az elmúlt húsz évre, ezt igazolni lehet, amelyben számtalan alkalommal belső megmérettetés útján választottunk polgármesterje-

lölteket, SZKT-tagokat. Ez az egyetlen szervezet, amely tagságához fordult, nem tudunk más pártot vagy szervezetet sem ebben az országban, amely ugyanezt tette volna. Senki nem vádolhatja az RMDSZ-t azzal, hogy nem vagyunk transzparenszek” – fogalmazott Borbély.

A környezetvédelmi miniszter hozzátette: Maros megyének továbbra is erős jelenléte lesz a szövetség vezetőségében, ezt nemcsak megérdemli, mint a legnagyobb szervezet, de olyan személyiségekkel rendelkezik, akik meghatározó szerepet fognak játszani a következőkben is. „Nyilvánvaló, hogy a 2012-es helyhatósági és parlamenti választásoknál erőt kell felmutat-

nunk, össze kell fognunk, és meggyőződésem, hogy Kelemen Hunor képes lesz erre” – értelt Borbély László.

Szabó Árpád, a Maros megyei szervezet ügyvezető elnöke elmondta, hogy Maros megye a magyar lakosainak összlétszámával és vidékenkénti eloszlásával az egész erdélyi magyarságot leképezi, hiszen tömbmagyarság is él a megyében, olyan települések is vannak, ahol fele-fele a magyar lakosok aránya, valamint szóránytelepülések is léteznek. Ezért némi pozitív diszkriminációt is alkalmaztak, amikor valamennyi szervezetnek lehetőséget nyújtottak, hogy képviseltesse magát a kongresszuson. ◀

Éledező dzsinn

Cseke Péter Tamás

Nem kellett sokáig várni arra, hogy a magyarországi honosítási eljárás megkönnyítése után az a bizonyos szellem feszegetni kezdje a palack dugóját. S könnyen elképzelhető, hogy ha kijut börtönéből, gonosz dzsinnként kiszabadulása elősegítője ellen fordul.

A szellemet a szabad demokraták nevezték nevének a kedvezményes honosításról szóló 2004-es magyarországi népszavazáskor, amikor azt mondták: ha az igenek győznek, a határon túli magyarok nem adózó, de állampolgári jogaikkal élő tömegként jelennek majd meg, ezzel túlterhelve a magyar államháztartást. A referendum érvénytelen volt, így a gonosz dzsinnre egy időre rászorult a dugó.

Orbán Viktorék hatalomra kerülése után a honosítási eljárás megkönnyítéséről szóló törvény megszavazásával a szellem újra éledezni kezdett. A palack dugóján csavarintott egyet, amikor az is felmerült: a magyar állampolgársággal szavazati jognak is járnia kell. S néhány hétre rá megmutatkoztak annak a jelei, amiről annak idején Kuncze Gáborék beszéltek: a határon túli magyarok – nem adózóként – részüket kérik a magyarországi ellátói rendszerből.

Természetesen Kiss István, a Magyar Polgári Párt alelnöke nem a határon túli magyarságot, hanem alakulatát képviselte akkor, amikor gyermeknevelési segítyt kért Budapestről az erdélyi magyar kismamák számára. A politikus ravaszul élt azzal a kampánylehetőséggel, amelyet az Orbán-kormány „új nemzetpolitikája” nyújtott számára. Budapest most kétségbeesetten visszagyömöszölte ugyan a dugót a palackba azzal, hogy Kissre reagálva közölte: gyermek gondozási segítyt csak magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár kaphat. Am semmi garancia arra, hogy néhány nap múlva nem jelentkezik egy másik politikus, aki esetleg a már honosított erdélyi kisnyugdíjasok számára kér majd pótlórándóságot a magyar kincstárból, netán egy harmadik, akik ösztöndíjat akar majd valamennyi Magyarországon tanuló erdélyi magyar diáknak.

És vajon mi történik akkor, ha ezt a politikus nem Kiss Istvánnak, hanem Tökés Lászlónak hívják, aki éppen az Erdélyi Magyar Néppárt megalakulása környékén fordul Budapesthez hasonló kérelemmel? Számíthatunk-e arra, hogy az Orbán-kormány a mostanéhoz hasonló vehemenciával utasítja majd el az állami kincstárt is érintő külhoni igényeket?

Nem tudjuk. De azt igen, hogy a Kuncze Gáborék által megnevezett szellem, ha kiszabadul, pusztító hatással lesz a magyarországi szavazókra. És ezt minden bizonyosraly Orbán Viktor is tudja.

Összeférhetetlen szenátorok

ÚMSZ

Összeférhetlenséget állapított meg az Országos Feddhetlenségi Ügynökség (ANI) két szenátor esetében. A demokrataliberalis Mircea Cinteza esetében azt állapította meg az ügynökség, hogy 2005-től kezdődően szenátori tisztsége mellett a bukaresti Egyetemi Sürgősségi Kórház belgyógyászati, illetve kardiológiai osztályának a vezetői tisztségét is betöltötte, ami köztisztviselésnek számít. A Nemzeti Liberális Párt (PNL) színeiben mandátumot nyert Mircea Diaconu esetében az összeférhetlenség abból adódik, hogy a hónapja 2008 óta szenátor, és a helyi köztisztviselésnek számító fővárosi Nottara színház igazgatója is. Mindkét politikus esetében a legnagyobb kiszabható büntetés a szenátori mandátum megvonása lehet. A jó nevű színésznek is számító Diaconu fanyarul kommentálta az ANI döntését, hangsúlyozva, hogy szenátorrá választását követően személyesen kérte a felsőház állásfoglalását a kérdésben. A plénum határozatot hozott, miszerint színházigazgatói tisztsége kompatibilis a törvényhozói munkával, ugyanis művészi munkát, nem pedig kereskedelmi, üzleti jellegű tevékenységet jelent. ◀

Leváltották a „munkakerülőt”

Baloga-Tamás Erika

Tíz szavazattal a tizenkilencből megfosztotta tisztségétől a székelyudvarhelyi tanács Szász Jenő alpolgármestert. A Szász leváltását kérő határozattervezetet Bunta Levente polgármester terjesztette elő. Bunta szerint Szász érdemtelenül veszi fel a tisztségért járó fizetést, kimutatásokkal bizonyítva, hogy az alpolgármester havi 13-16 órát tölt a hivatalban, és a rábízott feladatkörökben sem tevékenykedett eredményesen. „Úgy érzem, hogy más személyvel hatékonyabban tudnék együttműködni” – értelt Bunta. Hozzátette: ennyi munkaidővel ne vegyen fel senki fizetést, főleg ne a közpénzből.

Az érintettség jogán Szász Jenő – a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke először is a kimutatás hitelességét kérdőjelezte meg, majd kijelentette, a rá bízott feladatokat maradéktalanul elvégezte, és lévén, hogy szociális és polgárvédelmi hatáskörökkel rendelkezett, munkájának eredményességét bizonyítja, hogy Székelyudvarhelyen nincs járvány. Emellett kimutatást olvasott fel azokról az alapítványokról, egyesületekről, amelyeknek állítólag, mint ahogy azt kinevezésekor ígérte, felajánlotta

Szász Jenő volt alpolgármester

fizetését. Szász szerint nem az irodában töltött idő a bizonyíték a munkavégzésre, és határozottan kiállt amellett, hogy a polgármester végig bizalmatlan volt vele szemben, ezért nem adott feladatot neki.

Hogy kit mennyire győzött meg Szász beszéde, az a titkos szavazáskor derült ki: a tizennyolc kiosztott szavazólappól, amelyen egyetlen kérdés állt – Egyetért-e az alpolgármester leváltásával? – tíz került szavazóurnába, mindenkit érvényesnek ítélte a szavazatszámoló bizott-

ság, és kivétel nélkül mind Szász Jenő leváltását támogatta. A döntő voksot leadó zöld párti Jakab Attila a tanácsulást követően lapunknak elmondta: szavazata nem egyéni döntés volt, egész alakulata álláspontját képviselte. Szerinte senki nem engedheti meg magának, még Szász Jenő sem, azt az arroganciát, hogy három hónap alatt mindössze egy hetet tevékenykedjen, és ezért felvegye a havi 2150 lejes fizetést. „Aki nem dolgozik, ne is egyék” – egészítette ki kollégáját Dósa Barna, a Zöld Párt egyik tagja. Azt azonban egyértelműen kijelentették: a zöldek, akárcsak másfél évvel ezelőtt, polgári tanácsost látnának szívesen az alpolgármesteri székben, tehát ezúttal sem szándékoznak egy esetleges RMDSZ-es alpolgármester-jelöltet támogatni.

„Nehéz döntés volt, főleg az ülést végigkísérő személyeskedések miatt. A tanács döntött: nem kell olyan alpolgármester, aki évi 50 ezer lejt vesz ki a közpénzből, és munkájának semmi eredményét nem tapasztaljuk. Olyan ember kell, aki nem akaszt, nem bomlaszt. A következő tanácsülésen nevesítjük az új alpolgármesterre vonatkozó javaslatunkat” – összegzett Bunta Levente, Székelyudvarhely RMDSZ-es polgármestere. ◀

Román lapszemle

Romániai irodát nyitott a világ vezető szélerőműgyártója, a dániai Vestas. A cég hazai illetékese a döntést azzal magyarázta, hogy bár az országban ezen a téren sok még a hiányosság, hatalmas fejlődési potenciált látnak a szektorban. (Adevărul) ▶ Egy 16 éves rachieri-i tinédzser, aki a felelős az egymillió eurós ploiești-i rablásért, analfabéta, aki meg sem tudta számolni az ellopott pénzt. Panziókban mulatva költötte el a rabolt összeg egy részét, majd a szülői házban a rendőrség karjaiba szaladt. (Click!) ▶ Sorin Oprescu 30 millió eurót tervez a bukaresti temetők korszerűsítésére költeni. (Gândul) ▶ A fiatal munkavállalók közel fele a tanulmányaik elvégzése után öt év alatt háromszor vált munkahelyet, negyede kapcsolatok útján szerzi meg első munkahelyét, és csupán három százalékuk esetében vették figyelembe a diplomát. (Capital)

A kínai Lopakodó esete a székely katonával és a szerb paraszttal

Kína a jelek szerint az amerikai gépről másolta le saját Lopakodóját. Ahogy ez már lenni szokott, magyar – egészen pontosan székely – kéz is van a dologban.

Gy. Z.

► Peking teljesen „véletlenül” akkor mutatta be a hazai és a nemzetközi közvéleménynek a radarok által láthatatlan, úgynevezett lopakodó katonai repülőgépet, amikor Robert Gates amerikai hadügyminiszter épp Kínában járt. Ráadásul minden jel arra mutat, hogy a haditechnikai sikerhez a koszovói háborúban lelőtt amerikai bombázó maradványai is hozzájárultak.

Székely virtus

A világsajtó szenzációként közölte, hogy a földéríthetetlennek tartott és egészen addig minden bevetést meg is úszó amerikai Lopakodó egy példányát, egy F117-es Nighthawkot 1999. március 27-én a szerb (pontosabban akkor még jugoszláv) légvédelemnek sikerült lelőnie. A NATO akkor „tisztávéletlen-

ről” beszélt. Miért is volnánk meglepve, hogy a rendkívüli harcászati sikerben kiemelkedő szerepe volt egy vajdasági magyar katonatisztnek? Dani Zoltán ma már nyugalmazott ezredes, leszerelése óta a legdélebbben fekvő magyarlakta faluban, a Vajdasághoz tartozó Székelykevény dolgozik pékként. (A délvidéki falu lakói 1883-ban Bukovinából települtek a Duna mellé, Nándorfehérvártól negyvenegynéhány kilométerrel délkeletre.) Dani Zoltán találmánya tette lehetővé, hogy légvédelmi egységük – földlevegő rakétával – alkalmas legyen lopakodó célpont befogására.

A kínai csodafegyver mindenféle találgatásokra adott okot, az iménti történet ismeretében legalábbis a belgrádi repülési múzeum munkatársai számára, akik joggal nem adnak hitelt a hirtelen technológiai ugrásnak. Mind ez ideig a múzeumot megláto-

gató egyetlen kínai delegáció sem fejezte ki azt az óhaját, hogy a kiállított roncsból szeretne egy darabkát – nyilatkozta ravaszskán Zoran Milicevic múzeumigazgató.

Gyűjtötték a „szuvenírt”

A kínai védelmi minisztérium összes cáfolata dacára a szerb katonai szakértők csak azért is fölfedezni vélnek egy aprócska árulkodó jelet, amely szerintük arra mutat, hogy Peking J20-as jelzésű

lopakodója aligha lehet saját fejlesztés eredménye. Úgy gondolják, hogy az 1999-ben lelőtt gép Szerbiában fölvásárolt darabkái mindenképpen hozzájárultak ahhoz, hogy a kínai gép lakkozása, külső festése, anyagának összetétele kísértetiesen megegyezik az F117-es Nighthawkéval. Márpedig a lopakodás tudományát épp ez a festékréteg adja. Amikor tizenkét esztendője Belgrádtól mintegy 50 kilométerre bekövetkezett a harcászati szenzáció, ünneplő helyiek pózoltak a világsaj-

tó kamerái számára a bombázó maradványai előtt. Amilyen gyorsan csak lehet, nemcsak a fémgyújtók jelentek meg a helyszínen, hanem a diplomáciai mentességet élvező külföldi katonai attasék is azonnal ott termettek. A kínaiak pedig, akiket a Távol-Kelet kalmárjainak is tartanak, azonmód üzletelni kezdtek a paraszttal: 20 és 50 német márka (ma körülbelül 10 és 25 euró) közötti összegekért elkezdtek felvásárolni az „emléktárgyakat” – magyarázza a belgrádi ka-

tonai műszaki intézetből Milovan Azdejkovic.

A bombázás oka

Hogy az új tulajdonosok számára ezek a roncsdarabok milyen haszonnal is szolgálhattak, az egykori Jugoszláviában azóta is vitatják. Bár a lelőtt amerikai gép alapvetően az 1960-as évek elavult műszaki megoldásaira épült, de ha mást nem, a rejtőzködést szolgáló festés összetételével kapcsolatos tudás még bizonyosan alkalmazható volt – vélekedik a Blic című belgrádi bulvárlap. „A parasztok segítettek a kínai mérnököknek, hogy a festék szerkezetét megállapíthassák” – írja az újság.

Alig telt el másfél hónap az F117-es lelövése után, és a NATO május 8-án szétbombázta a kínai nagykövetség épületét Belgrádban. „Régi térképet használtunk” – állította a szövetség. Az azóta is keringő pletykák szerint azonban az amerikaiak abban reménykedtek, hogy így a lopakodó titkát is sikerült megsemmisíteniük. Csalódniuk kellett: az „emléktárgyak” ekkor már rég Pekingben voltak. ◀

A J20-as kínai Lopakodó katonai repülőgép. Eredeti lekoppintott másolat...

Az RMDSZ X. kongresszusa

Reform, fejlesztés, partnerség, nyitás

Az államreform, a fejlődő közösség, a fejlődés gazdasági és társadalmi feltételei, a partnerség és a nyitás a főbb témái az RMDSZ elnöki tisztéért megméretkező Kelemen Hunor választási programjának.

Bogdán Tibor

► Miután Románia – az RMDSZ hangsúlyos szerepvállalásával is – megvalósította a korábbi útját megszabó két nagy célkitűzését: a NATO- és az EU-tagságot, megszűnt a reformokat addig előrevívó integrációs kényszer, ez az egyik oka az országon eluralkodó káoszhoz – indul ki választási programcéljainak megalapozásánál Kelemen Hunor.

Kollektív jogok – multikulturális államban

A jelenlegi helyzetben elkerülhetlenné vált az alkotmány, az állam és alapvető demokratikus intézményeinek reformja; az egyénre és a közösségre összpontosító társadalmi szerződésre lenne szükség. Mindez igen fontos a Romániát országának, Erdélyt szülőföldjének tekintő romániai magyarság szempontjából is,

amelynek meggyőződése, hogy ami jó számára, az jó a román társadalomnak is.

Kelemen szerint az államreformot illetően fontos követelmény a nemzeti kisebbségek kollektív jogainak elismerése, a Romániát nemzetállamként meghatározó alkotmányos kitétel törlése, és a „multikulturális állam” eszméjével történő helyettesítése. A magyar politikai szükségesnek tartja a régiók parlamenti képviselőit, a hatalmi ágak szétválasztását szavatoló alkotmányos garanciákat, így a sürgősségi kormányrendelet intézményének felszámolását és a kormányzati felelősségvállalási jog drasztikus korlátozását.

Esélyegyenlőségre alapozott régiófejlesztés

A közösségfejlesztés szempontjából az esélyegyenlőség elvét követő régiófejlesztés jelentőségét, az országnak Európában is elő-

nyöket biztosító regionális hagyományok értékesítésének szerepét emeli ki, a valós decentralizáció szükségességét hangsúlyozza. Ilyen vonatkozásban, „belpolitikai egyetértéssel és kellő politikai akarattal” rövid idő alatt megvalósítható az RMDSZ parlament elé terjesztett, az országot identitásbeli, földrajzi, történelmi, kulturális és gazdasági hasonlóság alapján 16 régióra felosztó törvénytervezete. „Mivel a három megyét magába foglaló Székelyföld megfelel egy önálló statisztikai-fejlesztési régió ismérveinek, teljesíti az EU erre vonatkozó előírásait, van lehetőség egy önálló székelyföldi fejlesztési régió kialakítására” – olvasható a programban.

Az autonómia címszó alatt Kelemen Hunor az önmegrendelkezést a tömbben és a szövetségben élő magyarokat egyaránt megillető fejlődési esélynek nevezi, hozzátéve: a területi autonómia a Székelyföld, a kulturális autonómia Románia számos magyarlakta régiója számára az identitásörzés záloga. Programjában Kelemen tömbnek és szövetségnek egyaránt önmegrendelkezést követel, egyben támogatja a magyar nyelv regionális hivatalos nyelvként való elismerését.

Oktatás, kultúra, egyház

A program célkitűzései között szerepel az anyanyelvű oktatási intézményhálózat kiszélesítése – ideértve az anyanyelvű felsőoktatás bővítését is –, hogy „egyetlen magyar tanuló se kényszerüljön más tannyelvű iskolába járni”. Alapvető az oktatás decentralizációja, amely a központi intézmények szerepét a szakpolitika kialakítására korlátozza, helyi közösségekre bízva a döntést és a gyakorlatba ültetést.

A regionális kultúrák értékeremelő erejét hangsúlyozva Kelemen sikerként említi, a kialakított sokszínű, értéket teremtő magyar kulturális intézményrendszert, amit azonban a jövőben tovább kell erősíteni. Egyszersmind ígéretet tesz arra, hogy magyar politikusként mindig kiáll azért, hogy a magyarság ünnepein, összejövetelein az állami mellett szabadon használhassák a magyarság nemzeti jelképeit.

A magyar történelmi egyházak közösségmegtartó erejét kiemelve, fontosnak tartja, hogy az állam keretben biztosítson az egyházaknak az oktatás és a képzés megszervezésére. A fiatal nemzedék számára a felsőfokú képzést az alacsonyabb jövedelmű családokból származó ifjak

számára is lehetővé tevő korszerű, sokoldalú rugalmas oktatást szorgalmaz, támogatja a fiatalok otthonteremtését elősegítő, ezzel pedig a családalapítást és gyermekvállalást lehetővé tevő törvénykezdeményezéseket.

Gazdasági reformcsomag

Kelemen elengedhetetlennek tartja az ország valós gazdasági helyzetét feltáró elemzés elkészítését. A valóság lakosság előtti eltitkolása megnehezíti a felkészülést a szükséges, de népszerűtlen intézkedések elfogadására. A recesszió elleni küzdelem nem jelentheti az állami kiadások, a közfogyasztás, az állami befektetések mechanikus csökkentését. Szerinte a 16 százalékos egységes adókulcsot 14 százalékosra kellene csökkenteni, és helyesnek tartja a 19 százalékos hozzáadottértékadó visszaállítását, mi több, 15 százalékra történő csökkentését az alaptermékek és szolgáltatások esetében.

A kis- és középvállalatokat segítő intézkedésnek véli az általánosan elterjedt, a gazdaság területén is szorgalmazza a decentralizációt, a mezőgazdaság tekintetében pedig az ágazatban dolgozók elfogadható életszínvonalát biztosító agrárstratégia kidolgozását sürgeti, fontosnak

tartva az európai támogatást, a kisgazdák megsegítését, az intézményi reformot, a tulajdonjog garantálását, a birtok egységének védelmét. A vidéki infrastruktúra fejlesztésével a falusi ember életfeltételeit fokozatosan közelíteni kell a városiéhoz.

A mezőgazdaságra egyébként, az erdőgazdálkodással együtt, úttörő szerep hárul a megújuló energiák és a bioenergia előállításában, ami életképes stratégia alapján, új jövedelemforrást jelenthet az ágazatban dolgozók számára.

Ami a hazai egészségügyet illeti, annak mindenekelőtt a lakosságot fenyegető egészségkárosító hatások elhárítására kell törekednie. Az egészségügyi ellátórendszer hatékonyságát csupán a decentralizáció szolgálhatja, az egészségügyi tárca szerepe az országos szintű egészségügyi stratégia kidolgozása lenne.

Kelemen szociális biztonságot, megfelelő nyugdíjrendszert, munkahelyteremtést, családvédelmet, decentralizált társadalompolitikát.

Külpolitikai vonatkozásban az új alapokra helyezett, kiegyensúlyozott szomszédságpolitikát, nemzetközi stratégiai partnerséget támogatja, hiszen a romániai magyarság érdeke, hogy az ország az EU és a NATO tagjaként hozzájáruljon a térség stabilitásához. ◀

Lap-top

A nap címe. Az Alistar-szindróma, *România liberă*.

Magyarázat. Victor Alistar egyike annak a hét személynek, akit – az Alkotmánybíróság ítélete szerint – a törvény megszegésével választottak be a Legfelsőbb Bírói Tanácsba. A fiatal jogász pályája egy ideje látványosan felfele ível, ha Mircea Geoană tavaly decemberben győz, igazságügyi miniszter lehetett volna belőle. Sabina Fati vezércikkében róla nevezte el azokat, akiknek karrierje „a szélhámosokkal vegyített opportunizmuson” alapul, s „civil” köpenybe bújva mindannyiszor politikai parancsra járnak el. A publicista a szociáldemokraták emberének tekinti a fiatal jogászt. „Alistar csupán bábu az igazságügyi reformot ellenző politikai erők kezében” – írja Fati.

Szaválni is tud. A kisebbik Băsescu-lány jól érzi magát európai parlamenti képviselőként. Láthatóan élvezi, hogy szerepelhet, mikrofonhoz juthat, s lelkesedését nem lohasztják le azok a grammatikai bakijai sem, melyek miatt korábban közröhej tárgya vált néhányszor idehaza. A *Gândul* beszámolója szerint Elena Băsescu legutóbb irodalmi estet tartott az eurohonatyáknak, melyen Alexei Mateevici moldovai költő verseiből szavalt.

SOV folyton beteg. A *România liberă*ban múlt héten megjelent egy jegyzet *Vintu január 25-én beteg lesz* címmel. Az írás megjósolta, hogy a bűncselekményekkel vádolt Sorin Ovidiu Vintu hirtelen beteg jelent majd az ellene zajló per során következő tárgyalása előtt. Szerzője abból indult ki, hogy a médiamogul eddig különböző ürügyekre hivatkozva folyamatosan menekül a bírák elől. A jóslat bevált, a vádlott valóban beteg jelentett 25-én, arra hivatkozott, hogy hármast látörése van. Az üzletember ezt röntgenfelvételekkel bizonyította, ám az *Evenimentul zilei* úgy tudja: a felvételek nem Sorin Ovidiu Vintu lábáról készültek. A gyanút erősíti, hogy az orvosi papírokat nem ortopéd orvos, hanem kardiológus írta alá.

Minden napra egy mondat

„A házasság többnyire azért szerencsétlen, mert a nő elfelejti, hogy angyal. A férfi pedig még azt is elfelejti róla, hogy nő”. *Gárdonyi Géza*

Megoldás

Horváth István

Az elhagyott latrinán

SZELLEMLIDÉZÉS

Néha úgy elszomorodik az ember, ha látja, hogy minden hanyatlak, a régi dicsőség elmúlik. Ilyen megrendítő látvány az az elhagyott latrina, amely az egykori dejvicei katonai gyakorlótér szélén áll, a lejtő alatt, ahol Svaty Matěj felé kigyózik az út, a hídon túl, amerre a dejvicei patak egykor, amikor még elég vize volt, a királyi vadaskert felé hőmpölygette mindazt, ami a latrinából csordogált, ó, valamikor régen, amikor a dejvicei síkon dobok peregettek, lovak nyertek és vágattak, mannlicherek ugattak, és zászlócskák lebegtek. Rég eltűntek a századok és zászlóaljok, a sík már nem kéklük az egyenruhától, csak az elhagyott latrina maradt, előtte néhány, deszkából eszkábált védőfal, hogy a civilek szemét ne sértse az odabent hallgató idill, a két egymás fölött bakhoz erősített gerenda, amelyek tökéletesen megfeleltek hivatásuknak. (...)

Fájdalmas és bús az emlékezés. Ha virágzanak a szilvafák, a fehér szirmok hóként hullanak az elhagyott latrinára, körös-körül pity-pang és százsorszép nyílik, mintha a természet vigasztalni akarná az elhagyott latrinát, s a nyíló virágok friss illatával elűzni a mélabú és szomorúság leheletét, amely e gyászos helyről árad. Az elhagyott latrina csak nagy néha tölti be nemes hivatását, amikor kirándulók sereglenek Svaty Matěj felé vagy a Sárka völgyébe. De a látogatások nem tartanak sokáig, nem támasztják fel az egykori dicsőséget. Estére eltűnnek a kirándulók, s leszáll a hosszú éjszaka, búsán és gyászosan, s még búsabban követi a reggel és a dél-előtt.

Elhagyottan áll a latrina, keserűen mered a kihalt gyakorlótérre.

Jaroslav Hašek: Švejk, a derék katona a háború előtt, Fordította: Bába Iván

Hezbollizálva

Nyakig a pácban, fő-Hezbollahosként állok itt, és néha rációceve épp kézbőljeiket tisztogató fegyvertársaimra, elkésereve próbálok ellenőrizni az egykor Szíriából kapott okostelefonom memóriáját, hogy rábukkanjak, volt-e kimenő hívásom 2005 februárjában?... Nem emlékszem ugyanis, hogy hol voltam, amikor a bejrúti Szent György hotel előtt felrobbantották Rafik Hariri volt miniszterelnököt, s ne adja a Próféta, hogy éppen a közelben telefonoztam volna! A gyilkosságot firtató ENSZ bíróság ügyis rácuppant azokra a beszélgetésekre, amelyeket állítólag pár elvarátom intézett, úgymond, hogy összehozzák a merényletet. Ezek a nyavalyás nyugati talárosok nem akarnak leállni, mindenképpen ránk mutogatnak, fenyegethetjük őket akár polgárháborúval is, egyszerűen képtelenség elmagyarázni nekik, hogy ami minket illet, az egészet Ariel Sharonék találták ki, és a „gyutacs” végét a Moszad tartotta. Alig bírtuk kivárni azt is, amíg az ifi Hariri beszélgetni ment a muszlim gyökerei tagadó, zsidóbérenc Obamával, hogy zátonyra futtassuk ezt az áruló kormányt. Jól megcsináltuk! Most megint tokáig ülünk benne, a világméretű cionista összeesküvés bértollnokai ugyanis nekünk estek, azt állítva, hogy beharcot akarunk, veszélybe sodorjuk a közel-keleti békeoázisnak számító libanoni stabilitást, mi több, előírják nekünk, hogy az lenne felelős cselekedet, ha maradnánk a politikai fegyvereknél, s ellenzéként viselkednénk továbbra is. Ugyan, mit nekünk! Pillanat, a drúzok hívják, tán ők is mind kilépnek?

A 2006-os tel-avivi betartás után, s azt követően, hogy 2008-ban az utcákon is mutattuk, mit tudunk, nekünk igazából csak milliányi választó-sítánk diktál, akik forrón szeretik. Ha kell, akkor tűzviharként, hogy majd az oltás után, mint erős lánglovagok vezethessünk. A többi voksoló? Meglátjuk. A szaúdiaknak, szíriaiaknak és teherániaknak bezzeg könnyű, őket felmentették, bár már arra sem vennék mérget, hogy annak idején nem kerestek a szaúdi GIP-től, a szír mukhabarattól, vagy iráni VEVAK-tól. Miért is hívták? Egy pillanatra azt hittük addig szoríthatjuk a csavart, amíg Saad Hariri leállítja az ENSZ-nyomozást, de ő nem, most aztán reszkethetünk elvhuése miatt is.

Mindössze csak ki kell tartania, s ha bűnösnek nyilvánítanak, nézhetjük magunkat, mint vérszomjasság miatt kigolyózott politikai szervezet, ha meg felmentenek, akkor azért kapunk, mert tönkrevágtuk az ország kormányzását, s ez ismét kihat a mindenkori voksokra. Lássuk csak, február: hívtam az asszonyt, és vagy százszor a fiúkat is...

Ady András

Kreatív ötletek

Meg nem mondanám, ki lehetett nemzetünk ama nagyja, a bölcs gondolkodó – minden bizonnyal egyik kereskedelmi televízió valamely kreatív vezetője –, aki néhány évvel ezelőtt azt a sátni jóslatot küldte az éterbe (v.ö.: „on air”), hogy közel az idő, amikor a valóságshow-k már nem csak imitált vagy valódi szexet, látványos idegösszeroppanásokat fognak élő, egyenes adásban közvetíteni, hanem halált is. Jelentem, előrejelzése hovatovább a maga teljes pontosságában itt kopogtat képernyőinken. A velük ágyasságban élő bulvárlapok címodal-szerkesztőinek („kreatívjainak”) meglegedésére. Az elmúlt két hónapban tragédiák sorozata sokkolta egy-egy nyelvterület nézőit. Németország kezdte, ahol az egyik közszolgálati (!) tévéadó

Fogadjunk...? című műsorában már negyedszerre próbálkozott valaki, hogy átugorjon egy szembejövő autót. Felbukott; a döb-bent helyszíni közönség néma tekintete kísérte, amint a

Gyulay Zoltán

mentők elszállítják. A műsorvezetők azonnal elköszöntek a nézőktől, az adást lekeverték. Arról nem szól a fáma, a német lapok sem írták meg, hogy ez önálló döntés volt-e, vagy a vezérőlől kapták az utasítást a fülükre. (Mielőtt az elborzasztó példákval folytatnánk, egy – csupán félig-meddig – „szakmai” megjegyzés. Mennyivel őszintébb volt a kevésbé fejlett technika, mindazonáltal a diktatúra korában: ott élő adásban csak telefonon keresztül lehetett beszólni a műsorvezetőnek, nem pedig – hogy úgy mondjam – alamuszi módon a fülébe sugdosni, a néző tehát értesülhetett arról, hogy itt most valamilyen utasítás történt.)

Persze, a német műsorok mifelénk kevesek számára érdekesek és érthetőek el – mellesleg a ZDF vezetői közölték, hogy az adott műsor nem szűnik meg –, a magyar tévéadó azonban hozzánk is eljutnak. S bár a mérhető nézettsége csekély, a *TV2 Ezek tényleg megőrültek* című örülete (már a cím is anticím) próbálja maga alá gyúrni a konkurens társaság valóságshow-

ját. A minap egy humorosnak szánt, de inkább szánalmas feladat teljesítése közben az egyik szereplő, egy sokadik vonalbeli, öregedő és feledésbe merülő színész (aki ma már inkább „rocksztár” fia híreből él) szenvedett életveszélyes sérülést – még az agya is károsodhat –, de mert csupán rögzített műsorról van szó, a társaság nem kímélte meg a vágott változattól a nézőket. És ez még mindig nem elég, hiszen itt csak sérülésekről volt szó, nem pedig halálról. Hát akkor legyen halál is! Ugyancsak Németországban egy Cora nevű 23 éves szőke valóságshow-szereplő („hős”) nem elégedett meg természet adta dús idomaival, és hatodszer is kés alá fekküdt, hogy tovább növeltesse domborulatait. Az ötszáz köbcentis implantátum helyett (ez a melltartó G kosarának felel meg) nyolcszázasa (F) cseréltette. Műtét közben azonban szívrohamot kapott, ezért orvosai mesterséges kómában tartották, de a kezelés eredménytelen volt, s az ifjú hölgy elhalálozott. Épp hogy csak nem élő, egyenes adásban.

Ott élő adásban csak telefonon keresztül lehetett beszólni a műsorvezetőnek

Számomra a császárok korát idézi, amikor a jobb eredmény elérését megcélozva extrém és nem extrém sportokat űzők teszik kockára az életüket. Amikor kisodródik és rípiyára töri magát egy sielő, amikor a mélyben sziklához csapódik a bázisugró (társa mobiltelefonnal rögzíti), amikor eltűnik a homoksvatagban egy flúgos futam résztvevője. Az ókorban a gladiátorok küzdöttek meg egymással életre-halálra – ám akkor még más értéke volt az emberi életnek. Ma az emberi méltóságról szól a világ, a tisztességes emberi élethez való jogról – és lám, mégis vannak, akik önként hajlandók megalázni magukat; saját életük nem ér többet egy elhasznált gyufaszálnál. Ne merengjünk el azonban a múltban, tekintsünk inkább a jövőbe. Van ugyanis egy kreatív ötletem, amit ipiapacs itt és ezennel le is védek. Tessék élőben kapcsolni Texasból a huntsville-i fegyházat, ahol évente 52 méreginjekciós kivégzést rendeznek, tehát hetente egyet. Azok az isteni haldoklások! Merthogy ma már tudjuk, ez a „humánus” módszer is nagyobb kínokat okoz, mint Guillotine doktor nagyszerű találmánya. Morbid? Morbid. De biztosan volna rá igény.

Röviden

Világzenei koncert
Nagyváradon

A Fabatka együttes zenészei tartanak rendhagyó koncertet vasárnap 20 órától a Moszkva kávézóban. Az együttes célja a különböző nemzetiségek zenei értékeinek szabad érvényre juttatása, elsősorban a Kárpát-medence zenei hagyományaira alapozva. Ségercz Ferenc a népzenei irányzat képviselője, Ticsan János flamenco és klasszikus gitárstílussal színezi a muzsikáját. A két irányzat találkozásával születnek és szólnak meg a hagyományos népzenei témák.

Kedvezményes
diák-operabérlés

Kedvezményes opera-előadások közül válogathatnak kedvükre a kolozsvári diákok: folytatódik a Kolozsvári Állami Magyar Opera és a KMDSZ együttműködése. A kedvezményes diákberlet 30 lejért négy előadást tartalmaz, ami jelentős megtakarítást jelent a jegyárakhoz képest. Különlegessége, hogy a magyar opera kínálatából bármilyen előadást és bármilyen időpontot választhatnak az igénylők.

Új igazgató a Pécsi
Nemzeti Színházban

Rázga Miklós színművész választotta a Pécsi Nemzeti Színház igazgatójának a város közgyűlése csütörtökön. A testület egyhangú döntést hozott. Az új direktor a teátrumot mintegy két évtizede vezető Balikó Tamást váltja a poszton, tisztségét február 16-tól öt éven át töltheti be. Nagy Csaba, Pécs alpolgármestere a közgyűlés szünetében tartott sajtótájékoztatóon Rázga Miklós megválasztását azzal indokolta, hogy a színművész hosszú évek óta dolgozik a Pécsi Nemzeti Színházban, ismeri a várost, az itt élőket és a társulatot. „Fontos szempont volt az is, hogy vállalta a színház zenei tagozatának megújítását, és pályázatában az elvárásoknak megfelelően hangsúlyos elemet kapott a balett-tagozat megerősítése” – tette hozzá a politikus.

HIRDETÉS

borszék
az új évszakod számára

Itt az új síelési lehetőség!

Reménység, Verőfény és Prűcsők, közepes nehézségű pályák
Felszerelés: Doppelmayr tárcsás sífelvonó, hóágyúk, hótaposó, éjszakai világítás.
Síkölcsönző, hegyimentőszolgálat, mosdók, vendéglő, parkoló.

Program:
Hétfő – Péntek 9,00 – 19,00
Szombat – Vasárnap 9,00 – 20,00

Árak: 35 lej/nap felnőtt, 25 lej/nap gyerek.

Megelevenítik a középkort

Sike Lajos

Turisztikai zárandokhelyé szeretnék tenni a történelmi Szatmár középkori templomait, amelyek nagyban hozzájárulhatnak a régió fejlődéséhez. Egy határmenti együttműködés programja keretében erről tanácskoznak Szatmár és Szabolcs–Szatmár–Bereg megye illetékes szakemberei.

Mint Kinál Márta szatmárnémeti projektvezető lapunknak elmondta: a 90 ezer eurós pályázat célja elsősorban az, hogy ezeket a rendkívül értékes műemlékeket a turizmus számára is vonzóvá tegyék, ennek pedig alapvető feltétele, hogy ismertebbé kell válniuk. Olyan templomok ezek, amelyek azon túl, hogy történelmi kincset jelentenek, látványosak, szép megvalósítású épületek – tájékoztatott a szakember. Ilyen az ákosi kéttornyú Árpád-kori tégltemplom, a sárközi és korondi régi fatemplom, vagy a határ túloldalán levő, közeli templomok: az jánkrajtosi, kölcei és turisvándi gótikus templom.

A kéttornyú ákosi templom a tizenharmadik században épült

Össességében harminc ilyen műemlékről tárgyalnak a hét végén, ezek közül tíz Szatmár megyében található, húsz pedig Szabolcs–Szatmár–Bereg megyében.

A mostani találkozó csak kezdete egy hosszú lefolyású programnak, fejtette ki Kinál Márta, de a munka már elkezdődött, a szakemberek a harminc templomot bemutató és népszerűsítő kiadványo-

kat készítik elő. A szatmárnémeti műemlékvédő ügyvéli: ha többen megismerik, nagyobb figyelem övezi ezeket a becses műemlékeket, és talán pénzt is jobban lehet szerezni a felújításukra. Ugyanis csaknem mindegyik sürgős javításra szorul, köztük a XIII. században épült ákosi templom, amelynél az elmúlt hónapokban is meglapult egy boltív. ◀

Városfejlesztés kultúrával

ÚMSZ

Az iparkamara, az írószövetség és az önkormányzat képviselőit is meghívták a Kolozsvár 2020 – Európa Kulturális Fővárosa Egyesület képzőművészeti szakbizottsága szerdai munkálására, annak jegyében, hogy a politikumnak, a gazdasági szférának és a művészeknek együtt kell dolgozniuk a város fejlesztésén. A résztvevők három alapvető pillért határoztak meg, amelyekre építenie kell a városnak az Európa Kulturális Fővárosa cím megpályázásához, ezek: fejlettebb infrastruktúra, valamint a kultúrafogasztók és a kultúra-termelők erős bázisa.

A tanácskozás során Tudor Giurgiu, a nemzetközi hírnevet szerzett Erdélyi Nemzetközi Filmfesztivál (TIFF) filmfesztivál vezetője a város infrastruktúra-fejlesztését hangsúlyozta, beszámolván saját fesztiválszervezői tapasztalatairól is. Elmondta, a TIFF átalakuláson menne át az következő években, szeretnék, ha nem évi egyszeri alkalommal rendeznék meg, ezért egész évet átfogó programláncot szándékoznak kidolgozni, ehhez azonban egy jól felszerelt médiaközpontra van szükség. Ugyanakkor elmondta azt is, a kolozsvári hoteleket egy jól működő láncba

kellene összefogni, és rávenni arra, hogy szolgáltatásaikat fejlesszék. A jelenlegi hotelhálózat aligha tudna megbirkózni egy nagyobb turistahullám minőségi ellátásával, vonta le a következtetést Giurgiu.

Szakáts István, az AltArt Egyesület és a képzőművészeti szakbizottság elnöke azt hangsúlyozta, hogy a kultúrát soha nem a kultúra magyarázza, az alkotások szoros összefüggésben állnak a különböző társadalmi jelenségekkel. A kulturális termékek nem szigetelődhetnek el, az alkotóknak el kell érniük azt, hogy mind a politikai, mind a gazdasági szféra támogassa tevékenységüket, szögezte le a bizottság elnöke.

Az elmúlt év júliusában megalapított Kolozsvár 2020 – Európa Kulturális Fővárosa Egyesületnek hét munkacsoportja van, amelyekben összesen 42, a maguk szakmájában elismert szakember dolgozik. A hét szakbizottság egy igazgatótanácsnak van alárendelve, amelynek tagja többek közt: Alin Țișe, a Kolozs Megyei Tanács elnöke, Sorin Apostu, Kolozsvár polgármestere és Vasile Pușcaș volt európai uniós főtárgyaló is. Az egyesület programja szerint a bizottságok hetente találkoznának, hogy a maguk területén elindítsák az előkészületeket. ◀

HIRDETÉS

Csillagos Sutherland

Híresszefoglaló

Csillagot kapott Donald Sutherland a hollywoodi hírességek sétányán. A 75 esztendőes filmszínész csillagát, amely közvetlenül a fiáé, Kiefer Sutherlandé mellé került, szerdán a Roosevelt Hotel előtt avatták fel. *A piszkos tizenkettő*, a *Kelly hősei* és *A tú a szénakazalban* sztárja az ünnepségen azzal tréfálkozott, hogy a csillag azért mégiscsak jobb, mint egy sírkő a temetőben. „Ehhez el tudok jönni, meglátogathatom. Szerezhetek egy székert, és leülhetek ide, vagy egy vödört és felmosórongyot, és megtisztogathatom” – mondta Sutherland. Fia

New York-i elfoglaltsága miatt nem tudott részt venni a ceremónián, de levelében – amit Colin Farrell olvasott fel – ezt írta: „Önző módon itt akartam lenni, egyszerűen csak azért, hogy elmondjam neked, mennyire büszke vagy arra, milyen apám van, és még büszkébb arra, hogy a fiad lehetsz.” A kanadai származású Sutherland mintegy öt évtizedes pályafutása során számos, ma már klasszikusnak számító filmben szerepelt, köztük a *Húszadik században* vagy az *Átlagemberekben*. Az *X polgártárs* és a *Háború a háborúról* című tévéfilmekben nyújtott alakítását Aranyglóbuszsal ismerték el. ◀

A Rádió GaGa bemutatja:
Gruppen-Hecc Kabaré
Seară de cabaret

2010
-25%
+TVA
=.....

De rongyos élet

Írta: Nagy István és Molnár Tibor
Fellépnek:
Nagy István
Szélyes Ferenc
Kárp György
Henn János
Biluska Annamária
Somody Hajnal
Fodor Piroška
Ördög Miklós Levente m.v.

Zenét: az Autostop MS zenekar
Hang- és fénytechnika, vizuális effektek: Göllner Károly
Producer: Hompot Szilárd

Helyszín: Nyárádszereda, Művelődési Ház 2011. Január 30. Vasárnap
Időpont: d.u. 5 és este 8 óra

www.haz.ro

KeGYES anyaország?

ÚMSZ-összeállítás

► Mind az RMDSZ, mind az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács komolytalanul tartja a Magyar Polgári Párt egyik alelnöke által a napokban ismertett elképzelést, miszerint a magyar állampolgárságot a könnyített honosítási eljárás nyomán megszerző határon túliak magyarországi gyermeknevelési segíty igényelhesse. Kiss István, az MPP alelnöke az erre vonatkozó javaslatot a Magyar Állandó Értekezlet oktatási-művelődési albizottságában vetette fel. Mint lapunknak tegnap Kis kifejtette, ez az intézkedés „nyolc-tíz éven belül enyhítené, huszonöt év múlva megoldaná a Kárpát-medencei magyarság demográfiai problémáit”. Az ÚMSZ kérdésre Kiss elmondta: egyelőre nem kapott hivatalos választ javaslatára.

„Magyarországi lakóhely kell a gyeshez”

Elutasító budapesti válaszként értelmezhető azonban a magyar nemzetpolitikai államtitkárság tegnap délutáni közleménye, mely szerint gyeset csak magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár kaphat. Mint az államtitkárság kiemeli: a gyermekgondozási segély adókból finanszírozott

ellátás, melynek szabályait a családok támogatásáról szóló törvény tartalmazza. „Ha egy magyar állampolgár nem Magyarországon lakik, az uniós tagállamokba távozása esetén az EU-s szabályok határozzák meg, mely tagállam nyújtja a családtámogatásokat. Ha több mint 3 hónapra távozik más országba, a családtámogatás nem jár” – olvasható a közleményben.

EMNT-s forródrót Budapestre

A magyar kormány állásfoglalása alig egy órával azután született meg, hogy lapunk megkérdezte az egyszerűsített honosítási eljárással kapcsolatos tájékoztatásról a magyar kormányval megállapodást kötött EMNT közép-erdélyi régióelnökét: hogyan vélekedik az MPP-s felvetésről? „Nem akarok erre reagálni, nincs amire reagálni, ez egy üres politikai lufi. Szánalomra méltó, ahogy Szász Jenő pártelnök szenzációhajhász politikai attitűdjé átragad az MPP politikusaikra” – nyilatkozta lapunknak Gergely Balázs, aki időt is kért a nyilatkozáshoz szükséges tájékozódás végett.

RMDSZ: ez kósza ötlet

„Nagyot akart domborítani az ötlettel az MPP-s kollé-

Fotó: Anna Érika

Kiss István MPP-alelnök e heti sajtótájékoztatóján „robbantott”

ga” – vélekedett Márton Árpád képviselő, aki az RMDSZ küldöttjeként tagja a MÁÉRT oktatási-művelődési bizottságának. Márton „légből kapott, kósza ötletnek” nevezte a felvetést, mint olyan javaslatot, amely az MPP hivatalosan ismertett stratégiájának sem része. „Az volt a legfurcsább az előterjesztéssel, hogy olyan bizottságban hangzott el, melynek nem is feladata ilyen jellegű, szociális és gazdasági kérdésekkel foglalkozni. Ott, ahol valóban helye lett volna, a gazdasági bizottságban, el sem hangzott” – tette hozzá Márton Árpád, aki szerint

alapvető szempontok nem világosak. A képviselő szerint nem tisztázott: a romániai gyes helyett, választhatóan vezetnék-e a magyarországi segélyt, vagy kiegészítő támogatást lehetne igényelni. „Alapvető jogalkalmazási

problémákba ütközünk. A romániai munkáltatót kötelezi a törvény a gyermeknevelési szabadság biztosítására. A magyar állam területén érvényes törvény, amely nagyon sokban különbözik a románaitól, nem terjeszthető ki a román állam területére” – figyelmeztetett az RMDSZ politikusa, aki szerint azt is figyelembe kell venni, az itthon igénybe vett gyermeknevelési szabadság idejét a nyugdíj kiszámításakor is figyelembe veszik. „Más kérdés, hogy a kiegészítő juttatásként érdemes elgondolkodni egy hasonló segélyezési rendszeren. De míg az oktatási-nevelési támogatás esetében tudjuk, hogy valóban az veszi igénybe, aki magyar iskolába írta a gyermekét, mi a garancia arra, hogy a gyermekük születésekor magyar gyeset igényelők évek múlva valóban magyar óvodába-iskolába írják-e a gyermeküket?” – mutatott rá Márton a javaslat elmentmondásosságára.

„Nőne irántunk az ellenszenv”

„Így elsősorban jónak hangzik, hogy igényelhető legyen a magyarországi gyes, habár nem tudom, hogy ez milyen támogatást jelent. Ahhoz, hogy dönteni tudjak, igényt tartok-e ilyen jellegű segítségre, azt is tudnom kellene, milyen utánajárást jelent” – reagált kérdésünkre Csillag Erzsébet marosvásárhelyi anyuka, aki második gyermekét várja. Különvéleményt fogalmazott meg Rácz Eszter, aki nemrég szülte meg kisfiát. „Nekem két gyermekem van, a nagyobbik tartósan beteg. Már többször tapasztaltam, hogy ha Magyarországon fordulunk orvoshoz, akkor is gyanakodva fogadnak, ha magánrendelésen, fizetés ellenében kérünk ellátást. Attól tartok, ha tömegesen igényelnénk ilyen jellegű juttatásokat, megnőne az erdélyiekkel szembeni ellenszenv” – fejtette ki a szülő. ◀

Mennyi az anynyi?

Magyarországon tavaly módosították a gyes idejét kettőről három évre, a segély havi összege azonos a magyar öregségi nyugdíjminimummal, függetlenül attól, hány gyermeket nevel valaki. Ez 2011-ben bruttó 28500 Ft, vagyis a 442 lej. A Boc-kabinet szintén tavaly módosította a gyermeknevelési segélyezés rendszerét, de Romániában – a magyarországi dön-

téssel ellenében – nem nőtt, hanem csökkent a támogatás folyósításának ideje. Az eddigi két év helyett csupán egy évig jár gyes, amely az anya keresetétől függően 600 és 3400 lej közötti összeghatár között változik. Ha a szülő az egyéves időszak letelte előtt visszatér munkahelyére, havi 500 lejt kap addig, amíg a gyerek betölti második életévét.

Kötelező háziiorvosi ügyelet

Hírösszefoglaló

► Ismét kötelező részt venniük az állandó orvosi ügyelet biztosításában mindazoknak a háziiorvosoknak, akik szerződéses viszonyban állnak az Országos Egészségbiztosítási Pénztárral (CNAS). Az erre vonatkozó jogszabályt – a 2004/163-as számú, állandó orvosi ügyelet biztosítására vonatkozó törvényt módosító rendeletet – a napokban fogadta el a kormány. Mint megtudtuk, bár eddig is létezett a törvényes előírás, az utóbbi években a háziiorvosoknak nem volt kötelező ügyeletezni. Az eredeti törvény elfogadásakor, 2004-ben, kötelező volt az állandó ügyelet biztosítása, ekkor összesen 288 központban 1818 orvos látott el hasonló szolgálatot. 2008-tól azonban a törvény módosítása megszüntette ezt a kötelezettséget, és az

állandó ügyeletet ellátó központok száma rohamosan csökkent. Mára országsszerte csak 83 ügyeleti központ működik, ezekben 580 orvosnak van szerződése a CNAS-szal. Bár az egészségügyi tárca 2009-ben elkülönített 20 millió lejt az ügyeleti központok működtetésére, de ebből csak 11,421 millió lejt költöttek el; 2010-ben, a 21 millió lejes költségvetési előirányzatból 13,181 millió lejt fizettek ki.

A most elfogadott módosítás értelmében, azok a háziiorvosok, akik az adott ügyeleti központhoz tartozó településeken dolgoznak, és szerződésük van a CNAS-szal, kötelesek kivenni a részüket az alapellátási állandó ügyelet biztosításából hétköznapokon 15 és reggel 8 óra között, illetve hétvégén és ünnepnapokon 24 órás ügyeletben (8-tól 8-ig). Az ügyeletben nyújtott szolgáltatásokért a háziiorvos-

ok, az ügyeletes orvosokhoz hasonlóan, fizetést kapnak. Az ügyeleti központokat a Megyei Egészségügyi Igazgatóság jelöli ki a megyei biztosítóval és a helyi tanáccsal való egyeztetést követően. Az intézkedéssel a szaktárca szeretné elérni, hogy a páciensek minél könnyebben megkaphassák az alapellátást, napszakról és helyről függetlenül. Ez az intézkedés tehermentesítheti a mentőszolgálatot, és biztosítja, hogy a mentők csak a valóban indokolt esetekhez szálljanak ki. Ugyanakkor, a kórházak sürgősségi osztályain is enyhülne a túlszűfolttság, és elkerülhetők lennének a hosszas várakozás miatti halálos esetek is. Azoknak a háziiorvosoknak, akik nem tartják be az előírást, a megyei biztosító 10 százalékkal levonja a keretszerződés értelmében megállapított havi jövedelmét. ◀

Mégis kötelező a téli gumi

Folytatás az 1. oldalról

A rendeletnek megfelelően a jéggel vagy hóval borított útszakaszokon kötelező lesz a hólánc és a téli gumik használata. A szabályszegők 9-től 20 büntetőpontig bírságot kaphatnak, pénzbírsággal büntethetőek, valamint forgalmi engedélyük is felfüggeszthető. A nem megfelelő téliesítés sok-

ba kerül: enyhébb esetben 2 500, súlyos kihágás, illetve jelentős károkozás esetén akár 4 000 lejt is fizethet a vétkes. A rendelet szerint azokat is büntetni fogják, akik hólánccal közlekednek olyan útszakaszon, ahol az útfelület már nem havas, ezzel ugyanis rongálják az utak burkolatát. Anca Boagiu arra figyelmeztetett: az így befolyó pénz egy

részét a balesetekből keletkező károk helyreállítására, kártalanításra fordítják, míg egy részét az úthibák kijavítására fordítják. A nyári illetve az úgynevezett négy évszakos gumik téli időszakban való használata a szabálmódosítók szerint télen balesetveszélyes, a téliesítés elmulasztása esetén a biztosító sem fizeti meg a károkat. ◀

HIRDETÉS

Szabaduljon meg a magas törlesztőrészek nyomásától!

4,99%

4,99%

fix kamat az első évre

0,11%

havi kezelési költség

0

folyósítási díj

Hogyan? Csoportosítsa hiteleit az OTP Banknál és csökkentse havi törlesztőrészeit!

- 1,00% fix kamat az első évre;
- 3 havi EURIBOR + 3,00% az első év fix kamat után;
- ingyenes OTPdíjazás csatlakozás az első 3 hónapban;
- 3 hónap díjmentes idő a hitelek első évét követően.

* 1 lejtől emeltéssel egy példaként a hitelösszeg első évről 40 000 euró, lakáscserekor hitel vagy jelzálog alapú személyi hitel esetén 307 hónapra fiktív mérték 4,00% HMI mellett a havi törlesztőre 1000 euró, 0,11% a havi kezelési költség, kivételként az emeltéssel díjmentes idő az OTP Banknál történő hitelek egyenként 400 000 euróval korlátozott. Az ajánlat 2011. január 5. és március 31. között érvényes.

www.otpbank.ro
0800 88 77 88

euró alapú lakásvásárlási hitelek

SZOMBAT

2011. január 29.

A nap filmjei

m2, 22.00

A salemi boszorkányok

A XVII. század végi puritán és istenfélő bevándorlók lakta amerikai Salem közösségének lányai éjszakánként titkos szeánszokat tartanak a közeli erdőben. Az ártatlan játéknak indult összejöveteleknek azonban hamar híre megy, ezért a település elöljárói felhatalmazzák a közösség tisztelését, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a lányokat megszálló ördög kiűzésének érdekében.

RTL Klub, 23.05

Alvilági játékok

Slevin Kelevra tudja, a bajok csőstől jönnek. Először megcsalják, majd kirabolják, végül végzetesen összetévesztik a haverjával. Slevin néhány óra leforgása alatt egy gengszterháború közepén találja magát, sarkában a halálos Macska úrral. A Főnök megbízásából meg kell ölnie a rivális banda vezetőjének, a Rabinak a fiát, míg a Rabbi 33 ezer dollárt követel tőle.

TV2, 22.15

Rebellesek

A keménykezü és ambíciózus Mrs. Weller a Booker középiskola igazgatója. Azt tervezi, hogy jelölteti magát a körzeti főfelügyelői posztra. A remélt pozíció elnyerése érdekében még szigorúbban bánik a gyerekekkel. Nem csoda, hogy napirenden vannak az összezördülések a zabolátlan tinédzserrel. Az egyik tanár, Mr. Drucker kiáll a diákok jogainak védelmében, mire az igazgatónő kirúgja az állásából.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!

Híradás, Telefonsajátjáték, Nyelvőr, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 Híradás, Aranyzalagtar, Alternatívzene

16.00 Híradó

Aranyemberek, Versmúsor, Komolyzene, Gramofon

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

8.00 Hírek, műsorism., sport

8.15 Térerő

9.15 Cifra palota

9.55 Hírek, műsorism.

15.00 Slágerlista

16.00 Hírek, műsorism.

16.10 Falfirka

17.00 Láthatár

17.30 Sorsok az operaszínpadon

17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.50 Élő egyház (ism.)

8.20 Arcélek

8.35 Mikor érünk már oda?

8.45 Szimba, az orosz-lánkirály

9.10 Cimborák

9.40 Nyelvőr (ism.)

10.10 Békavári uraság - Az új kaland (angol-kanromán kalandf.)

11.50 Univerzum

12.45 Híradó

13.05 Isten kezében

13.35 EtnoKlub

14.45 Daktari (am. sor.)

15.40 Tér-Hatás

16.10 Balatoni utazás

16.45 Szerelmes földrajz

17.20 Talpalatnyi zöld

17.50 Pannonia 3 keréken

18.30 Kirakat

19.00 Híradó

19.35 Mese

20.00 Dunagála Tamás Gáborral

21.00 Állomás (magyar sor.)

21.30 Bulvár (magyar f.)

22.25 Dunasport

22.45 Lélek Boulevard

23.15 Parfüm: Egy gyilkos története (német-fr. sp. f. dráma, 2006)

1.45 Híradó (ism.)

2.10 Kirakat (ism.)

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

2.40 9:30 Collective és az Alien Chatter

m1

6.50 Ma Reggel

10.00 Delta

10.30 A kis királylány (rajzf. sor.)

10.50 A bűvös körhinta (rajzf. sor.)

11.00 Marci (rajzf. sor.)

11.30 Rest mese (mesef.)

12.30 Most a Budapest!

13.01 Hírek

13.05 Sztársáv

14.00 Autóvízió

14.30 Egészség ABC

15.00 Kincskereső

15.30 Zala Tibor portré

16.00 Műkorcsolya Európa-bajnokság (élő)

Női szabadprogram

Élő közvetítés Bernből

18.05 Szellem a palackból...

17.35 Aranymetszés

19.30 A csábító nyomozó (francia vígj. sor.)

20.30 Híradó

20.55 Sporthírek

21.05 SzerencseSzombat Luxor, Ötöslottó és Joker sorsolása

22.00 Műkorcsolya Európa-bajnokság

Férfi szabadprogram

23.55 Hírek

0.00 Sporthírek

0.10 A legbátrabb város (dok. játékf.)

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

2.00 Koncertek az A38 hajón

m2

6.50 Ma Reggel

10.00 Hogy volt?!

11.15 Körzeti magazin

12.10 Mért?

12.55 Közjáték

13.01 Natúra

13.25 Pecatúra

13.50 Kultúrkontroll

14.20 Beszélgetés a belső szabadságról, az intimitásról és a függőségről

15.10 Zene az életem (dok. sor.)

16.00 Nagy mesterek

15.45 Caterina és a lányok (olasz sor.)

18.15 Parasztk (lengyel sor.)

19.10 Nem csak a 20 éveseké a világ

20.00 Esti mese

20.30 Liszt Ferenc (magyar-német-olasz sor.)

21.00 Híradó este

21.25 Sporthírek

21.30 retrock

21.40 Gastroblues 2009

22.00 A salemi boszorkányok (am. filmdráma, 1996)

0.00 Beugró

0.50 Berlin - Lou Reed koncert (dokumentumf.)

2.15 A bábu (lengyel sor.)

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

3.05 Szélesvászon

VASÁRNAP

2011. január 30.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00

Különböző dühbe jövünk

Kid (Terence Hill) és Ben (Bud Spencer) sivatagi autóversenyre készülnek, de valaki mindenképp meg akarja akadályozni győzelmüket. Míg ők sör-virslis versenyen bizonygatják rátermettségüket, egy helyi bűnbanda tönkreteszi kocsijukat. A filmtörténet legviccesebb bunyósai nem hagyják bosszú nélkül a történetet, sőt a járműüket is pótolni kell.

TV2, 21.05

Földre szállt boszorkány

Isabel normális, egyszerű és hétköznapi életet szeretne élni. Mindennapos történet, mondaná az ember, ám Isabel boszorkány. A lány hátat fordít a boszorkánynak és halandók közé költözik. Persze a váltás nem megy zökkenők nélkül, a varázslást nem lehet egyik napról a másikra elfelejteni. Az élet más meglepetéseket is tartogat számára, így az igaz szerelem mellett főként állásra és pénzre lesz szüksége

PRO TV, 20.30

A felejtés bére

Michael Jenningsre vadásznak, de nem tudja, miért. A világhíres zsenit csúcstechnológiával foglalkozó nagyvállalatok szerződtetik különleges, szupertitkos munkákra, majd a feledat elvégzése után az agyából kitérítik az emlékeit, nehogy elárulhassa a cégek titkait. Munkáját jól megfizetik, a legutóbbi, három éves küldetése után nyolc számjegyű összegre számít.

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ

10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás

11.00 Híradás, Gyermekműsor

12.00 Híradás

12.05 Újévi ígéhirdetés, Délköz

13.00 Híradás

13.05 Szól a nóta

14.00 Itthon, Erdélyben - faluműsor: Bágy, Hargita megye

15.00 Zenés üzenetek

16.00 Híradó

16.10 Zenés üzenetek

17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

14.00 Műsorismertetés

14.05 Dalposta

15.40 Vidékről vidékre

16.25 Havi Agytakarítás, Zenenegyed

17.25 Egyházi műsor, református

17.55 Műsorismertetés

DUNA TV

8.15 Szimba, az oroszán-

király

8.35 Illemerke

8.55 Cimborá (ism.)

9.20 Hol volt, hol nem

volt... (ism.)

9.40 Csak az a foci (né-

met családi film, 2003)

11.15 A vombat megmen-

tése (ism. f.)

12.15 Hatodik sebesség

12.45 Híradó

13.05 Élő egyház

13.30 Élő népzene

14.05 Csellengők

14.30 Egy tál lencse (ma-

gyar zenés vígj., 1941)

15.55 Dunáról fúj a szél

16.05 Izórkók: Boldog

16.40 Az állatok világa

17.10 Vannak vidékek

18.05 Mese

18.40 Arcélek

19.00 Híradó

19.25 Heti Hírmondó

20.15 Egy kis művész

20.20 Kikötő

21.05 Mága Zoltán (kon-

certf.)

21.55 Dunasport

22.15 Ellopták Jupiter fe-

nekét (francia vígj., 1980)

23.50 Divathét

0.20 Péterfy Bori & Love

Band (koncertf.)

1.30 Híradó (ism.)

1.50 Heti Hírmondó

(ism.)

2.30 Múlt idő '90 (ism.)

TVR 1

6.20 Teleshopping

7.10 A hit világa

9.00 Ahogy elő van ír-

va

10.00 Disney Klub

11.00 Az én Európám

11.30 A falu élete, best of

13.00 Utolsó kiadás

14.00 Hírek, időjárásje-

lentés

14.20 A család sztárja

15.20 Népi hagyaték

16.00 Dánutz S.R.L.

(live) - 1-2. Rész

18.00 50 perc Pleşuval

és Liceanuval

19.00 Jóker, Lottó 5

/40, Lottó 6/49 és

Noroc sorsolás

19.40 Eurovision 2011

19.45 Sport

20.00 Hírek, időjárásje-

lentés

20.40 A nap témája

21.10 Aranykapu (fran-

cia-olasz filmdráma,

2006)

Sz: Charlotte Gains-

bourg, Vincenzo Amato

23.10 Minden hétre egy

könyv

23.15 JTI találkozások,

balettelőadás

0.55 Nostalgikus évek

- szórakoztató műsor

(ism.)

3.05 Történelmi emlé-

kek (ism.)

3.15 Hírek (ism.)

VIASAT 3

8.50 Flipper legújabb ka-

landjai (am. sor.) 9.40 X-

Men Animated (rajzf.

sor.) 10.25 Gigamad

10.55 Amerika csillagai

13.15 Nagy Ó - The Bach-

elor 15.10 Columbo: Gyil-

kosság Malibuban (am.

krimi) 17.00 Anna (kan.

fsor.) 19.15 Szerelm az

éjszakában (am. rom.

vígj.) 21.05 Lehetetlen

küldetés 22.00 A főnök

(sor.) 23.00 Borzasztó

emberek (am. vígj.,

1986)

SPORT.RO

8.00 Sport.ro Hírek

10.30 Ploiesti-i harcosok

11.00 Külön kiadás

12.00 Vakációs játékok

13.00 Sport.ro Hírek

14.00 BoxBuster: Devon

Alexander - Timothy

Bradley 15.05 Fogadás a

félelemmel 16.00 A fény

harcosai 17.00 Külön ki-

adás 18.00 Sport.ro Hírek

19.00 Favágók 20.00 Gi-

gászok harca 21.00

Sport.ro Hírek (live)

22.00 K1 World GP 2010

0.00 Hírek

m1

6.50 Ma Reggel

10.05 Engedjétek hozzám

10.15 Katolikus krónika

10.40 Mikor gyermek voltam

10.50 Katolikus válaszok

11.15 A sokszínű vallás

11.30 Baptista magazin

11.55 Unitárius ifjúsági mű-

sor

12.05 Református szeretet-

szolgálat

12.30 A művész-tanár

13.01 Hírek

13.05 Telesport

14.00 Fogadóóra

14.30 Kultúra 2010

15.00 Több fényt a tanyák-

ra

15.30 Műkorcsolya Euró-

pa-bajnokság (élő)

Élő közvetítés Bernből

18.05 Margat misszió (ri-

portf.)

18.30 Panoráma

19.00 Magyarország törté-

nete

19.30 A csábító nyomozó

(fr. vígj. sor.)

20.30 Híradó este

21.05 Szempont

22.00 24 (am. sor.)

22.45 Aranyművészet (ism.)

23.40 Hírek

23.55 Kabul 911

0.50 Koncertek az A38 ha-

jón

2.40 Az ifjabb Gőzök (am.

burleszkja)

TVR 2

5.25 Hírek (ism.)

6.20 Teleshopping

7.00 Gitárok ideje (ism.)

8.00 A térképen túl

(ism.)

8.30 Kaland és termé-

szet

9.00 Kicsik órája - gye-

rekműsor

10.00 Farm

11.00 Csavargó halász

11.30 Arc és hasonlóság

12.00 Motomágia

12.30 Autómánia

13.00 Dokumentumfilm

13.30 IT Zon@

14.00 Jamie Ameriká-

ban

14.30 Atlasz

15.00 A világ városai

15.30 Műkorcsolya Euró-

pa-bajnokság (élő)

Élő közvetítés Bernből,

díjazottak gálája

18.00 Balkáni szokások

19.00 Videóterápia

20.10 Kóklerek (angol

romantikus vígjáték,

1997)

22.00 Hírek, időjárásje-

lentés

23.10 Ryan Adams kon-

cert

0.20 La commanderie

(francia sorozat)

1.10 Autómánia (ism.)

1.40 Atlasz (ism.)

2.05 Műkorcsolya Euró-

pa-bajnokság, díjazottak

gálája (ism.)

ACASĂ

8.15 Esmeralda (sor.)

9.45 Elátkozott paradicsom

(sor.) 12.30 Teng-

ernyi szenvedély (sor.)

13.30 Lázadó szerelem

(sor.) 15.30 Clase 406

(sor.) 16.30 Esmeralda

(sor.) 17.30 Mesés höl-

gyek 18.30 Tengernyi

szenvedély (sor.) 19.30

A tiltott gyümölcs (sor.)

20.30 Én és a herceg

3. : Királyi mézes-

hetek (angol romanti-

kus vígj.) 22.30 Ördögi

kör (sor.)

m2

6.50 Ma Reggel

10.00 A kockásfülű nyúl

10.05 Magyar népmesék

10.16 Rejtélyek Tesz-

Vesz városban

10.41 Inami

11.00 Csodabogarak

11.30 Gino, a virtuális

kiskakas

11.45 Papyrus - Séth

bosszúja

13.05 "Így szól az Úr!"

13.15 Katolikus krónika

13.40 Mikor gyermek

voltam

13.50 Katolikus vála-

szok

14.15 A sokszínű vallás

14.30 Baptista magazin

15.05 Református szere-

tetszolgálat

15.30 A művész-tanár

16.00 Az Árpád-kor

templomai

16.10 Karácsonyi lány-

kérés 2. (német-osztrák

vígj., 2000)

17.40 Pillér

18.30 Borsodi Teremlab-

darúgó bajnokság (élő)

20.30 Telesport - Motor-

sport

21.00 Híradó este

21.30 Nem csak a 20

éveseké a világ

22.25 Barát (grúz f.)

23.45 Telesport (ism.)

2.15 Hajónapló (sor.)

PRO TV

5.30 Pro Motor

6.30 Star Wars: A klónok

háborúja (amerikai anim.

sor.)

7.00 Pro Tv hírek, sport,

időjárásjelentés

10.00 Iznogoud (francia

vígj., 2005)

12.00 Legend of the

Seeker (amerikai akció

sorozat)

13.00 Pro Tv hírek,

sport, időjárásjelentés

13.05 Tessék parancsol-

ni! - szórakoztató műsor

17.00 Zathura - Az őrfo-

HÉTFŐ

2011. január 31.

A nap filmjei

DUNA TV, 1.00

Négy éjszaka Annával

Leon egy kisvárosi kórház hulladékégetőjében dolgozik. Szenvidevényesen beleszeret az egyik ápolónőbe, Annába. Először csak az ablakon át figyeli, de aztán éjjelente belép a szobájába. Csak nézi alvás közben, virágot visz neki. A rendőrség is felfigyel rá és őrizetbe veszi. Pedig csak Anna közelében akar lenni. A filmet Jerzy Skolimowski rendezte.

TV2, 2.00

Menekülés a félelembe

1943 augusztusa, Anglia partjaitól 300 mérföldre: az amerikai U.S.S. Tiger Shark tengeralattjáró három túlélőt szed fel egy megtorpedózott angol kereskedelmi hajóról. A túlélők megmentésével azonban megmagyarázhatatlan, életüket fenyegető természetfeletti események veszik kezdetét. Claire nővér gyanús jeleket észlel a legénység és főleg Brice kapitány viselkedésében.

PRO TV, 20.30

Féktelenül 2.

Annie Speed új barátja, Alex Shaw, aki rendőrként biciklivel rojja az utcákat. Legalábbis Annie ezt gondolja. Alex azonban egy elit motoros egység tagja és percenként kockára teszi az életét. Egy véletlen révén a lány hamar rájön, hogy Alex mit titkolt előle, de kész megbocsátani, ha a férfi elkíséri egy 6 napos tengeri körútra. A nyaralás nagyszerűen indul, ám hamarosan a hajót hatalmába keríti egy óriási zseni.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zenés üzenetek
14.00 Délutáni váltás Hírnegyedóra
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapi igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.35 Gazdakör
7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
9.50 Dakari (sor.)
10.40 Magyar első
11.00 Család-barát
11.55 Ízörzők
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Kikötő - Friss
15.30 Halld Izrael! (ism.)
15.55 Néprajzi kincseink
16.25 Virágzó Magyarország
16.50 A világorökség kincsei
17.05 Benedek doktor csodakútja
17.40 Heuréka! Megtaláltam!
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese
19.55 Derrick (krimisor.)
21.00 Híradó - Nemzeti Krónika
21.15 Közbeszéd
21.40 Szigorúan titkos! (dok. sor.)
22.40 Sport hírek
22.45 Váltó
22.55 Sportaréna
23.35 Áldozatok 1944/45 (dok. sor.)
0.35 Múlt idő '90
1.00 Négy éjszaka Annával (lengyel-francia filmdráma, 2008)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (ism.)
9.50 Zsebtörténetek
10.00 Danutz SRL (ism.) Közben: Egyszerűen izletes
12.15 Közéleti hozzászólás
12.30 Teleshopping
12.50 A palota legendái: Jumong herceg (sor.)
14.00 Hírek
14.45 Nagy emberek a TVR-ben
14.50 Történelmi emlékek
15.00 Teleshopping
15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor Benne: Humoristák, Heti Krónika
17.00 Mond mi fáj
17.30 A hölgy papucs
18.00 Hírek
18.30 A palota legendái: Jumong herceg (sor.)
19.35 Nagy emberek a TVR-ben
19.40 Sport
20.00 Hírek
20.40 A nap témája
21.00 Prim Plán (talk show)
22.00 Grey anatómiája (am. sor.)
22.55 Eurovision 2011
23.10 Hóangyalok (amerikai romantikus dráma)
1.00 Éjszakai beszélgetések (ism.)

VIASAT 3

9.30 Gyilkos sorok
10.30 Egy kórház magánélete (sor.) 11.25 Tuti gim (sor.) 12.20 Kutyafutóban (am.-auszt. akcióvíg., 2001) 14.10 Nyomtalannul (am. krimisor.) 16.00 CSI (ism.) 17.00 Gyilkos számok (sor.) 19.00 A dadus (sor.) 19.30 Jóbarátok (ism.) 20.30 Két pasi ... (ism.) 21.30 CSI: A helyszínelők (sor.) 22.30 Elit kommandó (am. akcióf., 1990)

m1

6.50 Ma Reggel
Közéleti műsor
Benne: Híradó, sport hírek
Körzeti híradók
10.00 Szempont (ism.)
10.55 Nappali
Közéleti szórakoztató magazin
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (sor.)
14.30 Roma Magazin
15.05 Domovina
15.35 Átjáró
16.05 Szülőföldjeim
16.45 Remekművek
17.05 Emberek a természetben
17.30 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.40 India - Álmodj utján (brazili-indiai sor.)
19.30 Házaspárbaj (olasz sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Kékfény
22.05 Az Este
22.40 Orvosi bűnügyek (olasz sor.)
23.40 Szeretők (angol sor.)
0.35 Tizenkét kőműves
1.00 Hírek
1.05 Sport hírek
1.15 Prizma
1.30 Telesport (ism.)
2.00 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

5.25 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
6.15 Teleshopping
7.00 Fraiser és a farkasok (kanadai-amerikai sorozat)
7.55 Állati ösztön
8.10 DP 2 tonomat
10.10 Figyelem, énekelünk! (ism.)
11.30 Atlasz
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Farm (ism.)
13.25 Teleshopping
14.30 Együtt Európába
15.30 A románok kincsei
16.00 Fraiser és a farkasok (kanadai-amerikai sor.)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Vallomások
18.30 A törvény ereje - talk show
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
20.00 Az oroszlanok a rónája (reality show)
21.00 Könnyek a jég között
22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Cleopatra 2525 (amerikai kaland sor.)
23.55 Győztesek
0.10 Visszajátszás
1.30 Vallomások (ism.)
2.30 Közletről a világ (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Hírek (live) 13.10 Fogadás a félelemmel 14.10 Pontos sportidő (live) 15.10 Külön kiadás 16.00 Komolyan 16.30 Pontos sportidő (live) 18.00 Steaua București - Sheriff Tiraspol labdarúgó mérkőzés (live) 20.00 Gigászok harca 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Local Kombar Superstars 23.00 Wrestling SMACK

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Rondó
10.50 Körzeti magazin
11.40 Híres magyar könyvtárak
12.15 Nekem ne lenne házam?
12.30 Élni tudni kell!
13.01 Híróra
13.02 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Arborétumok, gyűjteményes kertek
14.55 Rabszolgák útja (dokumentumf.)
16.00 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.)
16.45 Párizsi jóbarátok (fr. vígj. sor.)
17.30 Bűvölet (olasz sor.)
17.55 Magyar rock
18.55 Átjáró
19.20 Esti mese
19.45 Mindig zöldebb (auszt. sor.)
20.30 Barangolások öt kontinensen
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Dublini doktorok (ír sor.)
22.25 Stingers (auszt. krimisor.)
23.10 Záróra
0.05 India - Álmodj utján (sor.)
0.50 Házaspárbaj (sor.)
1.45 Orvosi bűnügyek (sor.)

PRO TV

5.30 Iznogoud (francia vígj., 2005) (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató
10.00 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (am. sor.) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
14.00 Zathura - Az űrfogócska (amerikai fantasztikus kalandfilm, 2005) (ism.)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Féktelenül 2. (amerikai akciófilm, 1997)
22.30 Az örökség (román vígjáték sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 Elit egység (kanadai sorozat)
1.00 Féktelenül 2. (amerikai akciófilm) (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.20 Asztro Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Vészhelyzet (am. sor.)
16.15 A szerelem rabjai (arg. sor.)
17.20 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
18.20 NokedValó (2010) Talk-show
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 ValóVilág - Összefoglaló (2010)
21.10 Fókusz
21.45 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben: RTL-hírek
22.25 Dr. Csont (amerikai krimisor.)
23.20 A rejtély (amerikai-kanadai sorozat)
Utána: RTL-hírek
2.00 Poker After Dark
1.20 Reflektor Sztármagazin
1.35 Döglött akták (am. krimisor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle
Mircea Badeauval
11.00 Veronica (román kalandf., 1972) (ism.)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Hatalmi visszaélés (amerikai thriller, 1997) (ism.)
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorge műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Mutassalak be a szüleimnek! - reality show
22.00 Vad nárcisz (román telenovella)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Bűnös show - Dan capatos szórakoztató műsora
1.00 Különleges ügyosztály (Esküdt ellenségek: Meggyalázott áldozatok) (amerikai krimisorozat)

2.00 Szupervihar 2.: Ha eljön a világvége (német-amerikai katasztrófa film)

TV2

7.00 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.30 Stahl konyhája
10.55 Babapercek
11.05 Teleshop
12.35 Árva angyal (mex. sor.) (ism.)
13.25 Barbie mesés Karácsonya (am. anim. f.)
14.50 EZO.TV
15.55 Flash Gordon (am. akció sor.)
16.45 Charly, majom a családban (német sor.)
17.40 Marina (mex.-am. sor.)
18.35 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Ezek megőrültek!
21.10 Aktív
21.45 Jóban Rosszban (sor.)
22.20 NCIS (am. krimisor.)
23.15 Gyilkos számok (am. krimisor.)
Közben: Kenósorsolás
0.10 Elit egység (kan. sor.)
1.00 Tények Este
1.30 EZO.TV
2.00 Menekülés a félelembe (Merülés a félelembe) (am. thriller, 2002)
3.35 Sentinel - Az őrszem (sci-fi sor.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán
7.00 Lököttek (vígjáték sor.)
7.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
8.30 Teleshopping
9.00 A cseresznye a tortán (ism.)
10.00 Ingatlan blitz (ism.)
10.30 Keleti fény (am. akcióf., 1992) (ism.)
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (am. anim. sor.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Lépéselőnyben (amerikai krimisor.) (ism.)
16.00 Három kívánság (am. filmdráma, 1995)
17.30 Világiak
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.15 Kacsamesék
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Hegylakó 3. - A mágus (kanadai-francia-angol kalandfilm, 1994)
22.15 Lököttek (román sor.)
23.00 Mondenii
23.30 A médium (am. krimisor.)
0.30 Forró vágyak (am. thrill.)

HÍR TV

7.00 Széles út (ism.)
7.25 Motoros életmód-magazin
7.30 Soroló (ism.)
A vidék magazinja
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásában
12.05 Ingatlanpiac (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Európai híradó (ism.)
15.30 Napról napra (ism.)
Belpolitikai összefoglaló
16.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadászat
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzárta
Vitaműsor újságírókkal
23.05 Ősök tere
23.30 Pálya
0.05 BBC Híradó
0.30 Panaszkönyv

DISCOVERY

7.00 Őtödik sebesség
8.00 Autókereskedők - Audi Quattro
9.00 Halálos fogás - A megőrülés határán
10.00 Piszkos munkák - Kutyatenyésztő
11.00 Végzetes másodpercek
12.00 Amcsi motorok - Unique Machine motor
13.00 A túlélés törvényei - Dominikai Köztársaság
14.00 Állítólág... - Tűzgyolgyó
15.00 Piszkos munkák - Matrac-újrahasznosító
16.00 Hogyan készült?
17.00 Halálos fogás
18.00 Amcsi motorok
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólág... - Megfázás
21.00 Hogyan csinálják?
Luxushajó/ méz/ légmentes
21.30 Hogyan készült?
22.30 Az ember, mint préda
23.30 Katona dolog - Tűzszerészek
0.30 Chris Ryan bemutatja: Rendőrségi elit alakulatok
1.30 Ross Kemp Afganisztánban
2.30 Ausztrália határain

KANAL D

8.00 Árulás a családban (sor.) 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Légy az enyém 15.00 Teleshopping 15.15 Titkos szerelem (sor.) 16.45 Célpontban 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 20.00 Menyet anyának 5 - reality show 20.30 Szerelem és büntetés (török film) 22.30 Ha ügyes vagy pénzt nyerhetsz 23.30 Painkiller Jane (sor.)

ETV

9.00 Kultúrcsepp ism. 16.00 Délutáni Híradó 16.15 Kultúrcsepp 16.35 Kárpát Expressz 17.00 Átjáró 17.30 Délutáni Híradó 17.40 Izeltítő 14.45 Kalendárium 17.50 Egészséges percek 17.55 Könyvajánló 18.00 Reggeli terefere 18.30 Híradó 19.00 Piac-tér 19.30 Híradó 20.00 Lakatos Iván: A vízsepp kivájjja a követ, dokf. 21.00 Piac-tér ism. 21.30 Híradó 22.00 Átjáró

ACASĂ

8.30 Esmeralda (sor.) 10.00 Elátkozott paradicsom (sor.) 12.45 Tengernyi szenvedély 14.30 Mesés hölgyek 15.30 Clase 406 (sor.) 16.30 Esmeralda (sor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sor.) 19.30 Tiltott gyümölcs (sor.) 20.30 Szerelem és tisztesség (sor.) 21.30 Eliza nyomában (sor.) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Ördögi kör (sor.)

FILM+

8.05 Szörnyvilág (am. vígj.) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 A Mid-somer gyilkosságok (sor.) 15.00 Sírhely kilátással (ang.-am.-ném. vígj.) 16.45 Jó tanácsok bankrablóknak (am. vígj.) 18.15 Jackie, a legenda (am.-hongk.-kínai vígj.) 20.35 Transmóthers (am. sci-fi) 22.10 A Mars szelleme (am. akcióf.) 23.55 Karate tigris 1. (am.-hongk. akcióf.)

Mutunak megbocsátottak Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Bejöttek Adrian Mutu (képünkön) számításai: három héttel azután, hogy felfüggesztette, a firenzei klubvezetés visszafogadta a viola-alakulatba a román válogatott csatárt. Az események azután gyorsultak föl, hogy Mutu szerződését bontott ügynökeivel, Giovanni és Victor Becalival. Miután a Fiorentina vezetősége előbbi okolta Mutu rossz döntéseiért és viselkedéséért, a szakí-

tás megnyitotta a firenzeieket. Annál is inkább, hogy Mutu bűnbánóan fordult Andrea Della Valle klubelnökhöz, akinél bocsánatért esedezett. Előzőleg nagyon berezelt, hiszen a Fiorentina illetékesei az olasz labdarúgó-bírószághoz fordultak, ahol azt kérték, hogy júniusig szüntethessék a játékos iránti anyagi kötelezettségek folyósítását és erre az időszakra teljesen kizárhassák a román játékos.

Amit az olaszok nem biztos, hogy tudnak: a háttérből továbbra is Becaliék irányítják Mutu sorsát. Az új ügynök ugyanis Pietro Chiodi, akinek Victor Becali a násznagya volt, és aki a testvérek védnökségét élvezte az üzleti ügyekben. Egyelőre nem tudni, hogy Mutu gyakorlatilag mikor tér vissza a pályára, de akár az is megeshet hogy már a hét végén, hiszen eltöltése idején magánedzővel készült és egy percig sem hagyta abba a munkát. A 20. bajnoki mérkőzésén 25 pontot gyűjtött Fiorentina a 11. helyen áll az olasz pontvadászatban, és szombaton Rómában lép pályára, a negyedik pozíciót elfoglaló Lazio vendégeként. ◀

Temesváron a bajnok

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ Egy hét leforgása alatt harmadszor lépnek pályára a férfi-kosárlabda-bajnokság csapatai. A 19. forduló mérkőzései közül a Temesvári BC–CSU Asesoft Ploiești rangadóra esett a TVR 3 választása, az élő közvetítés szombaton, 18 órakor kezdődik. A *cristv.ro* a Nagyvárad CSM–BCM U Pitești, a *bcmures.ro/live* pedig a BC Mureș–Politehnica Iași-találkozót közvetíti élőben, egyformán 18 órai kezdettel.

A forduló műsorát a Csikszeredai Hargita Gyöngye-, SCM U Craiova–Nagy-szebeni CSU Atlassib, Energia Rovinari–Steaua Turabo, Medgyesi Gaz Metan–Buk. CS Municipal és Brassói

CSU Cuadripol–CS Otopeni-találkozók egészítik ki.

A női bajnokság második értékcsoportjában (A2, 9-14. helyezettek) február 12-éig szünetel a küzdelem, miután több korosztályos válogatott is készül a közelgő megmérettetésekre.

Pótolták viszont a Sportul Studentesc–Nagyvárad U elmaradt mérkőzést, amelyet a vendégek nyertek 73-68-ra. A folytatásig: 9. Gyulafehérvár 4 pont, 10. Kolozsvári U 4, 11. Nagyvárad U, 12. Brassói Galactica 3, 13. Sportul 2, 14. Politehnica Iași 2. Az élcsoportban (A1, 1-8. helyezettek) ma a 4. forduló mérkőzéseit rendezik meg: Sepsi BC–Buk. Olimpia, Temesvári Bega Danzio–Buk. Rapid, Aradi ICIM–CST Alexandria, SCM CSS Craiova–Szatmárnémeti CSM.

Fontos Balkán Liga-mérkőzésen nyert szerdán este a BC Mureș férfi kosárlabda-csapata: a vásárhelyiek 85-70-re verték az addig százszázalékos és már biztos továbbjutó macedón KK Feni Industries Kavadarci. A forduló másik mérkőzésén bolgár csapatok játszottak, a BC Rilszki Szportiszt Szamokov 91-70-re verte a BC Balkan Botevgradot. A vásárhelyiek február 10-én Botevgradba látogattak, majd március elsején a montenegrói KK Mornar Bart fogadják. **A B csoport sorrendje:** 1. KK Feni Industries 7 pont / 4 mérkőzés, 2. KK Mornar 5 / 3, 3. BC Rilszki Szportiszt 5 / 3, 4. BC Mureș 5 / 3, 5. BC Balkan 3 / 2.

A Kolozsvári U-Mobitelco BT (fekete mez) Csikszeredába látogat

Három forduló után már csak a Szatmárnémeti és a Craiova százszázalékos, míg az Aradnak 5, a Sepsi BC-

nek, a Temesvárnak, az Alexandriának és a Rapidnak egyformán 4, az Olimpiának pedig 3 pontja van. ◀

Röviden

Női kézilabda, 14. forduló

Indul a visszavágók sorozata a női kézilabda-Nemzeti Ligában. A hétvégi műsor: szombaton: SCM Craiova–Oltchim (12 óra, *Digi Sport*), Oțelul Galați–Resicabánya, HCM Roman–Kolozsvári U-Jolidon, Zilahi HC–HCM Buzău. vasárnap: Buk. CS Municipal–Dunărea Brăila (12 óra, *Digi Sport*), Tomis Constanța–Brassói Rulmentul, Nagybányai Știința–Dévai Cetate.

Vízilabda, 11. forduló

A visszavágók negyedik fordulójának páros mérkőzéseivel folytatódik a vízilabda-Szuperliga alapszakasza. A szombat-vasárnap műsor: Dinamo–Sportul Studentesc, Nagyvárad CSM Digi–Nagyvárad Crisul, Kolozsvári Politehnica–Steaua, Aradi AMEFA–Rapid.

Bjelanovics az Atalantánál

Az olasz másodosztályban folytatja pályafutását Szása Bjelanovics, a CFR 1907 labdarúgó-csapatának horvát csatára. Az Atalanta 600 ezer eurót fizetett érte miután a kolozsváriak fél évvel ezelőtt 900 ezret fizettek. Bjelanovics a hetedik játékos, aki a téli szünetben távozik a Gépész utcából.

Kínai–belga döntő a nőknél

Tenisz

T. J. L.

▶ Tegnap, Melbourne-ben eldőlt, hogy a harmadik helyen kiemelt belga Kim Clijsters és a kilencedikként rangsorolt kínai Na Li játsza az ausztrál nyílt tenisz-bajnokság női egyesének szombati fináléját. Az elődöntőben Clijsters viszonylag könnyen, 6-3, 6-3-ra nyerte az orosz Vera Zvonarjova (2.) elleni, 73 perces mérkőzést. Ezzel szemben Li nagyot csatá-

zott az első számú favorit, Caroline Wozniackival. A dán világbajnok 6-3-ra nyerte az első szettet és 5-4-nél meccslabdája volt a másodikban. Ázsiai ellenfele innen támadt fel és 7-5, 6-3-ra nyerte a következő két szettet. A meccs 155 percet tartott, s bár a kínai kétszer annyit nem kényszerített hibát követett el, mint ellenfele, a győztes ütése aránya (42-10!) az ő malmára hajtotta a vizet. Na Li az első kínai játékos aki bejut egy Grand Slam-torna egyes versenyének döntőjébe.

Kupaszerda Európában

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A Birmingham City lesz az Arsenal ellenfele az angol labdarúgó-Ligakupa fináléjában, miután az elődöntő szerda este visszavágóján hosszabbításban 3-1-re legyőzte a vendég West Ham Unitedet.

Az angol Premier League 18. fordulójából elhalasztott és szerdán este pótolta mérkőzése a Liverpool 1-0-ra nyert a Fulham ellen, és 32 ponttal feljött a táblázat hetedik helyére.

Az AC Milan 2-1-re győzött a Sampdoria otthonában a labdarúgó Olasz Kupa negyedöntőjének szerdai játéknapján, míg a címvédő Internazionale gól nélküli döntetlent követően 11-esekkel jutott tovább az Napoli vendégeként (5-4).

A Real Madrid 1-0-ra nyert a címvédő Sevilla otthonában a Spanyol Királyi Kupa elődöntőjének szerdai, első mérkőzésén. Főlényesen nyert az FC Barcelona (5-0 a vendég Almeriával), így áldomdöntő körvonalazódik. A visszavágókat egy hét múlva rendezik. ◀

HIRDETÉS

Alljon rajthoz az ÚMSZ-szel!

Ma zárul az ÚMSZ sportversenye, amelynek tíz szerencsés résztvevője között Marian Cozma tragikus sorsú román kézilabdázóról szóló könyvet és DVD-t sorsolunk ki. Az öt forduló kérdéseire adott válaszokat (1, X vagy 2) vezessék fel a versenyszelvényre, amelyet töltsenek ki személyi adataikkal is. Beküldési határidő február 8., a postabélyegző dátuma. Az ÚMSZ postacím: 013701 București, Piața Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III., cam. 347. A szerencsés nyerteseket február 14-én sorsoljuk ki, nevüket pedig 15-i, keddi lapszámunkban közöljük.

Az ötödik (és egyben utolsó) forduló kérdése: kivel játszanak ma a magyarok a 22. férfi-kézilabdavilágbajnokság hetedik helyének megszerzéséért?

1. a németekkel
- X. a lengyelekkel
2. a norvégokkal

Versenyszelvény

Kérjük, jelölje meg a fordulóban feltett kérdésekre adott válaszait, majd írja be a személyes adatait. Vágja ki a kitöltött szelvényt, és küldje el nekünk. Sok sikert!

1. forduló 2. forduló 3. forduló 4. forduló 5. forduló

Név: _____

Cím: _____

Város: _____

Megye: _____

Irányítószám: _____

A szomszéd kultúra tükrében

Veres István műfordító, szerkesztő úgy véli, nem fordíthatunk hátat a mellettünk élőknek

Sokan elsősorban a Szatmári Magyar Hírlap napi jegyzetének szerzőjeként és a havonta megjelenő Szamos kulturális folyóirat szerkesztőjeként ismerik beszélgetőtársunkat, aki azonban jóval több ennél. Tanár, műfordító, az erdélyi szászok és a szatmári svábok irodalmának ismerője és ismertetője, az írott kultúra egyik jelentős szervezője. Interjúnkban minderről szó esik.

Sike Lajos

► **Az Erdélyi Magyar Ki Kicsodában az áll, hogy ön újságíró, szerkesztő, műfordító meg a Scriptor Alapítvány ügyvivője. Hol maradt a tanár, nem azzal kellett volna kezdeni?**

– Lehet, elnéztem valamit a kérdőívben, netán rosszul értelmeztem, ezért nincs ott, hogy először is német–magyar szakos tanár vagyok. A Babeş-Bolyain végeztem 1973-ban.

► **A székely fiú tudatosan választotta egyetemi tanulmányi ágként a német nyelvet?**

– Mondhatom, igen, amiben sokat segített nekem a Székely Mikó Kollégium kiváló némettanára, néhai Rác Lajos. Nemzedékek hálsák ma is neki, amiért képes volt arra, hogy a négy liceumi év alatt megtanítsa tanítványait egy bizonyos szinten németül. Talán ő ébresztett rá arra, hogy figyeljünk jobban oda közvetlen szomszédainkra, a szászokra. Uzontól, ahol születtem, nincs messze Prázmár, a nagy szász település. Emlékszem, már gyermekkoromban megfigyeltem, sőt, egy kicsit rá is csodálkoztam, mikor apámmal az ottani malomba vagy éppen vásárba mentünk, hogy milyen más emberek ezek a szászok, mennyire más a népviseletük, a házuk, a paraszti gazdaságuk és annyi minden, pedig egymás mellett élünk. Egy kicsit még bosszantott is, hogy Uzonban milyen keveset tudunk ezekről az igen szorgalmas emberekről, noha érdekünkben állna, hogy ne csak ismerjük őket, de megtanuljuk tőlük mindazt, amit jobban csinálnak, amiben sokkal hatékonyabbak, mint mi. Nagyon jó gazdaemberek voltak. A Mikó után jött a négy

év egyetem, bekapcsolódtam a Gaál Gábor Kör tevékenységébe is, amelynek akkoriban Markó Béla volt az elnöke. A német irodalom kapcsán az egyetemen volt egy kötelező választás az akkori világ tagoltságának megfelelően: úgynevezett „spec-kurzust” lehetett választani a nyugat- és kelet-német avagy az erdélyi szász, pontosabban romániai német irodalom közül. Utóbbi választottam, az említett okok miatt is. Lényegében ezt követően ismertem meg a hazai szászok régi irodalmát, az újabbat már ismertem, és meglepett, mennyire rangos, mostani mércével is európai. Ugyanez mondható történelmükről is, amit példamutató alaposággal fel is dolgoztak.

► **Volt más egyéb is az egyetemen, ami a szász kultúra iránti érdeklődést ösztönözte? Főként, hogy ez már a másságtól és az idegenektől félt, sőt, azokat megvető sovíniszta Ceauşescu-korszakban történt!**

– Ilyen ösztönző volt – szász nemzetiségű tanáraink és kollégáim mellett – például az *Echinox* háromnyelvű diáklap, amelyben magam is közöltem fordításokat, mert úgy éreztem, a fordítás kiváló eszköz egy másik nyelv mélyebb megismeréséhez. A diplomadolgozatom témája az irodalmi fordítás elméleti vetülete volt. Konkrétabban Eminescu híres, *Lucaefărul* című poémájának Franyó Zoltán által készített magyar és német fordítását elemeztem, vetettem össze. Franyóval is elbeszélgettem telefonon a dolgról, pozitívan értékelte hozzáállásomat. Aztán később tanárként vettem bele magam jobban a fordításokba. Az első erdélyi szász könyvet a tanítás mellett ültettem át magyarra.

Fotó: Sike Lajos

► **Aminek nyilvánvalóan az is kedvezett, hogy Halmiban, jóllehet nem a világ vége, nem sok lehetőség kínálkozott a szabadidő értelmesebb eltöltésére. Ott fordította le Erwin Wittstock *Végítélet Önyírban* című regényét is, amelyet annak idején nem tudtam letenni. Ebből ismertem meg részletesebben az erdélyi szász falvak és társadalom példásan okos, racionálisan önálló és önszegélyző belső szerveztségét.**

– Sok ilyen visszajelzést kaptam első fordításom, Adolf Meschendörfer *Leonóra*, majd Otto Fritz Jickeli *Nemzedékek* című regénye kapcsán is, nem csupán Erdélyből. Érdekességként említem meg, hogy utóbbiról Magyarország egykori mezőgazdasági miniszterének, Hütter Csabának a véleményét is alkalmam volt megismerni – lényegében ugyanezeket mondta. Közben egy bányási sváb szerző, Franz Storch *Zenélő óra* című novelláskötetét is lefordítottam, s hozzáfogtam Josef Haltrich erdélyi szász mesegyűjteményének a lefordításához. Eb-

által, hogy jártuk településeiket és írtunk róluk. S nemcsak azt, hogy milyen jó gazdák és az ide hozott új munkakultúrával mennyire megváltoztatták Nagykaroly vidékét, de azt is, hogy milyen trauma érte őket a második világháború utáni deportálásokkal és a Ceauşescu-féle kiárusításukkal. A *Szatmári Friss Újság* főszerkesztőjeként tudatosan vigyáztam rá, hogy történetüket megismerje a magyar lakosság. Elsősorban számbeli megfigyeltetésük miatt az utóbbi évtizedekben nehezen állt helyre írásbeliségük. Ezt elősegítendő, a *Friss Újságban* időközönként egy-egy német nyelvű oldalt közöltünk, amit rendszerint én szerkesztettem. Valamivel később ugyancsak én kezdeményeztem és szerkesztettem a *Schwabenpost* című lap első számaát, amely az utóbbi kitanult és felnevelődött szerkesztői gárda munkája nyomán ma is megjelenik, s a realitásokra építve, magyar nyelvű cikkeket is közöl. Ugyanis sok svábnak, főleg Nagykaroly környékén, ma már magyar az anyanyelve.

► **Vizsgálódásai, gondolatok, mindig új dolgokkal is szolgáltak...**

– A rendszerváltás előtt két olyan német nyelvű könyv is a látókörömbe került, amelyek a környékünkön élő svábok és cipszerek körében gyűjtött népi elbeszéléseket, adomákat tartalmaznak. Egyik Claus Stephani *Tal der stummen Geigen (Néma hegedűk völgye)* című gyűjteménye, a másik egy *Krieg im Scherbenland (Cserépfazékháború)* című kötet volt, amelyről csak később derült ki számomra, hogy anyagát Helmut Berner gyűjtötte a szatmári svábok körében. Az történt, hogy a gyűjtő a kötet leadása és megjelenése közti időszakban kivándorolt Németországba, így törölték a nevét a könyvről. A szerző a szatmári svábság igen jelentős és tekintélyes

személyisége ma is, németországi szervezetük vezetője. Pár évvel ezelőtt bővebb válogatást tett közzé ezekből a szövegekből, amelyek rendszerint a hétköznapi élet különböző dolgairól, a falusi élet megnyilvánulásairól szólnak: munkáról, vallásról, ünnepekről, szokásokról, vásárokról, szőlőművelésről, pincei borozásokról, civakodásokról, megbékélésekről. Feltett szándékom, hogy a közeljövőben ebből a második könyvből válogatok és fordítok magyarra, méghozzá azzal a reménnyel, hogy könyv is lesz belőle. De közben mást is fordítok Bernertől, a szatmári svábok történetének, sorsfordulóinak rövid bemutatását. Ennek részletei a *Szamos* című kulturális szemlében jutnak el a magyar olvasóhoz.

► **A Szamosnak ön a szerkesztője és anyagainak a begyűjtője is. Hiánypótló ez a tízenhat oldalas havi kiadvány, amely a Szatmári Magyar Hírlap önálló melléklete, a lap olvasói ingyen kapják. Voltak még Szatmárnémetiben kulturális lapok, mellékletek, de egyikét évi szárnypróbálgatás vagy inkább vergődés után megszüntek. A Szamos viszont a hetedik évfolyamánál tart!**

– Csakugyan vannak előzményei a *Szamosnak*, ahogy általában a kulturális sajtónak Szatmárnémetiben. Egy időben még színházi lapja is volt a városnak, amivel jóval nagyobb kulturális központokat is megelőzött. Igaz, azóta sok víz lefolyt a Szamoson. De ami már a közelebbi múltat illeti, a rendszerváltás előtti időkben jelent meg az akkori *Szatmári Hírlap* mellékleteként a *Forrás*, ami, ugye, olyan volt, amilyent akkor a rendszer engedett. Nagyon kellett vigyázni például arra, hogy a román kultúra is kellő súllyal legyen benne.

Folytatása a 2. oldalon

Veres István (1950, Uzon)

Műfordító, szerkesztő, tanár. A középiskola (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy) elvégzése után a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen szerzett német–magyar szakos diplomát, majd a Szatmár megyei Halmiba kapott tanári kinevezést. 1977-től újságíró, először a *Szatmári Hírlap*-nál, majd egy évig a bukaresti Előrenél; a rendszerváltás után a *Szatmári*

Friss Újság, 2005-től 2008-ig pedig a *Szatmári Magyar Hírlap* főszerkesztője. Ezt követően a *Szamos* kulturális szemle szerkesztője. Több erdélyi német író (Meschendörfer, Storch, Wittstock, Hodjak) kötetét magyarra fordította. 2008-ban a Magyar Újságírók Romániai Egyesületének nívódíjasa. Hosszabb ideje az RMDSZ Szatmár megyei tanácsosa.

Eco és a prágai temető

Balázs Imre József

Umberto Eco-nak vannak összegző hajlamai: korábbi könyvei fogásait, hóstípusait, problémakezelését újabb és újabb történelmi kontextusokban, alműfajokban próbálta ki regényeiben. Hogyha durván le akarnám egyszerűsíteni, mi is történik új, olaszul 2010 őszén megjelent regénye, *A prágai temető** lapjain írói szempontból, azt mondhatnám: a Baudolino hóstípusát Eco ezúttal a *Loana királynő titokzatos tüze* narrációs eljárása felől jeleníti meg: Simonini ugyanúgy emlékeztet kihagyásokkal küzd, mint a Loana-kötet Yambo nevű antikváriusa (ráadásul Simonini ugyancsak régiségkereskedőnek álcázza magát, most éppen Párizsban, az 1800-as évek végén), a hatást (és az emlékek felfrissítését) pedig ugyanúgy korabeli illusztrációk pezsdítik fel, mint az előző Eco-regényben. Itt főleg a korabeli francia sajtó metszeteivel találkozunk. Baudolino sokféle dolgot hamisított: János pap levelét és a Szent Grált például. Az új regény Simoninija hamis végrendelettel kezd, aztán egyre több titkosszolgálati megrendelésnek tesz eleget, „főművei” talán a Dreyfus-ügy kompromittáló aktái, illetve a Cion bölcseinek jegyzőkönyvei. Természetesen a regény fikciója szerint. Jól lát-

ható tehát: a Baudolino és a Loana királynő felől Eco visszatért egyik legkarakteresebb témájához, az összeesküvéselemek terjedéséhez, amelyek *A Foucault-inga* alapelemét is jelentették.

A korszak megidézéséhez még Sigmund Freudot is segítségül hívja: Froide névváltozattal a bécsi doktor a traumák feloldásának (akkor még) hipotetikus módszeréről beszél Simonininek. Emmez pedig jó tanítványnak bizonyul: bár skizofréniával küszködik jegyzetei megfogalmazása közben (hol egyik személyisége, hol a másik jegyzetet a naplójába), az önpszichoanalízis bizonyos értelemben sikerrel jár: Simonini eljut a regény vége felé annak a traumatikus pillanatnak a felidézéséig, amely a részleges emlékeztetést kiváltotta nála.

A regény fokozatosan alakítja ki Simonini karakterét: első monológjai értekező hangnemben szidalmazták a különböző nemzetekhez tartozókat, vérbeli nemzetkarakterológusi hévvel. Megkapják a magukét a franciák, a németek, a zsidók, és egy-egy félmondatban a spanyolok, a horvátok, a máltaiak, az angolok és még sokan mások. Az önleplező ressentiment természetesen lépten-nyomon előbukik a sorok közül – a németekre vonatkozó vélemény például egyetlen rövid németországi utazás alapján

alakul ki. Miután a papok, a nők és a homoszexuálisok is sorra kerültek, és még csak a huszadik oldalnál tartunk, akkorra nagyjából világossá válik, milyen az az elbeszélő, akit hallgatunk: válogatás nélkül gyűlölködik mindenki iránt. Nyilván önmagát is gyűlöli.

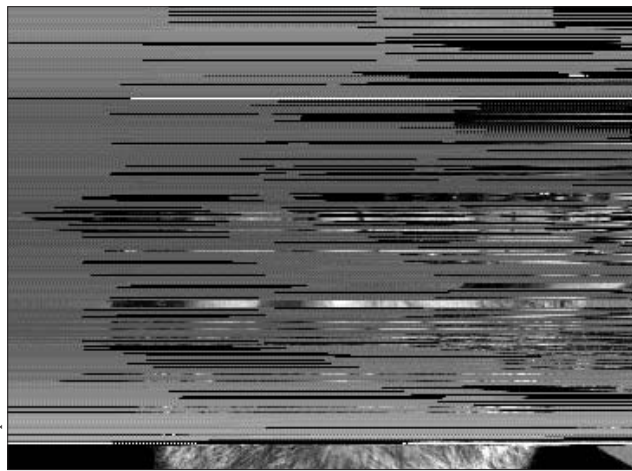

Foto: pácordenons.it

Umberto Eco olasz író: úgy tűnik, kedvenc figurája még mindig a detektív

A regény szinte kizárólag valós személyeket léptet fel Simonini kivételével: Garibaldi, Freud, Alexandre Dumas, Ferdinand Walsin-Esterházy, Léo Taxil, illetve a titkosszolgálati vezetők gyakorlatilag mindannyian létező figurák, a jól bevált történelmi regény-recept szerint. A regényszöveghez fűzött narrátori függelék így kommentálja Simonini státusát: „Ha jól belegondolok, Simone Simonini, bár egy kollázs eredményeképpen

jött létre, és így olyan dolgokat tulajdonít neki a regény, amelyeket mások követtek el, bizonyos értelemben szintén létezett. Sőt, hogy egészen pontosan fogalmazzak, még mindig közöttünk van.” (445.)

Igazi kalandorregényről van szó tehát, amely ugyanakkor olvastatja magát, bele-

Loana királynő titokzatos tüze gyakran pátoszba csúszó hangnemét, féligsikerült voltát egyértelműen meghaladta Eco, a pikáns, vitatott téma felvetés pedig ezúttal garantálja a nagy példányszámot is.

A könyv körüli viták előreláthatólag arról fognak szólni (és már szólnak is), hogy nem túl veszélyes-e olyan narrátort felléptetni, főhőssé (antihőssé) választani, aki több száz oldalon keresztül alkalmazza a gyűlöletbeszédet – és ezzel kapcsolatban nincs a regényben úgynevezett „eligazító” kommentár. Nincs közvetlen formában morális állásfoglalás a főszereplő tetteivel kapcsolatban. (Indirekt módon persze van – Simonini minden lehetséges, morálisan kétes dolgot elkövet: gyilkol, elárulja barátait, börtönbe juttat másokat, hamisít stb.)

Az elmúlt két évtized populáris kultúrájának ismeretében, azt hiszem, ez a vita célt tévesztett: az Eco-olvasók pontosan tudni fogják, meddig menjenek el a főszereplővel való azonosulásban, míg számos, Ecoénál lényegesen nagyobb olvasottságú/nézettségű produkció esetében jóval kevésbé világos, mi igazi és mi hamisítvány.

A kérdés, amelyik olvasóként inkább foglalkoztat, az összeesküvéselemekkel kapcsolatos. Eco tulajdonképpen annyit tesz a regény-

ben, hogy „szerzősíti” azokat a hamis iratokat, amelyek legtöbb konspirációs elemét kiindulópontját képezik. Megmutatja a kollázstechnológiát, ahogyan ezek készülnek. Arról ugyanakkor, hogy a történelem mozgásait mennyiben a háttérjátszmák szabják meg, korántsem optimista a kirajzoló kép. A regényben nyüzsgőnek a titkosszolgálatok emberei, a kémek és különféle, világot átfogó hálózatok képviselői. A legmegnyugtatóbb, amit a regény mond, tulajdonképpen az, hogy ezek a titkosszolgálatok gyakran tévednek. Vagy nem látják előre terveik kimenetelét. És hogy a különböző érdekkörök harcban állnak egymással, tehát nem „mindenhatóak”.

Egy regénynek persze nem megnyugtatónak kell lennie. Eco kedvenc figurája, azt hiszem, továbbra is a detektív, aki egyben filológus is – és ezzel visszakanyarodunk az első regény, *A rózsaneve* végpontjához. Az igazság kiderül (a hamisítások láncolatáról pontos képet kapunk), de a nyomozás bizonyos értelemben sikertelen. Talán arról van szó, hogy az igazság kiderítése a nyomozón múlik, a nyomozás sikere viszont nem? Talán igen.

* *Umberto Eco: Cimitirul din Praga (A prágai temető). Ștefania Mincu fordítása. Polirom, Iași, 2010.*

Mozivászon – Oscar 2011

Beszédeses filmterápia

Farkas István

Az idei Oscar-gálán a versenyzők között nem, de az Oscar-díj történetét felelevenítő beszélgetések közben mindenképp hallhatunk majd a magyarokról. Hogy miért? Tom Hooper *A király beszéde* című filmjének cselekményszerkezete ugyanis kísértetiesen hasonlít a magyar felmenőkkel rendelkező George Cukor 1964-ben bemutatott, többszörös Oscar-díjjal kitüntetett, *My fair lady* című alkotásához. Adott tehát ez a tizenkét Oscar-jelöléssel kitüntetett film, amely a most uralkodó II. Erzsébet apjáról, a tessék-lássék módon trónra lépő, alázatos, szerény, visszahúzódozó, egyszóval a kékvérűektől mérföldekre álló VI. Györgyről szól. Arról a Györgyről, aki dadogása miatt sokak szerint alkalmatlan volt a brit királyi trónra. Az udvari orvosok tehetetlensége után felesége, Elizabeth Bowes-Lyon unszolására egy ausztrál beszédterapeuta-hoz fordul. Az pedig, Oscar-gyanús filmről lévén szó, megoldja a lehetetlent.

A filmben főképp a színészi munka figyelemre méltó. A Colin Firth és Geoffrey Rush alkotta páros tulajdonképpen monopolizálja a filmet, amely, elterően a kanonizált történelemtől, nem Winston Churchill miniszterelnök alakját emeli ki, hanem „Bertie”-t (a király teljes neve: Albert Frederick Arthur George), a volt tengerésztisztet, aki tulajdonképpen véletlenül lesz király, amikor a trón jogos örökösé, VIII. Eduárd magánéleti okok miatt lemond a címről. A második világháború az első olyan világméretű konfliktus, amelyben a médiát is fegyverként használták, és hogy Anglia ellensúlyozhassa a fanatizáló hordószónok, Hitler tömegeket megőrzítő retorikáját, szüksége volt egy olyan intézmény hangjára, amely annyira archaikus, mint azok a motívumok, amelyekkel a náci vezér mobilizálta országát. Viszont „Bertie”, természetéből, jelleméből kifolyólag, teljesen alkalmatlan arra, hogy tömegekhez szóljon, hogy közvetítse feléjük a hazaszeretet és összetartó-

zás eszméjét, így természetes, hogy szükség van egy olyan „pedagógusra”, aki megtanít egy királyt királyos tulajdonképpen monopolizálja a filmet, amely, elterően a kanonizált történelemtől, nem Winston Churchill miniszterelnök alakját emeli ki, hanem „Bertie”-t (a király teljes neve: Albert Frederick Arthur George), a volt tengerésztisztet, aki tulajdonképpen véletlenül lesz király, amikor a trón jogos örökösé, VIII. Eduárd magánéleti okok miatt lemond a címről. A második világháború az első olyan világméretű konfliktus, amelyben a médiát is fegyverként használták, és hogy Anglia ellensúlyozhassa a fanatizáló hordószónok, Hitler tömegeket megőrzítő retorikáját, szüksége volt egy olyan intézmény hangjára, amely annyira archaikus, mint azok a motívumok, amelyekkel a náci vezér mobilizálta országát. Viszont „Bertie”, természetéből, jelleméből kifolyólag, teljesen alkalmatlan arra, hogy tömegekhez szóljon, hogy közvetítse feléjük a hazaszeretet és összetartó-

A szomszéd kultúra tükrében

Folytatás az 1. oldalról

Aztán mindjárt a fordulat után egy lelkes irodalomtanár, Gál Elemér beindította a *Szamos*-hát című kulturális lapot, de kellő anyagi és szellemi támogatottság hiányában hamar leállt. Később is voltak elképzelések, próbálkozások, de ezek rendre hamvukba hulltak. Talán azért, mert nem eléggé kitartó emberek kezdeményeztek, s nem tudták kellően bizonyítani, hogy egy ilyen magyar nyelvű lapra szükség van. Így hát a közpénzekből való támogatása is csak ötletként merülhetett fel.

► **Közben a jóval kisebb és kevesebb Magyar lakost számláló Zilah lekörözte Szatmárnémetit. A Fejér László szerkesztette Hepehupa továbbra is él és megjelenik! Igaz, mind nehezebb összekaparni a kiadásához szükséges pénzt. Mi kellett ahhoz, hogy a Szamos beinduljon és évek múlva is rendszeresen megjelenjen?**

– A jól megfogalmazott szándék mellett elsősorban egy olyan kultúraszertető vállalkozó és önzetlen mecénás, mint Szilágyi Ferenc, aki talán több üzletember társánál jobban hitte és hi-

szi, hogy az az összeg, amit az anyanyelvi kultúrára költ, nem ablakon kidobott pénz, nagyon is megtérül közösségünk számára. Szilágyi Ferenc 2005 nyarán új napilapot alapított *Szatmári Magyar Hírlap* címmel, amelynek kulturális melléklete is volt csaknem az első lapszámok megjelenésekor. Valamivel később született a döntés, hogy legyen a melléklet neve *Szamos*, ez egyrészt a tájegységre, másrészt a nagy elődre, az egykori *Szamos* polgári lapra is utal, amely többek között Márai Sándor, Móricz Zsigmond és Markovits Rodion írásait is rendszeresen közölte. Ha rájuk gondolunk, több mint magas a mércé. Mivel egy Márai vagy Móricz nem tűnik fel bárhol és bármikor, egyelőre azt is nagy eredménynek tartjuk, hogy a több ezer példányban megjelenő lapot minden hónapban az olvasó asztalára tehetjük. A mai *Szamos*-t a Scriptor Alapítvány adja ki, amelynek elnöke Szilágyi Ferenc, az állandó munkatársak jól ismert szatmári értelmiségiek, mint Bura László, Fazekas Lóránd, Muhi Sándor, Végh Balázs Béla, szerkesztőtársam, Debreczeni Éva. A Communitas Alapítvány két alkalommal támogatta

csekély mértékben, de alapvetően Szilágyi Ferenc finanszírozza a megjelenését. Egyébként már kétszer is elnyertük a szatmári kulturális kiadványok éves kitüntetését. A Scriptor Alapítvány könyvkiadó is, amely eddig a Hírlap-könyvek sorozatban húsz kötetet adott ki. Ez sem utolsó dolog.

► **Az eltelt időben a Szamosnak sikerült-e nagy vonalakban megvalósítania az induláskor megfogalmazott célokat?**

– Jó a megfogalmazás: nagy vonalakban – mert az ember soha nem lehet tökéletes. Az elsődleges cél az volt, hogy a magyar és ezen belül a szatmári kultúrát, hagyományokat – és ezt hangsúlyosan mondom – minél közelebb vigyük az olvasóhoz, mert nagyon sok a pótolnivaló. Nem csak a nemzeti történelmünkkel és irodalmunkkal kapcsolatos cikkek és tanulmányok, a helytörténeti, néprajzi és népművészeti vagy akár művészettörténeti cikkek sokasága bizonyítja, hogy ezt többnyire sikerül, de az is, hogy a fiatal tehetségeknek is teret adunk. Innen is bátorítanám őket és kérném tanáraikat, hogy irányítsák hozzánk legjobban író diákjaikat!

Kísértő nagyszerű jövő

„Rettenthetlen hülyék kora jó”

Megyesi Gusztáv

NÉPSZABADSÁG

Elemeznek a politológusok. Kérdem: mit? Megkezdte működését a magyar elnök Európában, azóta minden mondata, gesztusa szét van elemezve, mit mondott, hogyan mondta, milyen hangsúllyal, miként gesztikulált közben, s hogy mi következik ebből.

Holott az volna érdekes igazán, hogy miféle egyezés köttetett a háttérben az EU vezetői és a magyar elnök között, mert az EU is csak szatocsbolt, amelyben az unió egysége méretetlik össze médiatörvénnyel, különadókkal, amivel csak azt akarom jelezni, hogy a jelenről mindig a kortársak tudják a legkevésbé; ahhoz, hogy megismerjük, mi van ma, kellene még ötven vagy hatvan évet élni, és akkor se biztos. Maradnak a mondatok, a szavak, a hangsúlyok, gesztusok, ezekhez viszont elég volna az irodalom- és a színikritikus, maximum esztéta. Jár körbe egy kép az interneten, Orbán Strasbourgban, premier plámban néz előre, a szeme vérekes. „Vérben forgó szemekkel fogadta a kritikákat a magyar miniszterelnök” – mondja az egyik komment, egy mérsekelt optikus szerint viszont egész éjjel dolgozhatott az elnök, attól vörös a szeme, mindenesetre elkelve már neki egy szemüveg; azaz úgy értelmezem, ahogy akarom, ahogy nekem tetszik, vagy ahogy megrendelik. Amiből nem az következik, hogy a mondat ne árulkodna önmagában is. Érdekes, hogy a honi humánértelmség között, egyetlen glosszista kivételével, senkinek se tűnt fel, amikor Orbán Viktor az EU-zászlót átvéve azt mondta: „csodát ugyan nem tehet a magyar elnökség, de képes lehet megdörzsölni a palackot, amelyből megint előbújhat a szellem...” Mármost ez itthon elmenne, mert senki nem figyel semmire, de mint láttuk, Európa kecekedik, sőt a Cohn-félék oda is csapnak. Dörzsölni de facto Aladdin dörzsölt, és nem palackot, hanem lámpást, és akkor előjött a dzsinn. Palackot speciál Grimm favágója baszkurált, viszont ő nem dörzsölte, hanem a dugóját húzta ki, mire aztán kiszabadult a szellem. Schmittpáli változatban nyilván a lámpa dugóját húzná ki dörzsöléssel maga a szellem, de mi most magasabb régiókba evezünk, ha már a nyilvánosság előtt Európát oktatja az elnök. Az se tűnt fel senkinek, hogy akkor is 3 százalék alatt marad az ideai magyar hiány, ha „roma gyerekek potyognak az égből”. Európa meg, pláne a Cohn-félék nem tudják, hogy az égből csakis cigány

gyerekek potyognak, roma gyerekek nem, ilyen szólás ugyanis nincs. Az, hogy a magyar elnök fél év alatt megoldja egész Európában a romaproblémát, vitán felül áll, ha a magyar belügyminiszternek két hét elég volt a bűnözés felszámolásához, akkor ez se lehet akadály. Ám attól, hogy a cigány szót szemérmesen romával helyettesítjük, még nem lesz jobb nekik, mi magunk meg pláne nem folytatunk jobb cigánypolitikát, egyébként pedig szólást nem írunk át, mert az kivagyiságra meg műveletlenségre utal, e néhez napokban ráadásul a Cohn-félék malmára hajtja a vizet, ergo nemzet elleni támadás. Azt, hogy a magyar köztársasági elnök hivatala funkcionális analafabétákból áll, s hogy az államelnököt

tetőjogi aspektusait latolgatva, s az ország mai helyzetében ez sem kevés. Ki potyog, mi potyog?

Bayer Zsolt Madách-díja és az ország tragédiája

Sebők János

hvg.hu

Nógrád megye hagyományos Madách-napi ünnepségén átadták a Madách-díjat, amelyet idén Bayer Zsolt író, szerkesztő, publicista is megkapott.

Kitüntetésére ellen az MSZP és a Jobbik is tiltakozott, amivel kapcsolatban

János, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium államtitkára köszöntőjében kiemelte, joggal lehetünk büszkéek az ideitüntetettekre is, mert Becső Zsolt, a Nógrád megyei önkormányzat fideszes elnöke szerint Ön az eddigi életművével rászolgált a díjra, mert ma Magyarországon egy politikai ambíciókat tápláló, magát tekintélyesnek gondoló nagyvállalkozó médiumában Ön véleményvezér, hangadó, főmunkatárs lehet, mert Ön az írásaival, megnyilatkozásaival nagyon sokat tett azért, hogy az a hang, amellyel – állítása szerint – a *Népszavában* lerohadnácizták, a *Kurucinfőn* leszeméztidőzták, Magyarországon ismét meghonosodjon, elterjedjen és fórumokat kapjon, mert ebben az országban a sajtószabad-

ramja mellett, addig Szlovákiában adózott, s szlovák rendszámú autóval járt, mert mindezek ellenére olyanok tekintik a barátjuknak, s mutatkoznak az Ön társaságában, akik az országot vezetik, mert maga mindezek ismeretében azt gondolhatja, hogy átkozottul jól csinál valamit ebben az országban.

Mint annyi minden másban, ebben is téved. Nem Ön csinál valamit átkozottul jól, hanem ez az ország csinál valamit átkozottul rosszul, hogy Ön ezt a penetráns illatú öndicséretet elmondhatta, s éppen a Madách-díj átvételével alkalmából.

Pártfogói azt mondják, hogy Ön rászolgált erre a díjra. Megszolgált. Lehetséges. Ebben valóban lehet igazság, csak azt nem tudom, hogy aki ezt állította,

adja is vissza, de a jövőben valóban meg szolgálja – Madách szellemében.

Erre az alábbi névsor is kötelezi. A Nógrád megyei önkormányzat, illetve a jogelődje 1964 óta adja ki a megyei Madách-díjat, és azt számos, a megyén, sőt az országhatáron kívül élő személyiség megkapta. A kitüntetettek között olvashatjuk – többek között – Jean Rousselot, Komlós Aladár, Sötér István, Keresztury Dezső, Kass János, Sinkovits Imre, Németh Antal, Jean Kross, Szinetár Miklós, Marton Endre, Gyárfás Miklós, Csohány Kálmán, Somogyi József, Hubay Miklós, Ránki György, Berek Katalin, R. Várkonyi Ágnes, Csanády János, Feuer András, Rajeczky Benjamin, Richard Salvat, Supka Magdolna, Lukács Margit nevét.

Vajon a felsoroltak közül ma ki vállalna bármilyen azonosítást az Ön személyével, nézeteivel?

A nap embere

S. Gy.

NÉPSZAVA

A hatóság mindenható úrnője szívesen fogad minden kritikát, akár a médiatörvényről is. Az eddigi bírálatokat viszont olyan támadásoknak tartja, amelyek a kormány egyéb intézkedéseinek (is) szólnak. Mindenekelőtt örömmel nyugtázzuk, hogy Szalai Annamária megszólalt. Az utóbbi hetekben fájdalmasan nélkülözni kellett lényeglátó megállapításait, miközben gonosz pletykák keltek szárnyra arról, miért hallgat és miért a médiatáncs egyik tagja nyilatkozik helyette. Ennek már a múlt hét elején vége lett, most pedig szokatlanul őszinte szavakat hallhattunk tőle a *Magyar Rádió Vasárnapi Újságjában*. „Az európai politikában is vannak pártok, és nem feltétlenül a tények befolyásolják a működésüket, hanem hátsó érdekek” – így a magyar hatóság feje. Szalai persze azzal összefüggésben beszélt arról, hogy a kitűnő hazai médiatörvényt külföldön összemészelték a válságadóval, a bankadóval és a magánnyugdíjpénztárak lenyúlásával. Am Európának kétségkívül része Magyarország is, ahol ugyancsak találhatók pártok. Mint például a Fidesz, amely kétharmados többségét sokak szerint pont arra használja fel, hogy hátsó érdekeit érvényesítse. Ezért híveivel megszálja a közszolgálati médiumokat, velük tölti fel a médiahatóságot, továbbá keresztülvisz egy olyan törvényt, amely miatt hetek óta támadások érik. Itthon és külföldön is. A sokhetes hallgatás közben Szalai Annamária mintha elfelejtette volna megbízói valamennyi intencióját. Reméljük, nem lesz baja belőle.

Orbán Viktor – ki potyog, mi potyog, egy fekete olló?

Bayer Zsolt – rászolgált vagy megérdemelte?

Szalai Annamária – hátsó érdekek rohamában?

már hat éves gyerekek is „A nemzet golyóstollának” hívják a játszóterén, tudomásul vettük; nekünk ez jutott. De hogy a kereskedelmi tévében az egykori politikai szexszimbólum, a nyugdíjak mai rettenthetetlen öre úgy nyilatkozzék a nyugdíjtörvényről, ráadásul hajnali hat óra harminckor, hogy „több levél is fog kiküldésre kerülni”, már nem csupán jelzés: tartalom, sőt életvitel. A főpolgármester, aki Óbudán még egész normálisan beszélt, azt nyilatkozza az Indexnek, hogy „van egy elképzelésem a dolog eredőjéről”. Amiben nem az a szörnyű, hogy a főpolgármester nem tudja, hogy az eredő szó nem okot, kiinduló pontot jelent, hanem épp az ellenkezőjét: következményt, okozatot, hanem, hogy pár nappal előtte jelent meg az önéletrajzi kötete, amit Kövér László ajánlott mint szépirodalmat; nem mintha a nyelv ismerete ma már feltétele volna bármilyen régiókba evezünk, ha már a nyilvánosság előtt Európát oktatja az elnök. Az se tűnt fel senkinek, hogy akkor is 3 százalék alatt marad az ideai magyar hiány, ha „roma gyerekek potyognak az égből”. Európa meg, pláne a Cohn-félék nem tudják, hogy az égből csakis cigány

Bayer ezt nyilatkozta: „minden rossz érzésen, keserűsége túl azt kell mondjam, hogy amíg engem a *Népszavában* lerohadnáciznak, a *Kurucinfőn* meg leszeméztidőznek, addig én valamit átkozottul jól csinállok, addig nagy baj nincs. Ezzel vigasztalom magam.”

Bayer Zsolt ne áltassa magát: nagy baj van! Nagyon nagy baj!

Átkozottul nagy baj, mert Ön megkaphatta a magyar irodalom egyik legnagyobb alakjáról elnevezett díjat, mert Önt erre a díjra valakik alkalmasnak találták, mert ma pártpolitikai szempontok alapján lehet ilyen „neves” díjhoz jutni, mert az Ön nevét ezentúl megbecsült írók és művészek társaságában sorolják fel, mert az Ön eddigi életművét, megnyilatkozásait ennyire fel- és félreértékelik, mert ezt a díjat a tiltakozások ellenére is átadták Önnek, mert a hír hallatán eddig senki nem küldte vissza tiltakozásképpen a kapott hasonló díját, mert a kormánypártok és azok megyei apparatcsikjai semmi kivétel nélkül nem találtak ebben a díjazásban, mert a két ellenzéki párton kívül a magyar értelmiség, a szakmai irodalmi intézmények, testületek nem tiltakoztak az Ön díjazása ellen, mert Halász

ságra hivatkozva következmények nélkül lehet gyalázkodni, zsidózni, nácizni, cigányozni, s ennek az útszéli, kocsmái stílusnak az elterjedésében Önnek jelentős szerepe volt és van, mert Ön publicisztikai-írói rangra emelte az antiszemitizmust, mert Ön megengedi magának, hogy a párttagkönyvét is emlegetve fenyegetőzzön az írásaiban, mert ezt az Ön által gyakorolt stílust ma már rendszeresen mások is politikai ellenfelek lejáratására, megbélyegzésére használják, mert erre immár tömegigény van, mert Ön ezzel az életművel a háta mögött nemcsak megmondóembernek, de a magyar kultúra egyik letéteményesének gondolja magát, s ebből az alapállásból osztja az eszt, s az „érdemeket” másoknak, mert kenyéradó gazdái, politikai barátai, harcostársai vállalhatónak tartják azt az Ön által nyíltan hangoztatott nézetrendszer, gondolkodásmódot, amely ellen 2008-ban nagyon sok értelmiségi petícióban tiltakozott, mert Ön magát sokszor erkölcsi piedesztálra helyezi, de nem cáfolat állítások szerint magánvádas perében közpézen védik Esztergomban, mert miközben mélymagyarként osztotta az eszt és érvelt politikai barátai prog-

az a bal- vagy a jobboldali ihletettséggé műveit, vagy mindkettőért, a *Népszabadságban*, a *Kritikában* közölt régebbi, vagy a *Magyar Nemzetben*, aztán pedig a *Magyar Hírlapban* közölt újabb írásaiért, esetleg a *Duna Tv-s*, *Hír Tv-s*, majd *Echo Tv-s* megszólalásai alapján tartották érdeemesnek a kitüntetésre.

Ezek az apróságok a végtelenig megosztott magyar politikában ma elég csúnya pöttyöknek számítanak az élettrajzon. Már ha valaki foglalkozik ilyen apróságokkal. Ezért sokkal jobb lett volna, ha Ön ezt a díjat nem megszolgált, hanem megérdemelte volna. S az elismerést szakemberektől kapja, nem pedig pártpolitikusoktól.

Ön azt nyilatkozta, hogy kapott már életében néhány szor díjat, de ennyire talán még sosem volt megilletődve, mert Madách Imre Ön számára az egyik, ha nem a legfontosabb magyar szerző. Madách ebben az ügyben már nem tud megszólalni, de az életműve, *Az ember tragédiája* „beszél”, s Ön bizonyára érti, amit a szerző művei mondanak. Ezért, ha Ön az európai kultúrához sorolja magát, s még van Önben abból az írásaiban szintén sokat emlegetett tisztességéből, akkor ezt a díjat ha nem

Rombolunk vagy építünk?

Vállalatok áldozatot, és modernizálódjatok!

Rodica Ciobanu

Gândul

Valami történik a román elnökökkel. Az első mandátum után kivétel nélkül tanárbaújság lesz, elkezd úgy beszélni, mintha a tarsolyában hordaná az összes létező történelmi tapasztalatot, és univerzális bölcsességre tett volna szert, amelyből aztán időnként kegyesen oszthat a tömegeknek is. Ion Iliescu exelnök végeérhetetlen diszertációkat tartott az üveg-házhatásról, az ózonréteg elvékonyodásáról – mintha csak a Greenpeace titkos ügynöke lett volna, aki éppen szövetséget készül kötni Al Gore-ral a bolygó megmentésére... Miközben a PSD-vel együtt regnált, politikai klientélájuk rendszeresen irtotta Románia erdőit. (...) Traian Băsescu elnököt nem foglalkoztatják a környezetvédelem globális kérdései. Ő az országhatárokon belüli reformokra összpontosított, beszédeiben mindegyre, évente megjelent egy-egy. Az igazságügy reformjával, annak is a korrupció elleni részével kezdte, ami nagyon népszerű volt első mandátumának kezdetén, aztán kö-

vetkezett a decentralizáció, majd az oktatás és a jól ismert biztatás a tanárokhöz, hogy adjanak az országnak autóbádogosokat filozófusok helyett, végül a Parlament reformja, legvégül pedig magáé az államé. Az egyesülés napja alkalmából, Iași-ban, hurrogások közepette ez utóbbira is utalt. „A Nagy Egyesülés nem az iradákban, de még csak nem is egy adott városban (...), hanem a fiatal generáció áldozatvállalásával ment végbe, mert ők az életüknek is többre tartották az országot, tudtak áldozatot vállalni, tudtak összefogni és erősnek lenni” – emlékeztette szófogatlan népét az elnök. Aztán felnyitotta a szemüket: „Talán ugyanolyan fontos időket élünk (...), akár azt is mondhatnám, az utóbbi néhány év olyan időszak volt, amely után meg kell hogy értsük: az állam reformja nem délibáb, nem pusztá jel-szó, nem valakinek a személyes óhaja, hanem szükség-szerű a románok, az ország jövő szempontjából”. A tékozló fiakhoz intézett paternalista beszéd feddést és biztatást tartalmaz. Traian Băsescu felrója polgártársainak, hogy elődeiktől eltérően, akik életüket adták a két világháborúban, hogy megvalósítsák a Nagy Egyesülést, nem képesek a legegyszerűbb áldozatra sem, hogy kilábaljanak a válságból, nem képesek összefogni a közös cél érdekében, és nem

eléggy erősek, hogy kibírják a megpróbáltatást. Megismétli, hogy vésődjön be az agyukba egyszer s mindenkorra, kerüljön bármibe, az állam modernizációját végre kell hajtani, sőt nekik maguknak is modernizálódniuk kell, hogy fel tudják építeni maguknak az áhított országot. Az elnöki kívánság röviden: emberek, áldozatot vállalatok és modernizálódjatok! Semmi kétségem afelől, hogy nincs ebben az országban, aki ne akarna bürokráciamentes, karcsú, jól működő és kezelhető államot, de az intézményi korszerűsítés fentről kezdődik, nem alulról. Csakhogy a csúcson éppen nem kedvezőek a jelek. Miféle modernizációról beszél Traian Băsescu, amikor a bizalmát élvező Boc-kormány lábba tiporja a törvényeket és a bírósági ítéleteket?! Biztosan csak arról beszél, amely feláldoztatott ezer közalkalmazottat. És miért áldozná fel magát a közember, ha a vezetői nem teszik? Hetvenkét parlamenti képviselőt bonyolít jövedelmező üzletet az állammal – a rangsor a politikai algoritmust követi köztük két kormánytag is: Elena Udrea és Valeriu Tabără. Korábbi, feláldozott generációk gyermekei lévén alighanem arra a következtetésre jutottak, hogy a képmutató politika oltárán elvérezni nem éppen a haza hőiséhez méltó dolog, sokkal inkább ostobaság, a modernizáció pedig: nyugati

fátyol, mely elfedi Fanart. (Fordította: Sz. L.)

A legkifütyültebb földlakó

Călin Hera

Evenimentul

A Traian Băsescu által Iași-ban (bőségesen), Focșani-ban (kevésbé zajos) learatott füttykoncerttel az állóháború új szakaszába léptünk. Először is, ha a hurrogás és füttykoncert nem is volt spontán, hanem előre megszervezett és a TV-közvetítések módjával (az alapzaj szabadjára engedésével) fel is erősítették, mindenképp – ahogy mondani szokás – belülről jött. Az emberek rosszabbul élnek, és természetesen, hogy haragjukban a hatalmon lévőket ellen fordulnak. Băsescu azt kapja, amit megérdemel. Bármennyire igyekeznek is azzal vádaskodni, hogy a tüntetést politikai indítékkal szervezték meg (szánalmas volt a Iași megyei tanácselnök, Constantin Simirad felszólalása, aki most a PD-L tagja, korábban a Polgári Szövetség Pártja színeiben polgármester, utóbb pedig Ion Iliescu kubai nagykövete volt), az elnök köré védőpajzsként felsorakozók jól tudják, hogy meglehetősen nehéz emberek tömegeit hurrogásra mozgósítani, ha nincs miért.

Visszatérve ahhoz, hogy a hangoskodást az ellenzék politikusai szervezték: ennek is nagy a valószínűsége, hiszen a PSD és PNL vezetőinek nagyon is megfelel a nép egyre hangosabb tiltakozása közepette bejelenteni az ellenzék nagy szövetségének létrehozását. A Băsescu-ellenes közös frontot a nép követeli! Mi marad hát? A liberális választók zavarodottsága – ha egyáltalán érdekel még valakit ez – fásultsággá és lemondással, vagy undorrá és közönyösséggé nő. Akik nagy keservesen lenyelték a Dan Voiculescuval kötött szövetséget, most megtudják, hogy oké a bíróság előtt szentesített barátság a PSD-vel is, azaz a párttal, amelyben Adrian Năstase és Ion Iliescu (tiszteltelnök elnök) nagyon élénken tevékenykedik. Megtudja azt is, hogy még az egykulcsos adó elve sem elég fontos, ha másképp nem lehet létrehozni a szövetséget. (...) A cél számít. Rájövünk, hogy ennek az országnak már semmi esélye, ha Traian Băsescu csapata hatalmon marad. Katasztrófa lenne, ha Elena Udrea még erősebb volna, még több közpénzzel rendelkezne, ha mindent, de mindent ő osztana és szorozna ebben az országban. Úgyhogy Băsescu és társai eltávolítása a hatalomból olyan fontos, hogy az már nem is számít, miképpen lehet ezt elérni. A megzavarodott liberális választónak meg kell értenie: egy lovasrohannak,

bármilyen szép és nemes lenne is, semmi esélye egy páncélos hadosztály ellen. Ha az ellenfél piszkosan játszik, csak a saját fegyverével tudod legyőzni. (...) Ha már építeni nem vagyunk képesek, legalább állítsuk meg a többiekkel, hogy egy mandátumnyinál több ideig ne fosztogathassanak. És amíg végbemegegy a bandák cseréje, legalább megtudhatnánk valamicskét az előző gondviselők lopásairól (mert a megbüntetésük szóba se jöhet). (...) Másrészt Adriaen Videanu-nak sincs igaza, aki (társával együtt) igyekszik elhíttetni, hogy a PNL-PSD „szocialista szövetség”, míg a tiszta és megváltó jobboldalt a PD-L alkotja. Az antagonista felek se nem bal-, se nem jobboldaliak. Olyan társadalom vár ránk, amelyben a politika és a foci megszállottjaiként úgy fogunk viselkedni, mint a lelátókon. Hiszen tudják, egy „igazi dinamós” soha nem fog kezdet egy „igazi steauással”, és egyiknek sincs nagyobb öröme, mint a másik fájdalma. A kedvec nyelvemet a cukkolásé (a kulturáltabb szurkolók esetében), illetve a lehurrogás (a faragatlanabbak esetében). Óhajtanak még egy tanúbizonyságot Traian Băsescu népszerűségének? A iași-i hurrogások csak a kezdet. A legkifütyültebb mai földlakót nem is bántja annyira, mint képzelnénk. Ő találta ki a vérre menő politikai harcot. (Fordította: K. B. A.)

Védjétek meg a filozófusokat!

Suddeutsche.de

„Aggódunk”: Jürgen Habermas filozófus és Julian Nida-Rümelin egykori művelődési államminiszter felhívják a figyelmet, hogyan bántják Magyarországon a rendszer népszerűtlen bírálóival – és „botrányos botrányról” beszélnek.

Aggódunk magyar kollégáink politikai és szakmai sorsa iránt. A konfliktus középpontjában álló Heller Ágnes, Vajda Mihály és Radnóti Sándor nyíltan bírálta Orbán miniszterelnököt a számos kérdőjelet felvető médiatörvény bevezetése miatt. Hellert és Vajdát korábban is üldözték disszidensként, a kommunista rendszerben. 1973-ban elvesszítették tanári állásukat az egyetemen, 1977-ben pedig emigrálni kényszerültek. A jelenlegi, nacionalista kormányzat alatt – amely kétharmados parlamenti többségét felhasználja az alkotmány módosítására – újfent politikai zaklatásnak vannak kitéve. A kormányzat-hoz hű sajtó az említett személyek körül behatárolatlanra bővített „liberális filozófuskör” ellen uszít, ahol a „liberális” fogalom alatt ismét a senkiházi-kozmozpoli-

ta zsidó értelmiség szellemiségét kell érteni. Az indok egy eljárás, amelyet a kormány indított ott „projekt-menedzser” ellen, az EU-alapok felhasználásában tapasztalt rendellenességek okán. Ezzel szemben a meggyanúsított kollégák állítják, hogy semmiféle személyes hasznat nem húztak az egyébként térítésmentesen végzett tevékenységből, és a pénzalapokat szabályszerűen munkatársaik kutatásaira fordították. A figyelemztetés egyértelműen a politika szemében népszerűtlen filozófusok és (...) tudományáguk ellen irányul. És az eljárást az egyik kormányközeli lap gyalázatos cikke kísérte, ezért az érintettek személyiségi jogaikban sértve érzik magukat. Mindenesre Heller Ágnes – akit Németországban nemcsak Lessing- és Hannah Arendt-díjjal tüntettek ki, hanem tavaly Weimarban, a Goethe Intézet nagyszabású ünnepségen tisztelte meg a Goethe-éremmel – büntetőfeljelentést tett a *Magyar Nemzet* ellen a goromba cikk miatt. Következésképp az a kéréssel fordulunk az EU-bizottsághoz, hogy a magyar médiatörvényt ne

pusztán a régóta esedékes jogi elemzésnek vesse alá, hanem egyúttal terjessze ki a vizsgálatot a kormány és a kormányhivatalok idevágó gyakorlatára is, főként pedig tartsa szem előtt a kritikus tudósokkal és értelmiségiekkel szembeni bánásmódjukat. (...)

Julian Nida-Rümelin az elnök, Jürgen Habermas pedig a tiszteltelnök tagja a Német Filozófiai Társaságnak. (Fordította: Sz. L.)

Húsz év idealizmus után

John Mearsheimer, American Interest

„Az a szomorú helyzet állt elő, hogy az Egyesült Államok külpolitikai fronton súlyos problémákkal küzd, és valószínűsíthető, hogy az iraki és az afganisztáni háború eskalálódásával a bajok az elkövetkező években tovább nőnek. Nem meglepő, hogy a Chicago Council on Global Affairs felmérése szerint az amerikaiak harmada úgy gondolja: az Egyesült Államok ötven éven belül elveszti vezető szerepét” – olvassuk az

American Interest hasábjain. A tanulmánynak is beillő esszé szerzője John Mearsheimer a University of Chicago politológusa, a külpolitikai realista iskola ismert képviselője, aki az amerikai külpolitika elmúlt húsz évéről készít mérleget. Mearsheimer emlékeztet rá, hogy a hidegháború vége, a kétpólusú világrend felszámolása határtalan optimizmust váltott ki. A kilencvenes évek elejének geopolitikai gondolkodását Francis Fukuyamának a történelem végéről szóló megközelítése határozta meg: jobb- és baloldal egyaránt a liberális demokrácia végérvényes ideológiai győzelmét látta a szovjet blokk felbomlásában. Általánosan elfogadottá vált Charles Krauthammer tézise az Amerika globális hegemoniáját hozó egypólusú világrend létrejöttéről. Az elmélet értelmében az Egyesült Államok erkölcsi küldetése és jól felfogott érdeke a demokrácia terjedésének elősegítése. Az amerikai külpolitika ezt a receptet követte az elmúlt húsz év során – állítja Mearsheimer. Amegközelítés imperialista volt, hiszen Amerika jogának – sőt,

kötelességének – tekintette, hogy szuverén országok belügyébe avatkozzon a liberális demokrácia védelme, illetve kikényszerítése érdekében. Az idealista alapokon álló imperializmus kudarcot vallott – véli a realista politológus. Világossá vált, hogy a liberális demokrácia sem nemzetközi nyomással, sem háborúval nem kényszeríthető ki egykönnyen a Közel-Keleten és a világ számos más térségében. (...) A tanulság az, hogy ahol hiányoznak az alapok, nem lehet rezsimváltással, erőszakkal új rendszert építeni. A rossz külpolitika veszteséglistája hosszú. Az iraki és az afganisztáni háború összesen több mint ezermilliárd dollárt emésztett fel, hétezer amerikai és több-százezer iraki és afgán áldozatot szedett. (...) Mearsheimer szerint ideje lenne visszatérni az „offshore kiegyensúlyozás” hagyományos stratégiájához. Az Egyesült Államok nem tűzheti megint zászlajára az izolacionizmust, de ahelyett, hogy globális rendőrként lép fel, inkább csak a háttérből kellene irányítani. Azt kell elérnie, hogy a világ különböző régióiban hatalmi egyensúly alakuljon ki, és ne jöhessen létre Amerika hegemoniáját veszélyeztető nagyhatalom. Eh-

hez elsősorban diplomáciai eszközökre kell hagyatkoznunk, de közben a hadseregnek készen kell állnia, hogy végső esetben beavatkozzon. A katonai akcióra azonban csak akkor kerülhet sor, ha Amerika érdeke ezt kívánja, de tartós megszállás még ekkor sem indokolt. A demokrácia terjesztése pedig szóba sem jöhet. A realista megközelítés a terrorizmus visszaszorításának is hatékony eszköze lehet. Ha Amerika nem akar mindent magára vállalni a Közel-Keleten, akkor nem válik az iszlám radikálisok célpontjává. A távolságtartás arra kényszeríti riválisait, hogy fordítsanak több erőforrást a térségükben található válságócok felszámolására, ami szintén Amerikának kedvez. Sőt, talán még az atomfegyverkezési lázat is lehűtheti: ha Amerika riválisai nem tartanak katonai intervenciótól, talán kevésbé ragaszkodnak a végső garanciát jelentő nukleáris fegyverek hadrendbe állításához. Mearsheimer azonban csöppet sem optimista. Örvendetesnek találja, hogy Obama szakított a Bush-doktrínával, de nehezményezi, hogy a kiegyensúlyozó külpolitika helyett inkább a clintoni liberális imperializmushoz látszik visszatérni. (metazin.hu)

Előírások a minimális jövedelem biztosításáról

Czedly József

A minimális jövedelmet garantáló 2001. július 18-i törvényt (Legea nr. 401/2001 privind venitul minim garantat) 2011. január 1-jén hatállyal módosították és egészítették ki. Ennek a szabályozásnak a célja, hogy a jövedelemmel nem rendelkező családoknak, vagy egyedül élő személyeknek, minimális értékű havi szociális támogatást biztosítson.

- 125 lej, egy egyedül élő személynek;
- 225 lej, egy két személyből álló családnak;
- 313 lej, három személyből álló családnak;
- 390 lej, négy személyből álló családnak;
- 462 lej, öt személyből álló családnak;
- amennyiben a család több mint öt személyből áll, minden ezen felüli családtag számára a havi támogatás további, személyenként 31 lej.

A törvény értelmében család tagjának tekintendő a férj, feleség, nőtlen gyermekek, amennyiben ezeket a szülők tartják el és együtt, közös háztartásban élnek. Ugyancsak családtagot alkot aki együtt lakik, egy háztartásban gyermekeivel a következő helyzetekben:

- a) nincs házastársi viszonyban;
- b) özvegy;

- c) elvált;
- d) házastársa bírósági határozat alapján eltűntnek volt nyilvánítva;
- e) nem töltötte be 18. életévét és az a)–d) bekezdések egyikében felsorolt helyzetben van.

Családnak számítanak azok a gyermektelen testvérek akik egy háztartásban élnek és nincs közös lak, vagy tartózkodási helyük szüleikkel.

Hasonlóképpen családnak számít az a házasságon kívül élő férfi és nő akik közös vagy saját, általuk elartott, gyermekeikkel együtt élnek, egy háztartásban. Gyermekek tekintendők a házasságból származó, vagy a házastársak egyikének gyermeke, örökbe fogadott gyermek, vagy nevelés céljából kihelyezett gyermek, valamint gyámság gyakorlására kijelölt gyermek.

Egyedülálló személynek tekinti a törvény azokat a 18. életévüket betöltött személyeket, akik egyedül laknak anélkül, hogy a szüleik elartanák őket.

Jogosultak a garantált minimális jövedelemre azok a ténylegesen külön élő házastársak is, akiknek ezt a jogosultságát egy szociális anket megállapította. Ugyancsak jogosultak azok a lakhellyel, vagy tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek is akik saját felelőségükre kiállított nyilatkozatban állítják, hogy nem fordultak más polgármesteri hivatal-

hoz a minimális jövedelem elnyerése végett.

Amennyiben a családnak van jövedelme, de annak nettó értéke kisebb mint a fenti-

alább egy tagja alkalmazotti státusban van, munkaszerződés alapján.

A megítelt támogatás fejében a család egy munkaké-

arányában állapítják meg figyelembe véve az országos minimál órabér értékét, napi 8 órai munkaidőt és a havi 21,5 átlag munkanapot.

Munkaképes személynek tekintendő:

- életkora 16 és a nyugdíjba menetelhez szükséges életév között van;
 - nem diákja egy látogatás kötelezettséggel járó törvényes tanulmányi intézménynek;
 - megfelelő egészségi és pszichikai feltételekkel bír, ellenkezőjét törvényben előírt igazolással kell bizonyítani.
- Nem kötelezhető helyi érdekű munkára vagy szolgáltatásra az a személy aki:
- egy vagy több 7 évnél fiatalabb gyermeket nevel;
 - egy vagy több fogyatékos, hátrányos helyzetű személyt gondoz;
 - szakmai felkészültséget biztosító tanfolyamon vesz részt;
 - alkalmazotti viszonya van.

A garantált minimális jövedelem megítélését igénylő kérvényt a lakhely vagy tartózkodási hely szerinti illetékes polgármesteri hivatalhoz kell beadni. Ez köteles a kérvény benyújtásától számított 30 napon belül választ adni. Amennyiben az igényelt támogatást megítélik, akkor ezt közlik a megyei Társadalmi Szolgáltatásokat Végző ügynökséggel (Agenția de prestații Sociale Județeană). A támogatás kifizetése ugyanis ennek a hivatalnak a feladata.

ekben felsorolt havi minimális garantált jövedelem, akkor a támogatás értéke egyenlő a két összeg különbségével. Ezt 15 százalékkal növelik ha a családnak leg-

pes tagjának kötelessége, a polgármester kívánságára, havonta helyi érdekű munkát vagy szolgáltatást végezni. A ledolgozandó órák számát a támogatás értékének

A közjegyzői hagyatéki ügyek nyilvántartásáról

Deák Levente

Az 1995. évi 36. közjegyzői törvény, majd az ennek végrehajtásáért alkotott 1995. évi 710/C. számú igazságügyi miniszteri rendelet az elmúlt évek alatt sokat változott. Így például a 2007. évi 1850. számú miniszteri rendelettel a közjegyzői tevékenység teljes „eszköztárát” felújították, kezdve a közjegyzői iratokra rávezetett végzések szövegétől, a különböző ügyek, jogügyletek, hagyatékok stb. nyilvántartását megteremtő regiszterekig. Ugyanakkor állították rendszerbe a Közjegyzők Országos Szövetségénél azt a központi regisztert, amely azoknak a külföldi lakóhelyű román és idegen állampolgároknak illetve a hontalanoknak a hagyatéki ügyeit tartja nyilván, akiknek Románia területén ingatlan javai vannak, amelyekre tehát hagyatéki eljárást kell lefolytatni. Ezen kívül a Szövetségnél vezetnek – a közjegyzői irodákból beérkező adatok alapján – a

közvégrendeletek országos nyilvántartó regiszterét, amelybe a visszavont végrendeleteket is bevezetik, aztán az örökségelfogadási és lemondási országos regisztert, valamint a közokirati formában készült és visszavont meghatalmazások országos regiszterét is. Mindezek meghonosítása és naprakész vezetése azért vált szükségessé, mert el kellett kerülni például azt, hogy ugyanazon hagyatékot két közjegyzői irodában rendezzenek, vagy pedig olyan végrendelet alapján állítsanak ki örökségi bizonylatot, amelyet az örökgyógyó visszavont, továbbá jogügyleteket kössenek visszavont meghatalmazások alapján, és így tovább. Egyszóval: meg kívánták előzni a fenti nyilvántartások előzetes és kötelező ellenőrzésével a később támadható, érvényteleníthető vagy semmis jogügyletek, közokiratok keletkezését, születését.

Mindezeket csak azért foglaltam össze, igencsak vázlatosan, hogy szóba hoz-

hassam az igazságügyminiszter 2010. évi 2923. számú újabb rendeletét (a 2011. január 7-i 15. számú *Hivatalos Közlönyben*), amellyel egy újabb regisztert rendszeresített, ez alkalommal a közjegyzői kamaráknál vezetett hagyatéki ügyek területi (egy-egy közjegyzői kamarához két-három megye tartozik) regiszterét. (Registru de evidință a procedurilor succesoriale al Camerei notariilor publice). De még mielőtt ezt az új nyilvántartást ismertetném, utalnom kell arra, hogy az 1995. évi 36. törvény szerint hagyatéki eljárás lefolytatására kizárólag az a közjegyző illetékes, akinek körzetében az örökgyógyó utolsó lakóhelye volt. Abban az esetben, amikor egymást követő elhalálozások nyomán eltérő utolsó lakóhelyű örökgyógyók után kell az eljárásokat összehasonvni lefolytatni (successiuni succesive comasate), a legutolsó elhunyt lakóhelye határozza meg a közjegyző területi illetékességét. A nemzetközi magánjog sza-

bályait rögzítő hazai törvényünkben, közelebről az 1992. évi 105. törvény 66. szakaszában azt olvashatjuk, hogy ingóságok után mindig annak az államnak a területén kell a hagyatékot rendezni, amelynek az örökgyógyó elhunyt pillanatában állampolgára volt, az ingatlanokra viszont annak az államnak a területén, ahol ezek az ingatlanok találhatóak. Most, amikor nagyon sok román állampolgár külföldön lakik, e szabályok ismerete és követése felértékelődött.

A 2923. miniszteri rendelet arra kötelezi a közjegyzőket, hogy a hagyatéki eljárás beindítása előtt a hozzájuk tájékozódásért forduló ügyfeleknek 3 munkanapon belül egy olyan végzést (încheiere) állítsanak ki, amelyből – az elhunyt utolsó lakóhelye szerinti közjegyzői kamaránál vezetett regiszter ellenőrzése nyomán – ki kell derülnie annak, hogy az örökgyógyó után a hagyatéki eljárást lefolytatták-e vagy sem. Ha a

nyilvántartásban a hagyatéki ügy nem szerepel, ennek tényét a végzésbe be kell vezetni. Ez az a szokványos eljárás, amellyel a több közjegyzőnél egyszerre vagy egymást követően indított eljárásokat kívánják kiszűrni, megelőzni. Abban az esetben, amikor az elhunyt román és az idegen állampolgárnak, valamint a hontalannak utolsó lakóhelye külföldön volt, és ezek bármelyikének Románia területén ingatlana volt (épület, földterület), a megkeresett közjegyzőnek kötelessége a Közjegyzők Országos Szövetségénél vezetett központi hagyatéki regisztert is ellenőrizni, s ennek eredményét is a már említett végzésében feltüntetni. Az ellenőrzést elektronikus úton elvégző közjegyzőnek fenti végzését nem csak az őt megkereső ügyféllel kell közölnie, hanem az illetékes közjegyzői kamarával is, hogy aztán utóbbi ezt eljuttassa ahhoz a közjegyzőhöz, akinél a hagyatéki ügyet, annak lefolytatásáért, iktatták.

Nyugdíjazás. De mikor?

Válasz F. I.-nak
Gyergyószentmiklós

Hozzánk intézett levelére sajnos nemleges választ kell adnom. Az Ön életkora most, 2011. január 26-án, 57 év és 1 hónap. Az új Nyugdíjtörvény előírása szerint azoknak a férfiaknak a számára, akik 1950 márciusa után születtek, a nyugdíjba menetelhez szükséges életkor 65 év. Előzetes nyugdíjba, ugyancsak a törvény szerint, csak az mehet akinek az életkora legkevesebb 5 évvel kisebb, mint az előírt 65 év. Ön tehát csak akkor kérheti előzetes nyugdíjaztatását mikor betöltötte 60. életévét, azaz 2013. december 26-i kezdettel. Az sem segít ezen a helyzeten, hogy amint levelében írja 18 éven és 8 hónapon keresztül nehéz munkát végzett, ugyanis a törvény 63. cikkelye egyértelműen kimondja: „előzetes nyugdíjba menetel esetében, a szükséges életkor megállapításakor, nem lehet figyelembe venni a semmilyen, az életkor csökkentésére vonatkozó kedvezményt, amit a jelen törvény vagy más szabályozás tartalmaz”. Nem tudom mi a szakmája, de egyetlen érték azzal a megállapítással, hogy az Ön életkorában, a mai körülmények között nagyon nehéz munkahelyet találni. Ebben, az úgymond vész helyzetben nem lehet figyelmen kívül hagyni, ha családi helyzete és egészsége megengedi, nyugdíjaztatásáig az ország más helységében, vagy az Európai Unió más országában keresen munkát. Ez utóbbival kapcsolatban jegyzem meg, hogy az EU valamennyi tagországában érvényes szabályozás szerint, az ezekben az országokban hivatalos formák betöltésével ledolgozott éveket kötelezően beszámítják a nyugdíjba menetelhez szükséges évekre. Ezekre a külföldön ledolgozott évekre az illető országban érvényes nyugdíjtörvény alapján számítják ki a nyugdíj nagyságát, amit aztán hozzáadnak a Romániában ledolgozott évekre járó nyugdíjhoz. Az így megállapított nyugdíjat a Román nyugdíjpénztár fizeti ki és utólag elszámol az illető ország nyugdíjhatóságával. Ha nem sikerül sem Romániában, sem más EU-s országban munkahelyet találnia akkor, mint végső megoldás, biztosítana egy igen szerény jövedelmet a Minimális jövedelmet garantáló 2001. évi 401. számú Törvény, amit nemrég módosítottak és egészítették ki (megjelent a *Hivatalos Közlöny* 2010. december 30-i, 888. számában) és amit a mai *Törvénytárban* ismerttettem. Azt is hozzáteszem, amennyiben mint családfele 18 évnél fiatalabb gyermeke/gyermekeivel él együtt egy háztartásban, akkor jogosult a „Családfenntartásért járó támogatást” szabályozó 277/2010 sz. Törvényben (megjelent a *Hivatalos Közlöny* 2010. december 30-i, 889. számában) előírt juttatásokra is.

Czedly József

Mit mondanak a ráncok?

Az arc nyitott könyvként árulkodhat ró-
lunk, hiszen a ráncok a jellemről is sokat
elmondanak. Az öregedést késleltetni le-
het, de megállítani nem, így bármennyi-
re is küzdünk ellene, a ráncok előbb
vagy utóbb megjelennek az arcon.

Vannak olyan szerencsés
nők, akiknek még az apró
szarkalábak és a mélyebb ba-
rázdák is jól állnak, mert va-
lahogy ezek ellenére is virul
az arcuk, és csupa kedvesség
lakozik a vonásaikban. Míg
másokon ugyanezek a gyű-
rődések akár ijesztők is le-
hetnek, ha úgy vésődtek be-
le a bőrükbe, hogy attól szí-
gorúságba vagy szomorú-
ságba merevedett az arcuk,
mintha mindig ugyanazt a
maszket viselnék. A baráz-
dák mindenkinél különbö-
zőek. Befolyásolják őket ér-
zelmeink, jellegzetes arcki-
fejezéseink.

Ez is azt bizonyítja, hogy
az élet során használt arc-
mimikák – leginkább azok,
melyek a személyiségből,

jellemből fakadnak – épp-
úgy meghatározzák a korral
kapott redők számát és mi-
lyenségét, akár az életvitel
vagy a genetikai adottságok.
A ráncokból olvasva jobban
megismerhetjük önmagun-
kat, és ha nem is akadályoz-
hatjuk meg az elszaporodá-
sukat, legalább az ellen tehe-
tünk, hogy öregségünkre ne
a feszültség szobrát mintá-
za meg az élet.

Homlokráncok

A homlokon futó vízszin-
tes barázdák arról tanús-
kodnak, hogy kíváncsi, ér-
deklődő, őszintén rácsodál-
kozó jellemmel bír valaki.
Az ilyen ember szemöldöke
gyakran szalad az égig, vé-

gül ez a mozdulat beírja
magát a bőrbe. Az efféle
ráncok nem fogják elcsúfíta-
ni az arcot, különösen, ha
megőrizzük magunkban a
gyermeki rácsodálkozás ké-
pességét, amitől mindig ott
szikrázik majd egy parányi
fény a szemben, mely a
homlokredőkkel együtt játé-
kos arcvonásokat kölcsö-
nöz.

A függőlegesen elmélyült
gyűrődések azt lebbentik fel-
tulajdonosukról, hogy lelki-
ismeretes, koncentrált alkat,
akinek figyelmét mindig tel-
jes mértékben leköti az, ami-
vel foglalatostokodik, legyen

szó könyvről, beszélgető-
társról vagy munkáról. A fő-
kuszáló ráncok már szigo-
rúbb, komolyabb benyomást
keltenek, így nem árt néha
ellazulni és könnyedebben
kezelni az előttünk álló fel-
adatokat.

A szemkörnyék ráncai

A szemöldökök között ki-
alakuló redők a szemek
összehúzásából jönnek lét-
re. Az az arc, melyen ezek
a vonalak a legmélyebbek,
sok dühöt megélt már.
Amennyiben hajlamosak
vagyunk minden felkap-

ni a vizet, számíthatunk az
efféle árulkodó jelekre, hi-
szén az arc minden fortyo-
gó pillanatba beletorzul, és
a szemek önkéntelenül is
összerándulnak. Ha nem
szeretnénk, hogy öregsé-
günkre ilyen maszk feszül-
jön ránk, próbáljunk kicsit
felülkerekedni természet-
tünkön, és lazítsunk, attól
az arcizmok is feloldódnak.

A szem sarkában találha-
tó barázdáknak sok történe-
tük van. A vízszintesek je-
lezhetnek ugyanúgy hara-
gos természetet, de hiúságot
is, ha valaki emiatt sosem
hordja a szemüvegét, és in-

kább hunyorgásra kárhoza-
tatja magát. Az állandóan
kétkedő ember is viselhet
ilyen ráncokat, aki mindig
csak szemérből méregeti a
világot. A felfelé futó szar-
kalábakat a sok nevetés raj-
zolja az arcra.

Az ilyen szempárból a ko-
rosodás sem lopja ki a fényt,
így ezek a vonalak mindig
pajkosan keretezik majd
csillogását. A szemek alatt
mélyen futó, árokként fe-
szülő barázdák töprengő,
rágódó jellemet is takarhat-
nak, aki emiatt gyakran
küzd alvászavarral, vagy
önmagát sanyargatja min-
denért.

A száj meséje

Mivel itt a legrugalma-
sabb a bőr, ezt a területet
nagyobb behatásnak kell ér-
nie, hogy kialakulhassanak
a ráncok. A szigorúság, a
mogorvaság az arcizmokba
is beidegződnek, és főként
az ajkak köré írják történe-
tüket. Az orrcimpáktól in-
duló mély barázdák elfoj-
tott lelki problémákból
eredhetnek, a szájjugokban
megbúvó ráncocskák pedig
a szigorú egyéneket leple-
zik le. Aki ilyen vonalakkal
bír, merevségig összeszorít-
ja a száját, mely zárt csikká
feszül ettől a mozdulattól.

Az ajkak körüli bőr meg-
ereszkedése és a lebiggyedő
száj a pesszimista ember
öregedési jegyei. Ha korán
észleljük ezeket, üzzük el
mosollyal a rosszkedvet,
hogy megedződjenek a száj
körüli izmok. A száj körüli,
apró bemetszéseknek tűnő
redők állandó belső feszül-
tséget, de rosszindulatot is
jelenthetnek.

Az erős dohányosoknál is
ilyen barázdák alakulhat-
nak ki, ám a szenvedélybe-
tegség hátterében is szoron-
gó egyéniség lappanghat. A
gyűrött áll fölünyes termé-
szetre utalhat, mert az ilyen
ember folyton lefitymálón
szemlél másokat, így min-
dig fintor ül az arcán.

Programajánló

Tárlatmegnyitó Kézdivásárhelyen

Ma, január 28-án, 18 óra-
kor a Vigadó nagytermében
megnyílik a magyarországi
Péterfy Gizella festő és szob-
rásznő egyéni tárlata.
Megnyitja: Sántha Imre Gé-
za művészettörténész.

Zene Sepsiszentgyörgyön

A Brassói Filharmónia
hangversenyérvadjanak kö-
vetkező előadását ma január
28-án, 19 órától tartja a szí-
nház nagytermében. A kama-
rahangversenyen fellép a
Gaudéamus vonósnegyes –
Lucia Neagoe (elsőhegedű),
Raluca Irimia (másodhege-
dű), Leona Varvarichi

(mélyhegedű), Sebastian
Virtosu (cselló) — Mozart-
és Beethoven művekkel.

Fotókiállítás Sepsiszentgyörgyön

A Székely Nemzeti Múze-
um Tolerancia Termében,
január 28-án, ma 19 órai
kezdettel, a Camera Club
Siculorum fotóklub tart év-
értékelő fotókiállítást. A ki-
állítást Nagy Lajos
(EFIAP.b/PSA), nemzetkö-
zi fotóművész nyitja meg.
Házigazda: Kinda István.

Tánc Sepsiszentgyörgyön

A Háromszék Táncgyüt-
tes az Erdélyország az én ha-
zám című előadása gyermek-

változatának bemutatóját a
kulturpalota Lajtha László
Stúdiótermében tartja ma,
január 28-án 18 órától, csa-
ládi előadásként.

Színház Sepsiszentgyörgyön

A Tamási Aron Színház
Tadeusz Slobodzianek *Ilja
prófeta* (rendezte Bocsárdi
László) című előadását a ka-
marateremben ma, január
28-án 19 órától azoknak a
felnőttbérleteseknek játssza,
akik ezt választották negye-
dik előadásnak.

Könyvbemutató Csíkszeredében

Amor mystica címmel je-
lent meg Ferenczes István
József Attila-díjas költő leg-
újabb kötete. A vallásos töl-
tetű, istenes versekből válo-

gatott és Márton Árpád kép-
zóművész illusztrációival el-
látott kötetet a szerző jelen-
létében Lovétei Lázár László,
a Székelyföld folyóirat fő-
szerkesztője mutatja be ma,
január 28-án 18 órától a Cor-
vina Könyvesházban.

Színház Torján és Csernátonban

A Kézdivásárhelyi Városi
Színház *Itt a mohácsi vész?* cí-
mű szilveszteri kabaréját ja-
nuár 29-én szombaton 20
órától a torjai, január 30-án
vasárnap 19 órától a Cser-
nátoni Művelődési Házban
mutatja be. Rendező: Fülöp
Zoltán

Örökzöld melódiák Csíksban

Székelyföldön előadás-so-
rozatot tartanak örökzöld me-

lódiákkal, nótákkal, operett-
betétekkel és cigánydalokkal.
Műsorukat szombaton, janu-
ár 29-én 19 órától Csoma-
falván, vasárnap szintén 19
órától Csíkszentkirályon te-
kintheti meg a közönség.

Hétfégi program a Csíki Székely Múzeumban

*A fekete leves – a kávéfőzés
története* című kiállításához
kapcsolódóan, ma, január
28-án, 19 órától filmvetítés a
Múzeumi Kávéházban *The
girl in the café* (Davis Yates,
2005, 94'). Január 29-én,
szombaton 19 órától *Boldog-
ság, gyere haza Zenés játék egy
részben* – Cserháti Zsuzsa
emlékének. A legendás
Cserháti Zsuzsa emlékére
született zenés játékot a Mú-
zeumi Kávéházban láthat-
ják az érdeklődők.

Színház

Gyergyószentmiklóson

A Figura Stúdió Színház
január 30-án, vasárnap este
19 órától játssza a Danyi
Zoltán *Napút a cédrus árnyé-
kában* című színházi esszét a
színházteremben. Az elő-
adásra a jegyek ára 12 lej,
nyugdíjasoknak és diákok-
nak 7 lej. Megvásárolhatók
a Figura Jegyirodában mun-
kanapokon 10.00 és 14.00
óra között, illetve a helyszí-
nen előadás előtt 1 órával.

55. Állomás Marosvásárhelyen

Kilyén László, a Tompa
Miklós Társulat színművésze
január 29-én, szombaton este
19 órától a Nemzeti Színház
Kistermében adja elő az 55.
Állomás – múlt és jövő között cí-
mű egyéni műsorát.

Wurst – a német zammat

A német konyha főzéshez vaját, növényi olajokat, vagy margarint használ és csak nagyon kevés sertézsírt. A bajor konyha az, amelyik nagyobb mértékben főz sertézsírral.

Kedvelt fűszertük a bors, a szerecsendió, a vadas ételekhez a majoránna és a babérlevél, használják a fahéjat, a szegfűszeget, kismértékben a curryt és a fűszerpaprikát, a zöldpetrezselymet pedig szinte minden ételükhöz. A németeknél kedveltek a leves jellegű egytálételek, ilyenkor füstölt húst, szalonnát vagy különböző kolbászokat – Wurst – főznek bele. A Wurstoknak sok fajtája ismert, így a Bockwurst, Bratwurst, a bajor Westwurst, a frankfurter és egyéb virsli és kolbász fajták.

Bajor csülök

Hozzávalók: 4 ek. olaj, 2 teáskanál köménymag, 5 cikk fokhagyma, 2 db. 80 dkg-os sertéscsülök, 1 teáskanál őrölt fekete bors, 1 teáskanál morzsolt majoránna, 3 dl sör.

Elkészítés: A fokhagymát összezúzzuk, majd beleszórjuk a borsot, a majoránna, a köménymagot, és meglocsoljuk az olajjal. Az egészet alaposan összekeverjük. A hús legvastagabb részén a csontig vágunk, majd a zsíros részén bevagdossuk. Az elkészített fűszeres páccal

bekenjük, és a hűtőben néhány órán át állni hagyjuk. Végül a húst grillen megsütjük, közben a maradék pácot rálocsolhatjuk. Körülbelül 10–15 perccel a sütés befejezése előtt bekenjük a húst sörrel, így piros, ropogós lesz.

Frankfurti leves

Hozzávalók: 1 kisebb káposzta, 1 kisebb vöröshagyma, 2–3 gerezd fokhagyma, 2 evőkanál olaj, 2 evőkanál liszt, só, őrölt bors, majoránna, őrölt kömény, 1 l csontleves, 2 dl tejföl, 20 dkg debreceni kolbász vagy virsli.

Elkészítés: A káposztát vágjuk vékonyra. A finomra aprított vöröshagymát és az

elkapart fokhagymát fonynyasszuk meg. Hintsünk rá lisztet, pirítsuk meg egy kicsit, majd öntsük fel a csontlevesrel és forraljuk össze. A végén adjuk hozzá a kolbászt a tejföllel vagy a sűrűn bevagdalt, külön kisütött kolbással koronázzuk meg a levest. Rotyogtassuk még egyszer át. Megszórhatjuk finomra vágott petrezselyemmel.

Német kieli sajtrétes

Hozzávalók: Tésztához: 50 dkg liszt, 4 tojásfehérje, só, 1,5 dl víz. Töltelékhez: 2 piros húsú paprika, 2 sárgarépa, 1 fej vöröshagyma, 25 dkg gomba, 5 dkg zsír, 2 tojás, 2 zsemle, 90 dkg trappista, 15 dkg vaj, só, őrölt fehér bors, őrölt szerecsendió, 3 gerezd fokhagyma.

Elkészítés: A hozzávalókból gyúrjuk meg a tésztát, majd hagyjuk fél órát pihenni. Egy serpenyőben pirítsuk meg a reszelt hagymát, gombát, sárgarépát, és paprikát, majd fűszerezzük be, és adjuk hozzá a zúzott fokhagymát is. Egy tálban keverjük össze a beáztatott, majd kipréselt zsemlet a tojással és a zsírral. A tésztát vékonyra kinyújtjuk, behalmozzuk a keverékeket, megszórjuk a reszelt sajttal, meglocsoljuk olvasztott vajjal, majd óvatosan feltekerjük. Tegyük egy sütőpapírra, kenjük meg a tetejét olvasz-

tott vajjal, majd rakjuk a sütőbe, és 180 fokon 45 perc alatt süssük készre.

Bajor császármorzsa

Hozzávalók: 5 ek tej, 3 csapott ek liszt, 3 tojás, 8 ek cukor, 3 tk vaj, 1 marék ma-

zola. Az almapüréhez: fejenként 1,5–2 szem alma, néhány szem szegfűszeg, 1 nagy rúd fahéj.

Elkészítés: Áztassunk (de lehet rumba is) a mazsolát. Készítjük el az almapürét. Ehhez hámozzuk meg az almákat, vágjuk kockára. Annyi vízzel tegyük fel főni, ami félig sem lepi el, szórjuk hozzá a fűszereket és pároljuk puhára. Ha kész, egyszerűen tördeljük össze a lével együtt és tegyük félre hűlni, majd hűtsük jégheidegre. A morzsához először merjük tálba a tejet, a lisztet és keverjük csomómentesre. Rendkívül sűrű masszát kapunk. Ehhez adjuk a 3 tojásárgáját, szintén keverjük simára. A fehérjét verjük habbá egy csipet sóval, és ebbe óvatosan forgassuk bele. Melegítsünk fel egy jó nagy serpenyőt. Tegyük bele 2 tk vajat és olvasszuk fel. Ha már elég meleg, tegyük bele a lecsepegtetett mazsolát és 3–4 percig melegítsük. Öntsük rá a tésztát. Körülbelül 10 perc után, akkor is, ha még habos a teteje, vágjuk spatulával 4 felé és ezeket fordítsuk meg. Ezt süssük körülbelül újabb 5

percig. Halványra sütjük csak ekkor, a színét a karamellizálás adja majd meg. Ezután szórjunk minden negyedre 1 ek kristálycukrot, fordítsuk meg, hogy a cukros oldal alulra kerüljön és tekerjük fel a lángot.

Ekkor dobjunk még bele 1 tk vajat is. 2-3 perc után, amikor már látszik, hogy a cukor elolvadt alul és kezd barnulni, szórjuk meg a most felül lévő oldalt is, minden negyedet egy 1 ek cukorral és újra fordítsuk meg a lapokat. Ekkor az eddig alul lévő oldal kerül felülre, már szép barna, ropogós a karamelltől. Amikor már alul is barnul, olvad a cukor, vegyük le a tűzről és csak most vágdosuk a spatulával kisebb darabokra. Szedjük tányérra és a behűtött, hideg almapürével tálaljuk.

Bajor galuska

Hozzávalók: 500 g liszt, 3 tojás, só, tej, 200 g bacon, 1 pohár tejföl, 150 g füstölt sajt.

Elkészítés: Liszttel, tojással, sóval, tejjel galuskatésztát készítünk, kifőzzük. A bacon-t újnyi széles csikokra vágjuk, kevés olajon átpirítjuk. A megfőtt galuskatésztát rászedjük, átforgatjuk. Tálaláskor tejfölt teszünk a tetejére, megszórjuk a sajttal. Paprikával, paradicsommal, lilahagymával körberakjuk.

Kert-ész

Kertész-kedjünk!

A fűtött melegekben vetethetjük a tavaszi zöldségeket. A +6 és +12 Celsius fokos közötti hőmérsékleten három zöldségféléet természetesen ideje a gyenge fénykihasználás miatt hosszabb, mint nyáron, de így is megéri egy hónapon belül. A téli porcín nagyon robusztus, és jól tűri a fagyot is. Csupán csírázaskor van szüksége legalább +8 Celsius fokos hőmérsékletre. A vetést védeni kell fólia- vagy gyapottakaróval. A rukkola a harmadik téli kultúra. A nagylevelű borsmustár természetesen kívül szoba jöhet még a „Runway” fajtából kialakított melegágyi kultúra is.

A hússzínű hanga fáradhatatlanul virágzik hidegben és hóban is, de csak akkor, ha a földje megfelelően nedves. A föld nem szabad kiszáradjon, ezért fagymentes időjárásban öntözni kell. Azonban az alátétben vagy kaspóban a víz ne álljon napokig. Ezeket rendszeresen ürítsük ki, vagy távolítsuk el teljesen. A cserepes puszpáng is igényli a vizet. A földje állandóan legyen enyhén nedves.

A lombvesztett fák koronájában ilyenkor jól felismerhetők a kártevő hernyók által szőtt fészkek. Eltávolításukkor húzzunk kesztyűt, ugyanis a hernyók mérgező vagy allergiás reakciót kiváltó anyagokat termelhetnek. A fagy-tűrő gyümölcsfáknál, mint a meggy, a ribiszke és az egres elkezdhetjük a téli metszést. A szilvát, kajszit és őszibarackot illetve az érzékeny almafajtákat február előtt nem szabad megmetszeni.

Sármási-Bocskai János
kertész-mérnök

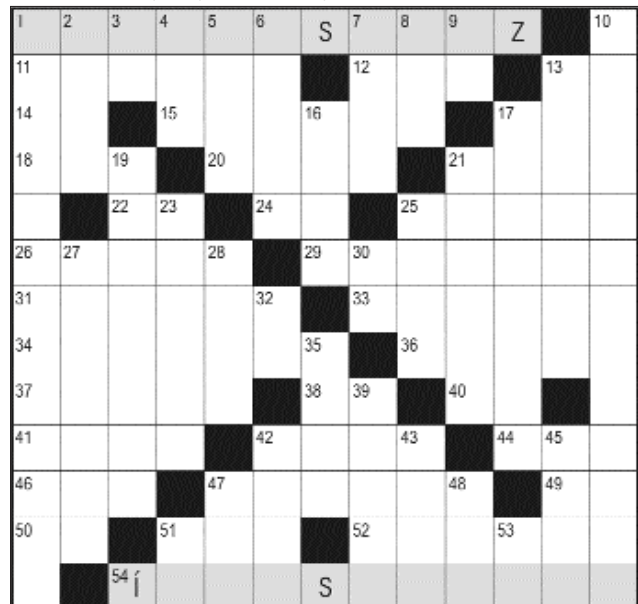
Rendetlenség

– A férjének nincs rendben a szíve – mondja az orvos a beteg feleségének.

Mire az asszony:

– Még hogy a szíve nincs rendben?! ...!

A csattanót a rejtvényben olvashatja.

Vízszintes:

1. A csattanó első része. 11. Magától értetődőnek számító. 12. Csónakgerinc. 13. A kurcsatóvium vegyjele. 14. Nemzeti Díj, röviden. 15. Éneklő. 17. Háló, hálózat – angolul. 18. Páratlanul gyomos! 20. Dolgozat, diáknyelven. 21. Az Adda mellékfolyója. 22. Előtag: kettő(s). 24. Némán sűg! 25. Látásától megfoszt. 26. Gazdi fizeti. 29. Formáló. 31. Nagytestű rovar. 33. Csavar tartozéka. 34. Időmérő alkatrésze. 36. Magyar női név. 37. A betegek védőszentje. 38. Körülbelül, röviden. 40. Savmaradék! 41. Erős illat. 42. Elszáradt növényi szár. 44. Bent köpül! 46. Biztonsági szerkezet. 47. Domboldalról minden fát kivágó. 49. Rangjelző szócscsa. 50. Gödröt készít. 51. Könyvben sok van. 52. Hideg erdélyi szél. 54. A csattanó második, befejező része.

Függőleges:

1. Fővárosa Varsó. 2. Hálával emlegető. 3. Házimozi. 4. Vízparti növény. 5. Özönlik. 6. Deszka jelzője lehet. 7. Mikszáth regényhőse (Miklós). 8. Minden kioszkban van! 9. ... Capone, gengsztervezér volt. 10. Tudományos vizsgálódás tárgya. 13. Palánk. 16. Női név. 17. A falnak támasztó. 19. Plédet arra a helyre terít. 21. Rímekben írt prózai elbeszélés. 23. Focilabdát felém továbbít. 25. Latin közhírnév. 27. Italozás. 28. A fülesbagoly latin neve. 30. Éneklő szócscsa. 32. Rügy közepe! 35. 476-ig tartott. 39. Fémötvözet. 42. Földművelő eszköz. 43. Pecunia non ..., a pénznek nincs szaga. 45. Brazília tagállama. 47. Lao-ce „iz-musa”. 48. Bécsi nagyszülő! 51. A laurencium vegyjele. 53. Innen máshova.

								7	
			2	7		6			4
		5		4				1	
		7		5		1			
8			3						
4						9			
	9	6		1				2	
		8				5	9		3
			9				7		

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

5	1	3	6	7	2	9	8	4
9	6	4	8	5	3	7	1	2
7	2	8	1	4	9	3	5	6
1	5	6	3	9	7	2	4	8
4	3	7	2	8	6	1	9	5
8	9	2	5	1	4	6	7	3
6	4	1	9	3	8	5	2	7
3	8	9	7	2	5	4	6	1
2	7	5	4	6	1	8	3	9

Kígyós Jancsi

Volt egyszer egy szegény asszony s annak egyetlen fia: Jancsi volt a neve.

Azt mondja Jancsi egyszer az anyjának:

– Édesanyám, én elmegek szerencsét próbálni. Talán csak szerzek valamit, s kendnek is jobb lesz az élete.

A szegény asszony pogácsát sütött, feltarisznyálta a fiát, s Jancsi elindult hetedhét ország ellen. Ment, mendegélt hegyeken-völgyeken által, s amint egy rengeteg erdőn menne keresztül, megszóltja valaki.

Néz erre, néz arra, nem lát senkit. Aztán felnéz egy fára, s hát annak a felső ágára rá van tekeredve egy kígyó, az szólott hozzá.

Azt mondotta Jancsinak a kígyó:

– Te legény, végy le a fáról, s vígy haza az édesapámhoz, bizony nem bánod meg.

Jancsi felmászott a fára, a kígyót szépen letekerte az ágról; az meg mindjárt rátekerőzött a nyakára, de nem bántotta Jancsit.

Akkor leereszkedett Jancsi a fáról, továbbindult, s kérdezte a kígyótól:

– Hát hol lakik a te édesapád?

Mondotta a kígyó:
– Látod-e amott azt a nagy tüzet? Ott lakik az én édesapám gyémántpalotában.

Hitte is, nem is Jancsi ezt a beszédet, de azért csak vitte a kígyót, többet nem kérdezősködött.

Tovább mennek, mendegélnek, s egyszerre csak eléjük áll egy disznó nagy rőfögéssel.

Azt mondja Jancsinak a disznó:

– Tedd le azt a kígyót, le-

gény, mert téged is megvarázsol, mint engem! Látod-e, én királyfi voltam, s disznónak varázsol.

Mondotta Jancsi:

– Nem bánom én, akárminek varázsol; megígértem, hogy hazaviszem: szavamnak állok.

Amint egypár lépéssel továbbmentek, mondja a kígyó:

– Szerencséd, hogy nem hallgattál arra a disznóra! Királyfi lehetne még most is, de megvarázsoltam, mert hiába kértem, hiába könyörgtem, nem vitt haza édesapámhoz.

Még egy kőhajításnyira sem értek, eléjük toppan egy ló, s az is mondja Jancsinak:

– Tedd le azt a kígyót, te legény, mert téged is megvarázsol, mint engem.

– Nem bánom én, ha meg is varázsol – mondotta Jancsi –, megígértem, hogy hazaviszem: szavamnak állok.

Mikor egy kicsit továbbhaladtak, mondotta a kígyó Jancsinak:

– Látod, Jancsi, ezt is azért varázsoltam meg, mert nem vitt haza az édesapámhoz.

Tovább mennek, mendegélnek, s hát jó velük szembe éktelen nagy bömböléssel egy bika.

Mondja ez is Jancsinak:
– Tedd le azt a kígyót, te legény, mert bizony megvarázsol, mint engem.

Mondotta Jancsi:
– Hadd varázsoljon, én nem bánom; megígértem, hogy hazaviszem: szavamnak állok.

Azzal továbbmentek. Mikor egy kicsit eltávolodtak a bikától, mondja a kígyó:

– Látod, te legény! Ez

mind a három királyfi volt, s mind a hármat kértem, hogy vegyen le a fáról, vigyen haza édesapámhoz, de egyiknek sem volt annyi szíve, hogy megkönyörüljön rajtam. Azért varázsoltam meg mind a hármat.

Aközben megérkeztek ahhoz a nagy tűzhöz, amelyet messziről láttak. Attól a tűz-

től nem messze volt a gyémántpalota, abban lakott a kígyó édesapja: a kígyók királya.

A gyémántpalota előtt egy regement katona állott őrt, s mikor Jancsi odaért a kígyóval, szépen két sorba állottak, s úgy szalutáltak.

Felmennek a gyémántga-

rácison, s amint mennek, mondja a kígyó Jancsinak:

– Hallod-e, te jó legény! Az édesapám, amiért engem hazahoztál, annyi ezüstöt és aranyat kínál, amennyit csak elbírsz, talán még többet is, de te ne fogadj el semmi egyebet, csak azt a nagy abroszt, amelyik az ebédőasztalra van felterítve.

Bemennek a palotába, fogadja a kígyókirály nagy örömmel Jancsit, s mondja lelkes szóval:

– Kívánj akármit, te le-

– Jól van, fiam – mondja a kígyókirály –, neked adom, pedig ez a legrágább kincsem a lányom után. Mert úgy tudd meg, hogy ennek az abrosznak csak be kell hajtani a négy sarkát, s tele lesz mindjárt étellel-itallal. Ha ezt az abroszt megőrzöd, ételreitalra nem lesz gondod az életben.

Ott mindjárt meg is mutatja a király, hogy mit tud az abrosz. Behajtja a négy sarkát, s hát annyi rajta az ételital, hogy csak úgy ropogott

az asztal körül a kígyókirály lánya, s hát egy szempillantásra csak eltűnik, mintha a föld nyelte volna el, s ott van helyette egy szépséges szép lány, de olyan szép, hogy Jancsinak szeme-szája tátva maradt a nagy álmélkodástól.

Megszóla a lány:

– Csudálkozol, ugye, te legény, pedig úgy nézz meg, hogy én vagyok az a kígyó, akit hazahoztál.

– Nem bánom én – mondta Jancsi –, ha az vagy, ha az nem vagy, de ha előbb látlak, bizony nem az abroszt kérem az apádtól, hanem téged.

Mondja a kígyókirály:

– Ne búsulj, fiam! Neked adom az abroszt is, neked adom a lányt is, s adok mellé tenger kincset, élhettek vígan, míg a világ s még két nap.

De bezzeg megőrült ennek a beszédnek Jancsi, nemkülönben a kígyókirálykisasszony. Mindjárt nagy lakodalmat csaptak, hét álló nap s hét éjjel táncoltak.

Akkor a fiatalok hatlovas hintóba ültek; hatlovas hintó előtt ment egy regement huszár, utána is egy regement huszár; kétfelől a hintó mellett két regement gyalogkatonna, úgy indultak a Jancsi hazájába.

De még mi mindent vittek utánuk! Hat szekér ezüstöt, hat szekér aranyat, hat szekér gyémántot. Ahogy megérkeztek a Jancsi hazájába, éppen olyan gyémántpalotát építettek, mint a kígyó királyé.

Beleköltöztették Jancsi anyját is. Bezzeg jó dolga volt azután, kezét-lábát összekalácsolta, úgy élt, mint egy királyné.

Itt a vége, fuss el véle!

*Icinke-Picinke:
Népmesék óvodásoknak
(Válogatta és szerkesztette:
Kovács Ágnes)*

Tizenkét hónap a természetben

Szencinkék, kék cinkék, barátcinkék népesítették be újra a madáretetőmet. Az utóbbi napokban annyira megenyhült az időjárás, hogy a térségünkben még a havat is elvitte, és ezzel együtt elnéptelenedett a madáretetőm is. Igaz, hogy ehhez az is közrejátszott, hogy nem szórtam ki eleséget, és még mielőtt valaki felkapná a fejét, hogy hogyan lehet megszakítani a téli madáretetést hisz aranyszabály, hogy ha egyszer valaki neki-fogott a téli madáretetésnek azt február végéig vagy leg-

később március közepéig ne hagyja abba, vagy, hogy zordabb napokon többet szórjunk és enyhe napokon kevesebbet. Csakhogy az időjárás kibabrált velünk. Az utóbbi években megfigyelhettük, hogy januárban, máskor februárban egészen tavaszias időjárás mutatkozik. És azt is meg lehetett figyelni, hogy ilyenkor a cinegék nem tartanak annyira igényt a felkínált eleségre, nálam még a cinkegolyó is érintetlen maradt, szívesebben fürkészenek, kutatnak természetes táplálék után. Ilyenkor érde-

mes, sőt ajánlatos a madáretető környékén rendet tenni a madáretetőt kipucolni, mert mihelyt téliesre fordul az idő, újra benépesedik. Így is történt, rövid idő elteltével megváltozott az időjárás, egy éjszaka alatt több mint tíz centis hó hullott.

A madáretetőre már kora reggel megérkezett az első cinege, az „év madara”, ahol ízletes olajos magvak várták, rövid idő múlva több mint tíz szencinke hordta a napraforgómagot és később ez a szám csak nőtt. Dél körül megjelent a kisebb testű, fej-

tetőjén élénk kék színű cinege, őt követte még két társa.

Érdemes megfigyelnetek, hogy a kék cinkével szemben a szencinekék hogyan viselkednek. Amikor a szencinekék uralják a madáretetőt akkor maguk közt civalkodnak, fenyegetően pózolnak egymásnak, már láttam azt is, hogy egymáshoz csipnek. Azonban mikor a kék cinege megjelenik már nem annyira harciasak, sőt az etetőn tartózkodó kék cinkétől mintha tartanának is. Igen, mert a kis madár meglehetősen agresszív, ha kell, szembeszáll a szencinkével. Ezt minden bizonyon tudják a szencinekék, de meglehet, hogy pusztán jóindulattal tesznek így, a kisebbnek elsőbbséget adnak.

Estére megjelentek a barátcinekék, hárman érkeztek és egész sötétedésig maradtak. A többi cinege már elült, amikor a barátcinekék még mindig hordták a magokat, rövid, éles hangon biztatták, olykor kergették egymást.

*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

Szencinege

Színes halas akvárium

Ne dobjátok ki a formás befőttes üvegeket, vidám, színes akváriumot készíthettek belőle. Megmutatjuk, hogyan.

Szükséges eszközök: egy befőttes üveg (bármilyen formájú lehet), vékony hablenmez, színes temperák, ecset, olló, erős ragasztó.

Elkészítés: A hablenmezről vágjatok ki hal kontúrokat, tengeri csillagot, hínárt, kagy-

lót, tengeri szivacsot. A kivágott formákat színes temperával fessétek ki. A halaknak szemet, pikkelyeket, bármilyen színűek lehetnek. A hínárt fessétek zöldre, a szivacsot sárgára, a kagylók és a csillag is tetszőleges színűek lehetnek. Ha már megszáradt a festék, a színes figurákat ragasztóval ragasszátok az üveg belső falához. És már kész is a vidám akvárium.

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette